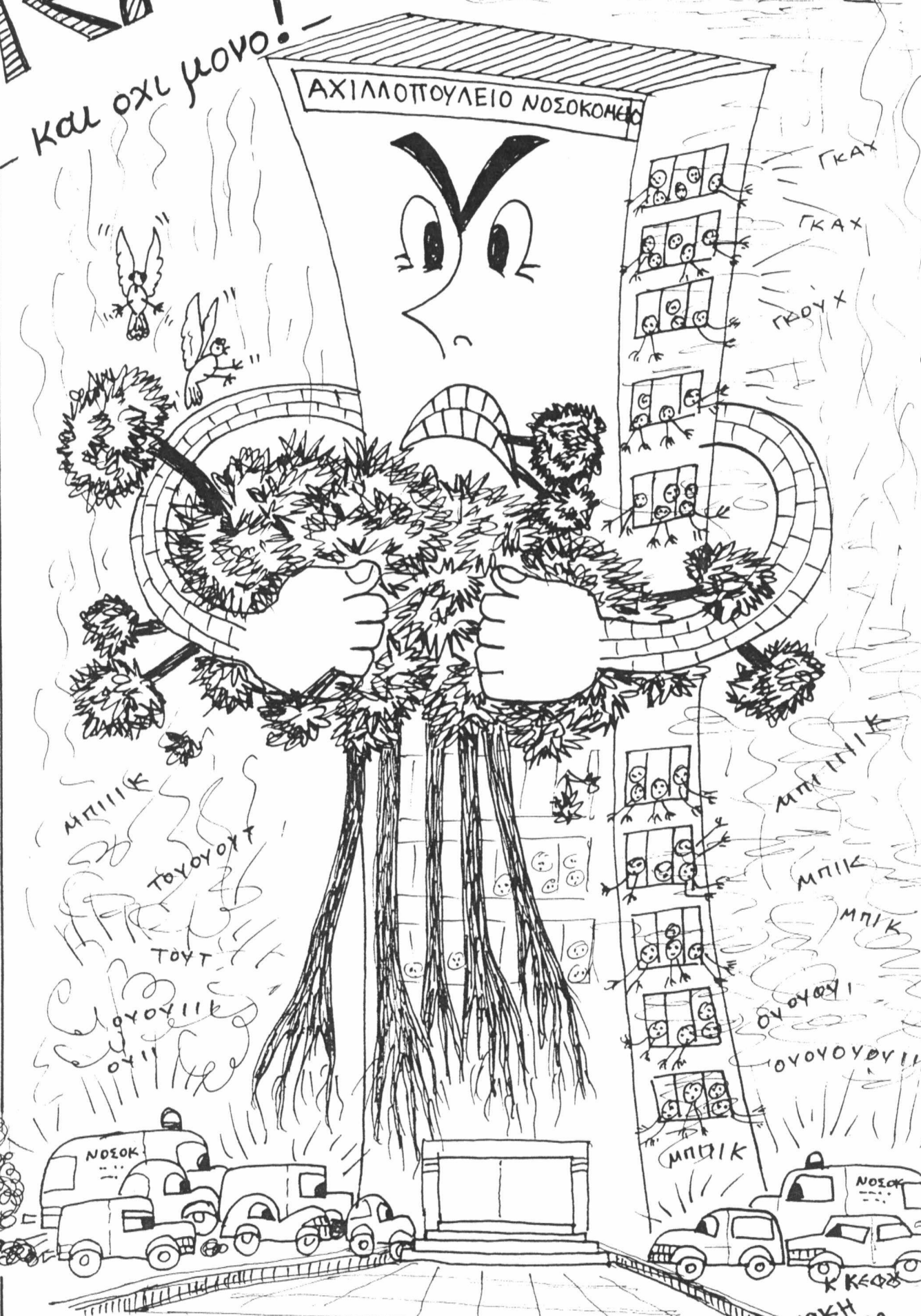

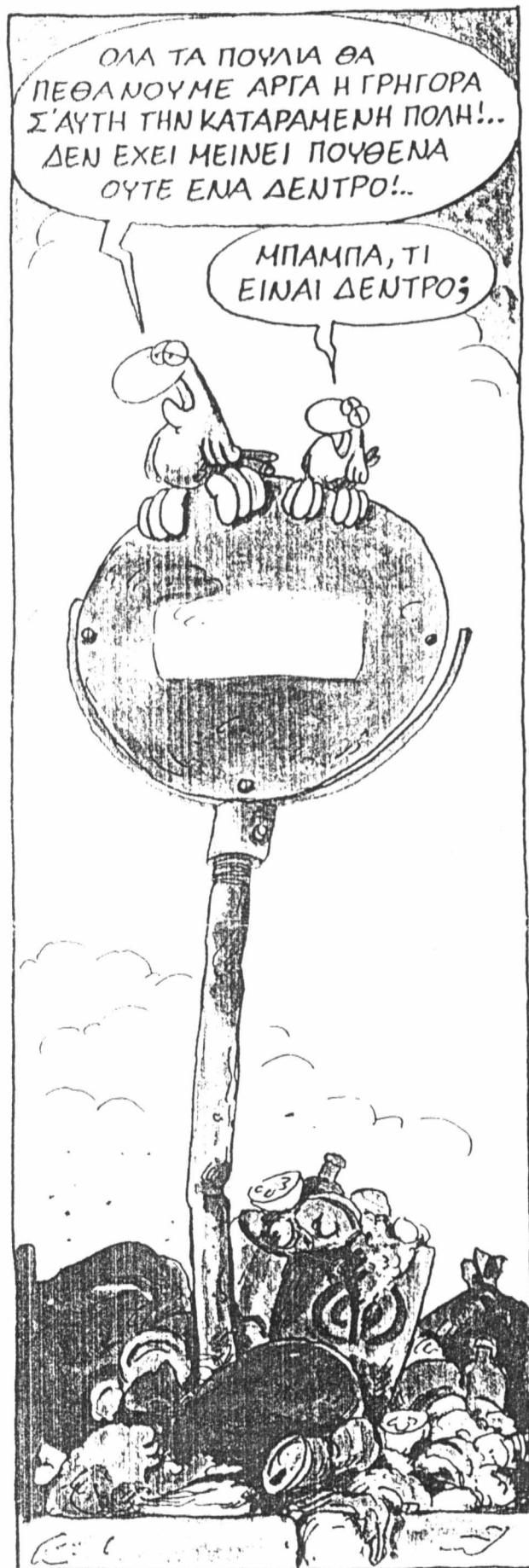
και όχι μόνο!

ΤΕΥΧΟΣ
ΕΝΑΤΟ

Kathakali '92

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΙΝΗΣΗ
ΒΟΛΟΥ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ,

τα χαντρά κόλτσα

Πριν ήταν οι Τούρκοι, μετά οι κομμουνιστές από το Βορρά, τώρα είναι οι νεοφιλελεύθεροι των Σκοπίων, της Αλβανίας και της Βουλγαρίας, συν το Μουσουλμανικό τόξο. Μάθαμε, τελικά, να ζούμε μέσα στο κλίμα των εθνικών κινδύνων, όπως μέσα σε κάθε είδους κοινωνική και περιβαλλοντική μόλυνση. Το "παράδοξο" είναι, ότι κάτω από την "εθνική" απειλή ζουν μόνιμα οι πολίτες σ' ολόκληρο τον πλανήτη. Σε κάθε περίπτωση οι ιστορικές μνήμες πηγάζουν από τα βάθη των αιώνων και είναι πεντακάθαρα "Ελληνικές", "Μακεδονικές" ή ό,τι άλλο ήθελε προκύψει. Αυτές τις μνήμες καλούνται να υπερασπίσουν οι απλοί άνθρωποι την ίδια ώρα που δισεκατομμύρια απ' αυτούς οδηγούνται, στην καλύτερη περίπτωση, στη μιζέρια και στη χειρότερη, στη λιμοκτονία και το θάνατο. Οι συνθήκες ζωής, μέρη με τη μέρα, χειροτερεύουν σ' όλα τα μήκη και τα πλάτη αυτού του κόσμου. Ποια είναι η σχέση μας, λοιπόν, εμάς των απλών πολιτών αυτού του πλανήτη με τους εθνικούς κινδύνους, τις εθνικές μνήμες και τις εθνικές εξάρσεις;

Για να προσγειωθούμε στην ελληνική πραγματικότητα — που μπορεί με την αλλαγή των ονομάτων να ταιριάζει απόλυτα σε οποιαδήποτε άλλη χώρα — πρέπει να παρατηρήσουμε ότι αυτοί που καλλιεργούν τον εθνικισμό είναι εκείνοι που αδόξαστα μπαζώνουν τις ιστορικές μνήμες στο όνομα του κέρδους και της πολιτικής τους. Στην πόλη μας ζήσαμε τον ενταφιασμό των πρωτοχριστιανικών μνημείων της Δελφινιώργη στα θεμέλια μιας υπερπολυτελούς πολυκατοικίας με ... αυτόνομη θέρμανση. Στον Αλμυρό, η αρχαία Αλως παραδόθηκε στην τσιμεντοβιομηχανία που, παρεμπιπτόντως, έγινε ιταλική πριν λίγους μήνες. Στη θέση όπου, πριν κάποια χρόνια, εγκαταστάθηκαν δεξαμενές καυσίμων στην Αγριά — BP, SHELL —, μπαζώθηκαν αρχαίοι τάφοι ανεκτίμητης ιστορικής αξίας χωρίς να πάρει χαμπάρι κανένας ... "φυσικός απόγονος" των ενταφιασμένων. Για να περάσουμε και στον Ολυμπο, την "κατοικία των θεών", που χρόνια τώρα παζαρεύεται η παράδοσή του σε ξένους ή Έλληνες επενδυτές για να τον αξιοποιήσουν κατάλληλα με την εγκατάσταση χιονοδρομικών κέντρων, ξενοδοχείων κ.λ.π.

Αυτή η πρακτική των κάθε Παπαθεμελήδων, που εκπέμπουν μόνιμα εθνικιστικές κορώνες έχοντας βέβαια εξασφαλίσει τη σιγουριά κάποιου πολυτελούς καταφυγίου, δεν πεύθει τουλάχιστο ένα μεγάλο κομμάτι της νεολαίας. Είναι ενδεικτικό το σχόλιο τοπικής εφημε-

ρίδας που επιμελείται γνωστός Βαμπέρ της δημοσιογραφίας και που αναφέρεται στην κατάντια της νεολαίας, που χορεύει και κάνει όργια τις νύχτες στα μπαράκια, την ώρα που η χώρα μας απειλείται με ολοκαύτωμα τύπου Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.

Ο εθνικισμός είναι μια καινούργια σχετική ιδεολογία, που εφευρέθηκε τον 18ο αιώνα για να εξυπηρετήσει τις αστικές δημοκρατίες. Σύμφωνα με ένα κατατοπιστικό άρθρο του Δημήτρη Λιθοξόου στο "Εκτός Ορίων", τεύχος 6, για να σταθεί η ιδεολογία αυτή χρειάζεται τον εθνικό μύθο και για να φτιαχτεί ο εθνικός μύθος επιστρατεύονται πρόθυμα πνευματικοί άνθρωποι κάθε εποχής. Ο εθνικισμός είναι απαραίτητος για την εξουσία και τη διατήρηση των οικονομικών και πολιτικών της συμφερόντων, αλλά και για τον απλό πολίτη, ο οποίος αισθάνεται τη σιγουριά μιας συλλογικής οντότητας. Η συλλογιστική του Δ. Λιθοξόου φαίνεται να είναι σωστή αν αναλογιστούμε ότι, παρά τις εκκλήσεις για εθνική έπαρση, οι ίδιοι οι πολιτικοί, ανεξαρτήτως χρώματος, έχουν καταντήσει πρωταθλητές στην οσφυοκαμψία μπροστά στους ηγέτες της Δύσης, για να αποσπάσουν επενδύσεις και στρατιωτική βοήθεια.

Είναι γνωστό ότι οι πόλεμοι είχαν πάντοτε οικονομικά κίνητρα, όπως πρόσφατα αποδείχτηκε με τις στρατιωτικές παρεμβάσεις των ΗΠΑ και των συμμάχων τους στον Περσικό κόλπο. Είναι επίσης γνωστό ότι οι πολίτες αυτού του πλανήτη θα σύρονται μέσα στον 21ο αιώνα σε πολέμους με αφορμή την έλλειψη του νερού και προφανώς υπό το κάλυμμα της υπεράσπισης των εθνικών συμφερόντων. Ωστόσο, τα εθνικά ζητήματα βγαίνουν μέρα μεσημέρι στη γύρα, όταν υπάρχουν έντονα κοινωνικά ζητήματα που βάζουν σε αμφισβήτηση την ίδια την εξουσία. Δεν είναι τυχαίο καθόλου το γεγονός ότι αυτή την περίοδο:

- επιβάλλονται ακόμη σκληρότερα οικονομικά μέτρα ενάντια στους εργαζόμενους με εντολές έξωθεν. Οι οσφυοκάμπτες απλά λειτουργούν σ' αυτή την περίπτωση όχι ως "Έλληνες", αλλά ως διαμεσολαβητές ανάμεσα στους πολίτες αυτής της χώρας και τους Ευρωπαίους εκμεταλλευτές.

- καταστέλλεται ό,τι κινείται αντίθετα με την κατεστημένη ιδεολογία. Συλλαμβάνονται και δικάζονται σαράντα πολίτες, επειδή αφισσοκολούν για την ειρήνη στα Βαλκάνια ή για αντεργατικά νομοσχέδια και σχέδια. Συλλαμβάνονται μόνιμα οι "συνήθεις ύποπτοι", σύρονται στις φυλακές, δικάζονται, αθώνονται, για

να ξανασυλληφθούν και πάλι απ' την αρχή.

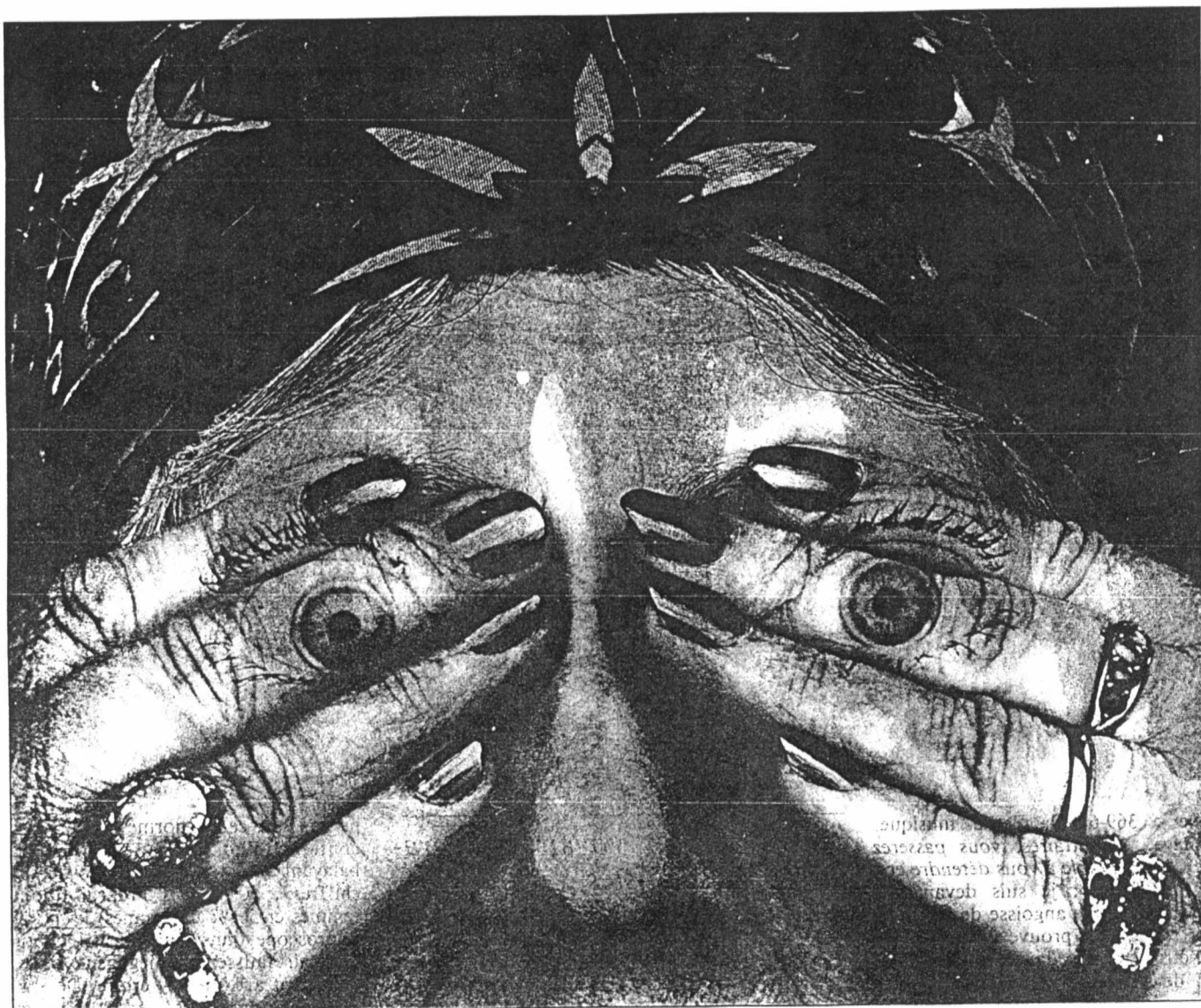
- σκοτώνονται άνθρωποι όχι μόνο στους δρόμους τα Σαββατοκύριακα, σαν "τα σκυλιά στ' αμπέλι", αλλά και μέσα στα αστικά κέντρα από τη φοβερή υποβάθμιση της καθημερινής ζωής. Αυτές τις μέρες, το νέφος της Αθήνας χτυπά τα μικρά παιδιά που γεμίζουν τις αίθουσες αναμονής των νοσοκομείων της πρωτεύουσας. Το νέφος είναι παρόν και στο βόλο, άσχετα αν οι άνθρωποι που διαχειρίζονται τα πράγματα βλέπουν μόνο το Γκλιγκόρωφ των Σκοπίων αυτή την εποχή και κάνουν πως δε βλέπουν τους πραγματικούς κινδύνους που μας απειλούν καθημερινά.

- πυροβολούνται "κατά λάθος" Αλβανοί πρόσφυγες και πνίγονται συστηματικά τα μειονοτικά ζητήματα στη χώρα μας.

Το εθνικιστικό, λοιπόν, κλίμα που επικραεί σήμερα και συντηρείται από ένα μεγάλο κομμάτι του ελληνικού λαού, είναι υπεύθυνο για τον εκφασισμό της κοινωνίας μας και αποπροσανατολίζει από τα ουσιαστικά μας προβλήματα. Είναι μια ιδεολογία που εξυπηρετεί τα συμφέροντα των λίγων, οι οποίοι αλλάζουν κάθε εποχή

- βασιλιάδες, αυτοκράτορες, πρόεδροι, πρωθυπουργοί, βιομήχανοι, ακαδημαϊκό κατεστημένο κ.λ.π. Είναι μια κοινωνική μόλυνση που, όπως κάθε μόλυνση, δεν έχει σύνορα. Τα σύνορα είναι φτιαγμένα για τον απλό πολίτη. Για να ελέγχεται καλύτερα, για να μην επικοινωνεί με το διπλανό του, για να προσπερνά αθόρυβα και χωρίς κριτική αμφισβήτηση τα καταπιεστικά μέτρα εναντίον του.

Πέρσι, στον πόλεμο του Περσικού, κάποιοι άνθρωποι από την πόλη αυτή, πάνω από σαράντα άτομα, υπέγραψαν μια δήλωση που κατέληγε: ΔΕ ΠΑΡΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΩΝ "ΓΕΡΑΚΙΩΝ" ΚΑΙ ΤΩΝ "ΛΥΚΩΝ", ΜΕ ΤΟ ΝΑ ΑΡΝΗΘΟΥΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ. Εμείς τώρα αισθανόμαστε την ανάγκη όχι απλά να δηλώνουμε την αντιμιλιταριστική μας πρόταση, αλλά να συνεχίσουμε να περνάμε στην καθημερινή μας πρακτική την άρνησή μας στα εθνικιστικά παιχνίδια και τη συμμετοχή μας σε οποιαδήποτε αντιμιλιταριστική κίνηση θα ακύρωνε τα πολεμοκάπηλα σχέδια των εθνικιστών και θα έφερνε πιο κοντά τους κατοίκους των Βαλκανίων.

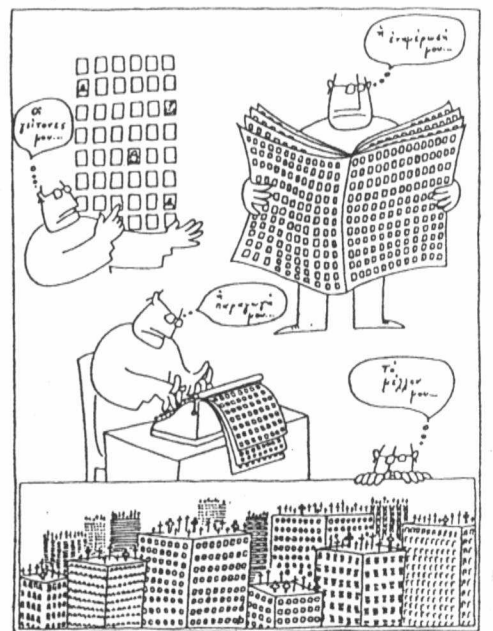
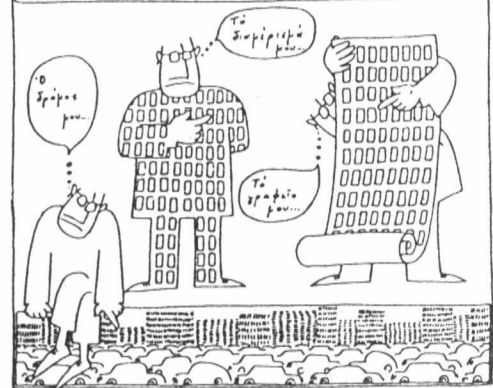
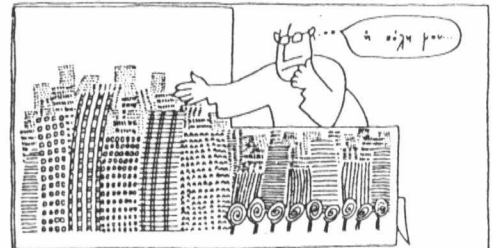

η εχχείρηθη πέτυχε ...

Για να προσεγγίσει κανείς την υπόθεση της "επέκτα-
σης" του νοσοκομείου, καλό θα ήταν πρώτα να κάνει
μια βόλτα στο μαγικό κόσμο της "Υγείας και περίθαλψης".
Εκεί όπου ο απλός πολίτης θεωρείται άλλοτε ως εκμε-
ταλλεύσιμο είδος και άλλοτε σαν άχρηστο και ξοφλη-
μένο αντικείμενο. Το σίγουρο είναι ότι πάνω στο θέμα
της Υγείας παίζεται ένας γερός τζόγος τόσο από την
κλασσική ιατρική σκηνή, όσο και από τις εταιρείες
φαρμάκων. Τώρα τελευταία αποκαλύφθηκαν φοβερά και
τρομερά γεγονότα σε σχέση με τραυματίες και ιδιαίτε-
ρα με μεταμοσχεύσεις και αγοραπωλησίες οργάνων.
Γενικά, είναι γνωστό σε όλο τον κόσμο και δεν χρειά-
ζεται ιδιαίτερη ανάλυση, ότι υγεία σημαίνει στην
καλύτερη περίπτωση φακελλάκι και στη χειρότερη, εγκα-
τάλειψη ή ακόμη και θάνατος. Το αστείο είναι ότι αυ-
τοί που φροντίζουν για μας πριν από μας και σ' αυτό
το ζήτημα, μιλάνε και για προληπτική ιατρική. Δεν
εννοούν, βέβαια, τις ισορροπημένες συνθήκες ανάμεσα
στον άνθρωπο και το περιβάλλον, που τον τελευταίο
αιώνα έχουν διαταραχτεί, με σόβαρές συνέπειες στην
σωματική και ψυχική υγεία των εργαζόμενων και απλών
ανθρώπων. Γι αυτούς "προληπτική ιατρική" σημαίνει
πάλι επισκέψεις, εξετάσεις και λεφτά, μπόλικά λεφτά,
δηλαδή πάλι σχέσεις εμπορίου και εκμετάλλευσης από
τους ίδιους κύκλους.

Ετσι, δεν είναι παράξενο, που σε μια πόλη σαν το
Βόλο, όπου τα περιβαλλοντικά προβλήματα οδεύουν σύμ-
φωνα με το πλάνο του 2000, ο υπουργός Πιρόνειας (!),
τα κόμματα και η τοπική αυτοδιοίκηση, που συνθέτουν
την ορχήστρα της ανάπτυξης στην περιοχή, θεωρούν την
επέκταση του νοσοκομείου του Βόλου ως "έργο ζωής",
αναγκαιότητα, και μόνιμο αίτημα των κατοίκων της
Μαγνησίας". Εστω και αν δαπανήθηκαν εκατοντάδες εκα-
τομμύρια για τα Κέντρα Υγείας στην περιοχή, τα οποία
μετατρέπονται με τον καιρό σε διαμετακομιστικά κέ-
ντρα ασθενών, προς ... Βόλο. Εστω και αν το υπάρχον
νοσοκομείο είναι ένα αχούρι, τόσο από οργάνωση, όσο
και από εξοπλισμό, παρά τις ...οικολογικές αφίσσες
στους διαδρόμους. Παρόλα αυτά, η ανάγκη για επέκταση
είναι προφανής. Και για ένα ακόμη λόγο. Για να μπουν
στην πόλη κάπου 10 δις. Εδώ είναι η ουσία του θέμα-
τος, μια και η Υγεία δεν ενδιαφέρει κανέναν.

Ήταν η πολλοστή φορά που ακούστηκαν ενοχλητικές και
αντίθετες φωνές, όχι τόσο στις συγκεκριμένες εκλο-
γές, όσο στους ίδιους τους θεσμούς και την πολιτική
που αυτοί εξυπηρετούν, από μια μειοψηφία κατοίκων
της πόλης. Από την ώρα που το πανώ της Κίνησης έκα-
νε την εμφάνισή του στην είσοδο του Νοσοκομείου, η
τοπική και κεντρική εξουσία, τα κόμματα όλα και οι
λεγόμενοι φορείς, που τους σέρνουν μόνιμα στις κο-
τασούρες τους, κάθισαν σε κοινό τραπέζι και σχεδί-
ασαν "επί χάρτου" τον τρόπο που θα ξεπερνούσαν το
καινούργιο εμπόδιο. Κατέληξαν σε μια επιχείρηση
μίνι - καταίγδα, - όχι συμπτωματικά -, την οποία
και εκτέλεσαν με υποδειγματική ακρίβεια.
Πρώτα βρήκαν το "χασάπη της πόλης". Μια ομάδα οικο-
λόγων, που στερεί μόνιμα την πόλη από ένα σωρό δι-
σεκατομμύρια. Επειτά προχώρησαν στο φέμωμα του τύπου.
Ενός κίτρινου, έτσι κι αλλιώς, τύπου, που δεν χάνει

ΙΩΑΝΝΑ

... ο ασθενής θα πεθάνει!

την ευκαιρία να υπερασπιστεί τα οικονομικά συμφέροντα του τόπου πάσει θυσία και ταυτόχρονα να προβάλει το "οικολογικό" του προσωπείο με διαφημιστικά πλαίσια για την προστασία του ...πράσινου! Το ίδιο έγινε και με τα ιδιωτικά ραδιόφωνα, τα οποία ξαφνικά επιδόθηκαν σε ένα άνευ προηγουμένου εκφασισμό της τοπικής κοινωνίας. Και τέλος δεν άφησαν το παραμικρό περιθώριο χρόνου σε όσους κινητοποιήθηκαν για επικοινωνία με το κοινωνικό σύνολο - και ήταν λίγοι -, ισοπεδώνοντας το Λοιμωδών και κόβοντας δεκάδες αιωνόβια πεύκα, μέσα στο τριήμερο του Αγίου Πνεύματος. Η σπουδή με την οποία έγιναν όλα, πρόβλεπε και την καταπάτηση ΤΩΝ ΔΙΚΩΝ ΤΟΥΣ νόμων, αφού:

- το γκρέμισμα του κτιρίου των Λοιμωδών πήγε στην Αθήνα, στο Υπουργείο Πολιτισμού, για ...εκτίμηση της ιστορικής αξίας του και ως τις 12/6 δεν είχε έρθει καμιά απάντηση.
- τα δέντρα κόπηκαν χωρίς απόφαση του Δήμου, όπως προβλέπει ο σχετικός νόμος.

Το φαιδρό της υπόθεσης συμπληρώνεται με δυο γεγονότα που δείχνουν το μέγεθος του τσαμπουκά της εξουσίας και τη γελοιότητα που ούτως ή άλλως τη διακρίνει. Η αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Πολιτισμού μαζεύεται για να κρίνει την τύχη ενός κτιρίου που έχει ήδη πέσει και η πλειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου του Βόλου, μετά από αίτηση της μειοψηφίας, βάζει για συζήτηση την υπόθεση της κοπής των δέντρων και του γκρεμίσματος του παλαιού κτιρίου, μια βδομάδα μετά την αποψίλωση του χώρου του νοσοκομείου. Ωστόσο, μπροστά σ' αυτές τις μεθοδεύσεις, αντέδρασε κάποιος κόσμος με το δικό του τρόπο. Η άποψη της Οικολογικής Κίνησης για επικοινωνία με τον κόσμο της περιοχής και άμεση προετοιμασία μιας οργανωμένης αντίδρασης δεν έγινε αποδεκτή από τους υπόλοιπους. Δημιουργήθηκε μια πρωτοβουλία πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος χώρου του νοσοκομείου, η οποία διακίνησε κείμενο (παρουσιάζεται παρακάτω)

για υπογραφές, το οποίο υπέγραψαν κάπου 350 άτομα. Οι κάτοικοι της γύρω απ' το νοσοκομείο περιοχής που θίγονται άμεσα, παρά το ενδιαφέρον που έδειξαν, έλειψαν παντελώς και μάλιστα επιδεικτικά την κρίσιμη ώρα της σύγκρουσης. Αλλωστε, ενδιαφέρον εκδηλώθηκε από ανθρώπους κάποιας οικονομικής και κοινωνικής ευμάρειας, που αποδείχτηκε ότι περίμεναν από άλλους "να βγάλουν τα κάστανά απ' τη φωτιά". Πέρα απ' την Πρωτοβουλία, στην οποία συμμετείχαν και άτομα της Κίνησης, ενδιαφέρον εκδηλώθηκε και από την πλευρά της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Δήμου Ν. Ιωνίας, που όμως, τελικά, δεν κατέληξε και δεν κοινοποίησε κάποια απόφαση. Παρ' όλα αυτά, οι γνωστοί ύποπτοι της Ν. Ιωνίας, μέλη των Φίλων του Κραυσίδωνα και του Σταθμού Πρώτων Βοηθειών για τα άγρια πουλιά, συμμετείχαν ενεργά στην αντίσταση για την κοπή των πεύκων και σε μια στοιχειώδη καμπάνια ενημέρωσης που έγινε την ίδια νύχτα (14/6).

Το κτίριο των Λοιμωδών δεν υπάρχει πλέον, όπως και τα πανύψηλα πεύκα στο προαύλιο του νοσοκομείου. Αυτή η πόλη παραδίνεται σ' ένα εργοτάξιο που κανείς δεν εκτιμά πότε θα τελειώσει, σε μια κυκλοφοριακή ένταση που θα τρελλάνει τους έτσι κι αλλιώς αρρωστημένους κατοίκους και σ' ένα εκφασισμό του οποίου η δυναμική μπορεί να κάνει την εμφάνισή της ανά πάσα στιγμή. Από την άλλη μεριά, το μεγάλο φαγοπότι άρχισε. Οι προσφορές από τους μεγαλοεργολάβους ανοίχτηκαν. Ο μειοδότης από την Αθήνα πρόσφερε έκπτωση 61% και τα ερωτηματικά άρχισαν σιγά - σιγά να μπαίνουν. Εμείς δεν έχουμε παρά να πούμε, "πίσω έχει η αχλάδα την ουρά" και ότι, παρ' όλα αυτά, θα μας βρουν ξανά και ξανά στο δρόμο τους.

ΤΟΠΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Υπόμνημα, με το οποίο διαμαρτύρονται για την καταδράση του νεοκλασικού κτηρίου των λειψωδών και την κοπή δένδρων προκειμένου να ανεγερθεί η νέα πτέρυγα του νοσοκομείου Βόλου, απευθύνουν προς τον υπουργό Υγείας, τους βουλευτές Μαγνησίας, το Νομόρχο, το Δήμαρχο και τους Δημοτικούς Συμβούλους Βόλου 112 δικηγόροι, γιατροί, καθηγητές, έμποροι κ.λπ.

Το πλήρες κείμενο του υπομνήματος είναι το ακόλουθο:

Κύριοι,
Με πραγματική έκπληξη μάθαμε τον τελευταίο καιρό την απόφαση κάποιων "αρμοδίων", με βάση τη μελέτη άλλων ακόμη πιο αρμοδίων με την οποία: Κατεδαφίζεται το αριστερό του κτιριακού συγκροτήματος του Νοσοκομείου υπάρχον νεοκλασικό κτίσμα, καθώς και πρόκειται, ελαφριά τη καρδιά, να κοπούν δεκάδες πεύκα ευρισκόμενα εις τον χώρο της εισόδου.

Πρόκειται για τα σε όλους τους πολίτες αυτού του τόπου γνωστά πελώρια πεύκα, φυτεμένα στις αρχές του αιώνα και τα ο-

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥΣ

Μην καταστρέψετε το περιβάλλον για το νοσοκομείο

ποια είναι ταυισμένα με τον χώρο και την λειτουργία του. Με την γαλήνη και το οξυγόνο τους και με το κελάδισμα χιλιάδων πουλιών που καταφεύγουν σ' αυτά, γίνονται σύμβολα ελπίδας και ζωής για τους νοσηλευόμενους και τους συγγενείς τους.

Το πρόσχημα για το ανόσιουργημα αυτό, που προσβάλλει τον πολιτισμό και την αι-

σθητική αυτής της πόλης, είναι η επέκταση του Νοσοκομείου ένας χώρος όμως χωρίς πράσινο, γεμάτος θορύβους και καυσσέρια, όπως θα γίνει εάν υψωθεί πολυώροφο κτίριο στον προβλεπόμενο χώρο, όπου και τα υπέροχα δένδρα, μόνο ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΛΕΓΕΤΑΙ, ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΕΝΑ

ΧΩΡΟ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΗΡΕΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ. Ή ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ, ΕΤΣΙ ΚΥΡΙΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ;

Όταν ολόκληρη η πολιτισμένη ανθρωπότητα αυτές τις ημέρες στο Ρίο φάχνει δρόμους για να σωθεί ο πλανήτης μας.

Όταν η κυβερνήση, όλα τα κόμματα, οι δήμοι και οι φορείς, σ' όλους τους τόπους τονίζουν την ανάγκη προστασίας των χώρων που ζούμε, είναι ντροπή για την πόλη μας να γίνονται τέτοιες ενέργειες.

Το κόψιμο των πελώριων δένδρων και η μετατροπή του νοσοκομείου σ' ένα γκέτο μπρετόν και θορύβων μόνο λύση στις ανάγκες του πληθυσμού για υγιεινολογική κάλυψη δεν είναι.

Ίσως είναι δείγμα γραφής της έλλειψης πολιτισμού, της τσαπατσουλιάς και της αδιαφορίας μας.

Σταματήστε το έγκλημα αμέσως. Θα είναι μία γενναία και τίμια απόφαση που θα εκτιμηθεί από όλους.

Όχι στην καταστροφή των πόλεων.

Ναι σ' ένα νοσοκομείο ανθρώπινο, μέσα σ' ένα φιλικό για τον άνθρωπο περιβάλλον. >>

Το παραπάνω είναι το κείμενό της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

1.6.92 Η ΕΛΕΝΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ:

Ασύστολο γκρέμισμα

Η νεοελληνική βαρβαρότητα βάλθηκε να εξαφανίσει στο Βόλο ό,τι συντηρεί τις ιστορικές μνήμες της πόλης.

Τελευταίο κρούσμα: Για να επεκταθεί το Νοσοκομείο Βόλου καταδαφίζεται το νεοκλασικό κτίριο «Λοιμωδών» και καταρρέουν και καμιά σαρανταριά αιωνόβια (φυτεμένα το 1905) πεύκα και ευκάλυπτοι.

Δεν είναι μόνον οι τοπικές οικολογικές κινήσεις που διαμαρτύρονται («Δενδροφάγοι» τσιμεντολάγων, «Υγεία είναι το περιβάλλον» σε ισόρροπία και όχι μεγαλύτερα νοσοκο-

μεία κ.ά.). Ξεσηκώθηκαν οι αρχιτέκτονες και οι μηχανικοί της πόλης και ο τοπικός Τύπος...

Εις μάτην - ουδένος ιδρώνι τ' αὐτί.

Ίσως οι διαμαρτυρίες και οι καταγγελίες να είναι πια ανεπαρκείς για να σταματήσει αυτή η ξέφρενη κατα-

στροφική μανία - παντού, όχι μόνο στο Βόλο.

Ίσως επέστη η στιγμή της αυτοδικίας - μέθοδος δοκιμασμένη αποτελεσματικά σε βορειοευρωπαϊκές χώρες, όπου λείπει το μεσογειακό ταμπεραμέντο, αλλά περισσεύει ο σεβασμός στην ιστορική παράδοση και η αγάπη για τη φύση... Γ.Β.

12.6.92 Ο Αήγος Βόλου δίνει ενάδεια καταδράσης των λειψωδών χωρίς να καυχή (!) την μελέτη του νέου κτιρίου και παρατάρνοντας τη νόμιμη διαδικασία (απόφαση ΥΠΠΟ)

Στην παραπάνω απόφαση, εντέχνως προστέθηκαν και δύο παραγράφοι, μεσα των οποίων, ο Δήμος Βόλου, εκφράζει την πικρία του για τον παραγκωνισμό του. Αναφέρεται συγκεκριμένα ότι «α) Η σήμερινη κυβέρνηση αρνήθηκε επίμονα τη συμμετοχή του Δήμου Βόλου στη Διοίκηση του Νοσοκομείου, που σήμερα αποδεικνύεται πόσο απαραίτητη και αναγκαία καθίσταται...»

β) Ζητήσαμε και προφορικά και εγγράφως να μας προσκομισθεί η μελέτη επέκτασης της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου για να σχηματίσουμε μια εμπεριστατωμένη άποψη και μέχρι σήμερα δεν λάβαμε καμιά απάντηση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΤΟΛΛΗ 33, Τ.Κ. 261 21 - ΤΗΛ. 26.173

Αριθμ. πρωτ. 988

3) Το τελικό αποτέλεσμα της επέκτασης θα έχει προφανώς λειτουργικά μειονεκτήματα σε σχέση με τον εξ αρχής σχεδιασμό ενός νέου νοσοκομείου, λόγω των περιορισμών που απορρέουν από το υπάρχον κτίριο. Ήδη έγινε φανερό ότι αναγκαστικά ο μελετητής θα απλώσει το κτίριο προς την Πολυμέρη, (οδός βεβαρυμένη από κυκλοφοριακή άποψη) και σ' επαφή σχεδόν μ' αυτή, θα υψώσει τον κύριο όγκο του νέου κτιρίου υπό μορφή πύργου.

β) Η ύπαρξη του πολύτιμου πράσινου από κουκουναριές, σε επαφή με την υπό διαμόρφωση ζώνη αναψυχής στην παραλία του Βόλου, το οποίο μοιραία κόβεται κατά το μεγαλύτερο μέρος, από το αναπόφευκτο άπλωμα του νέου νοσοκομείου.

γ) Η ύπαρξη του αξιολογικού νεοκλασικού κτιρίου λειψωδών, το οποίο επίσης θα γκρεμιστεί λόγω της επέκτασης.

Μετά την ανάλυση αυτή το ΤΕΕ Μαγνησίας σαν μόνη ενδεδειγμένη λύση προτείνει το κτίρισμα εξ αρχής του νέου νοσοκομείου σε άλλη θέση και την

Αποσηάερατα 9η των απόφαση του ΤΕΕ (εγγραφο με αρ. πρωτ. 988 /26.7.1985) που κοινοποιήθηκε σ' όλους τους αρμόδιους φορείς (!) μετά από διερεύνηση του θέματος "επέκταση του Αχιλλοπούλειου νοσοκομείου"

ΤΟ "ΛΟΙΜΩΔΟΝ", ΙΣΟΛΕΔΟΘΗΚΕ

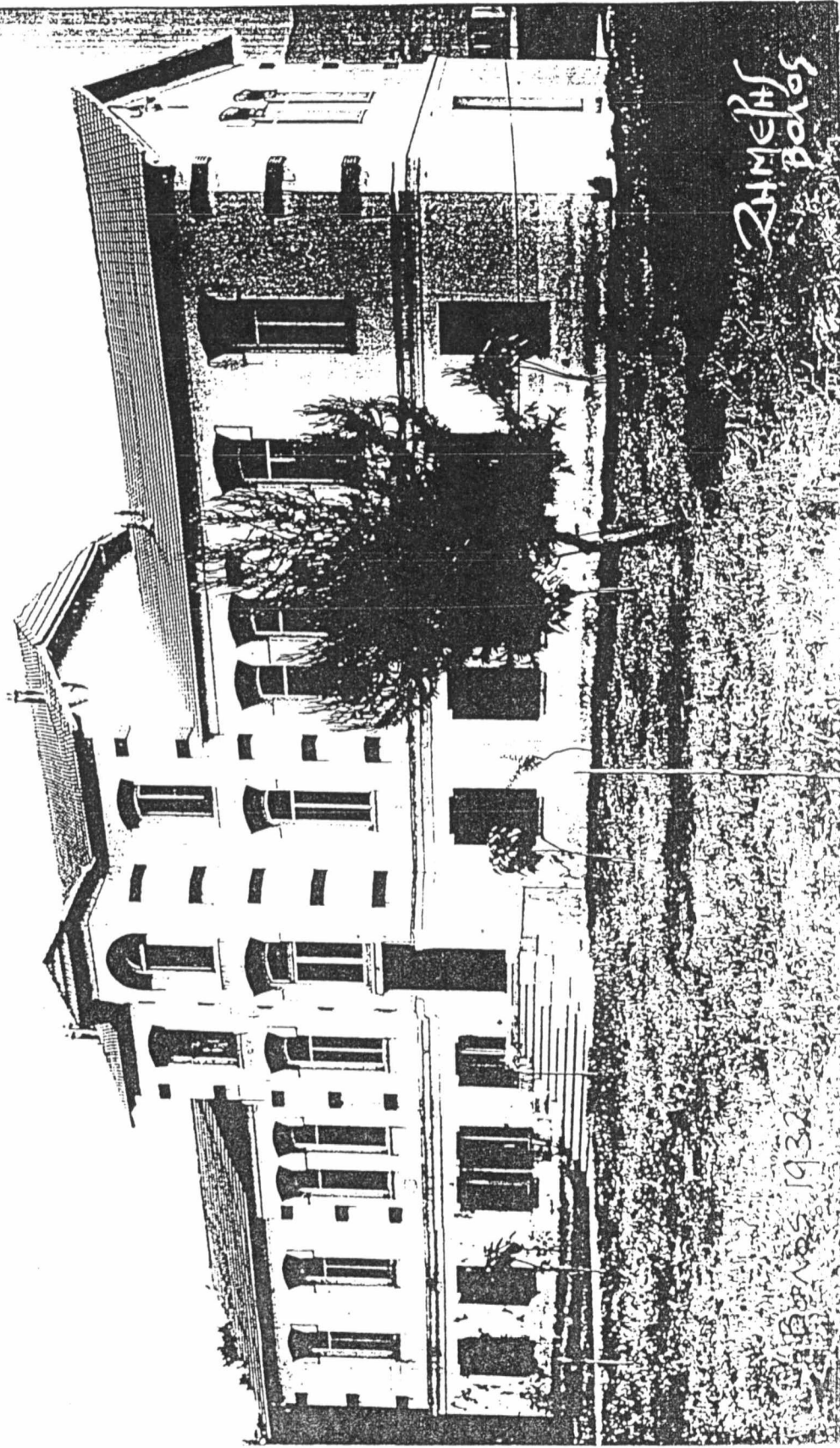
Γιὰ αὐθαίρετες κατεδαφίσεις τηλεφωνήσε

629

ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ, 5' 674

ΔΙΟΙΚΗΣΗ, Τῶ ΝΟΣΟΚΟΜΗΟΥ

ΒΟΛΟΥ

Σήμερα
Βολού

Βολού 1932

"ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ"

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ
ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Πάνω στο γνωστό θέμα της επιχειρούμενης καταστροφής του περιβάλλοντα χώρου του νοσοκομείου εμείς οι πολίτες του Βόλου που δεν εκχωρούμε σε κανέναν το δικαίωμα να αποφασίζει ερήμην μας για τόσο σοβαρά θέματα δηλώνουμε ότι

-Τασσόμαστε κατηγορηματικά υπέρ της επέκτασης και του εκσυγχρονισμού του Νοσοκομείου. Η επέκταση αυτή μπορεί να γίνει ακόμη και στον υπάρχοντα ελεύθερο χώρο των 6 στρεμμάτων, χωρίς να πέψαχτούν τα υπάρχοντα πεύκα και το νεοκλασσικό κτίσμα του περιβάλλοντος να ενταχθεί στο χώρο με καινούργια χρήση.

-Διαφωνούμε ριζικά με τη προτεινόμενη μελέτη με την οποία κατασκευάζεται ένας τεράστιος όγκος 33.000 τμ επί της Πολυμερή, μέσα στο θόρυβο και τα καυσαέρια, κόβονται όλα τα υπάρχοντα πεύκα και κατεδαφίζεται ένα από τα ωραιότερα κτίρια, τα λίγα αλλωστε που διαθέτει αυτή η πόλη.

Η λύση αυτή δείχνει έλλειψη στοιχειώδους σοβαρότητας διότι:

-Βάζει νοσοκομείο μέσα σε πολυσύχναστο δρόμο της πόλης, πράγμα που δεν συμβαίνει πουθενά στο πολιτισμένο κόσμο.

-Στερει τους αρρώστους και τη πόλη από το μοναδικό στη περιοχή πνεύμονα πρασίνου.

-Κάνει τέτοιας κλίμακας επέμβαση με όλον αυτόν τον όγκο του μπετόν χωρίς να υπολογίζει τις κυκλοφοριακές, κλιματολογικές, αισθητικές επιπτώσεις στον περιβάλλοντα χώρο.

-Δεν έχει γίνει περιβαλλοντική μελέτη.

-Διασπά εντελώς το μοναδικό χώρο αναψυχής στη πόλη αφού θα έχουμε κίνηση αυτοκινήτων από την Αθανασάκη και το πίσω μέρος του Μουσείου.

-Πετάει τα δισεκατομμύρια που ξοδεύτηκαν για το πάρκο του Αναύρου καταστρεφοντας το πάρκο του Αγίου Κωνσταντίνου.

-Αναιρεί τη λειτουργία του χώρου του Μουσείου

Δεν χρειάζεται να περάσουν 30 χρόνια για να παραδεχτούμε μια λαθεμένη επιλογή.

Στα σοβαρά επιχειρήματα ότι θα χαθούν 600 εκατομμύρια:

για τη μελέτη έχουμε να πούμε ότι:

- Αυτοί που χρησιμοποίησαν τα επιχειρήματα αυτά

-Δεν δισταζουν να σπαταλήσουν δεκάδες εκατομμυρίων χτίζοντας αρχικά και κατεδαφίζοντας στη συνέχεια το κτίριο των πρώτων βοηθειών.

-Εάν γίνει το τερατούργημα που σχεδιάζεται όλη η περιοχή του Αναύρου και τα δισ που στοίχησε πάγε περίπατο.

-Ενα τέτοιας κλίμακας έργο κινδυνεύει να μην τελειώσει ποτε επειδη δεν υπάρχουν τα χρήματα γι' αυτό κινδυνεύουμε δηλαδή με τον αφρονα τρόπο που βλέπουμε τα πράγματα να κόψουμε πρώτα τα δένδρα, να κατεδαφίσουμε το νεοκλασσικό και γα μέλνουμε τελικά με μια πλάκα μπετόν σ' ένα σεληνιακό τοπίο ΔΗΛΑΔΗ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΟΥΜΕ ΟΥΤΕ ΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. Η πρότασή μας είναι πολύ ρεαλιστική ΛΑΡ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΓΙΑ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ.

-ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ 6στρ. ΕΤΕΙ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΜΜΙΑ ΑΠΩΛΕΙΑ

-ΝΑΙ ΣΕ ΕΝΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΜΕΣΑ ΣΕ ΕΝΑ ΦΙΛΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ.

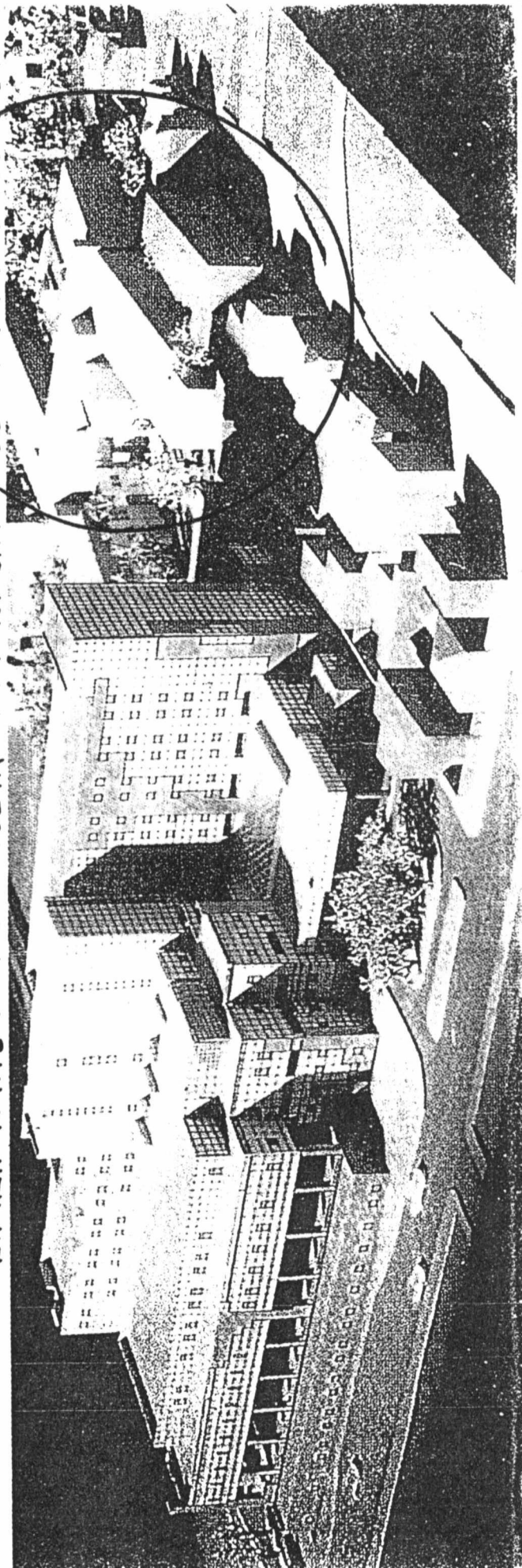
* OXI ΣΤΗΝ ΚΟΗ
 TEN AIGNEBIEN ΔΕΥΤΕΡΩΝ
 ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
 * OXI ΣΤΗΝ ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΗΣΗ
 ΝΑ ΜΗΝ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟΝ ΒΟΛΟ
 ΚΟΗΝΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΣΩΣΤΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΓΕΙΑΣ
 Σ' ΕΝΑ ΦΙΛΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ
 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Υπαρχον Νοσοκομείο

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΕΡΟΥ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ :

ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ... ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

Στα μνημέλα και τα κτίρια μιας πόλης καθρεφτίζεται η παράδοση και ολόκληρη η ιστορία της. Στο Βόλο, μετά τους καταστρεπτικούς σεισμούς του 1955-56 όσα παραδοσιακά κτίρια δεν γκρεμίστηκαν, παραδόθηκαν αμαχητί στην Ελλάδα της αντιπαροχής του 1970. Μετά λίγα χρόνια, το 1975, τα έργα της επέκτασης του Τσιμεντάδικου Βόλου (ΗΡΑΚΛΗΣ), εγκαινιάζουν τη νέα εποχή του νέφους της "προόδου". Η ευθύνη της τότε Δημοτικής Αρχής είναι τεράστια σ' αυτή την επέκταση της ντροπής.

Σήμερα μια άλλη επέκταση, εκείνη του Νοσοκομείου Βόλου είναι στην επικαιρότητα. Αποδείχθηκε περίτρανα και σ' αυτή την περίπτωση ότι δεν υπάρχει όριο στη χυδαιότητα, την ψευδολογία και την παραπληροφόρηση. Ετσι, όσοι πολίτες είχαν ένα διαφορετικό λόγο, μιαν άλλη αντίληψη, για το θέμα του Νοσοκομείου, χαρακτηρίζονταν ως νοσηρή μειοψηφία και οικοφασίστες που έπρεπε να απομονωθούν. Είναι εκείνοι οι "Δημοκράτες" που η μόνη φωνή που θέλουν ν' ακούει είναι ο αντίλαλος της δικής τους φωνής. Επέβαλαν, λοιπόν, ένα πέπλο παραπληροφόρησης και σιωπής ξαναζωντανεύοντας στον τοπικό τύπο τις "ένδοξες" μέρες του 1975. Απέκρυψαν την εισήγηση-ντοκουμέντο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Μαγνησίας, αρ. πρωτ. 988/26-7-1985, που πρότεινε τη δημιουργία νέου Νοσοκομείου εκτός Βόλου. Παρουσίασαν τη μελέτη κατασκευής ενός νέου γιγαντιαίου Νοσοκομείου με δεκαπλάσια έκταση από την ήδη υπάρχουσα, σαν μια μικρή επέκταση. Χαρακτήρισαν τα δέντρα ως άρρωστα και φορείς ...αλλεργιών, το διατηρητέο νεοκλασικό κτίριο των Λοιμωδών ως κατεδαφιστέο και άνευ αξίας.

Η κατασκευή του νέου Νοσοκομείου γίνεται χωρίς καμιά κυκλοφοριακή και περιβαλλοντική μελέτη. Ο πατροπαράδοτος ελληνικός τρόπος του ΑΡΠΑ επιχορήγηση ΚΟΛΑ επέκταση θριαμβεύει. Όταν μάλιστα ο προϋστάμενος της 5ης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων, κ. Παλιούρας τόλμησε να κάνει το καθήκον του, μπλοκάροντας την κατεδάφιση του Λοιμωδών και παραπληροφώντας το θέμα στο Υπουργείο Πολιτισμού, εκτοξεύτηκαν ενάντιόν του ανοιχτές απειλές. Ο τοπικός τύπος βομβαρδίζονταν καθημερινά από επιστολές "αγανακτισμένων" πολιτών με άρθρα υπέρ της επέκτασης, της ανάπτυξης, της υγείας. Όλοι μιλούσαν για χρυσή ευκαιρία που δεν έπρεπε να χαθεί, όπως χάθηκαν στο παρελθόν εκείνες του "Κραυσίνδωνα" και του "Αχιλλείου". Από την άλλη πλευρά, ο τύπος έθαψε ανακοίνωση της Κίνησης Πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος, χώρου του Νοσοκομείου. Μόνη μο επιχείρημα των επιστολογράφων ήταν η αγάπη για την πρόοδο και το καλό της πόλης.

Κι εμείς μεγαλώσαμε σ' αυτή την πόλη, πρωτοπαλίζαμε στις αλάνες της, σεργιανίσαμε στις παραλίες της, παλαίσαμε για κοινωνικούς αγώνες, σπουδάσαμε και είμαστε δεμένοι με θύμηση και αγάπη. Επειδή η σχέση με την πόλη μας εξακολουθεί να είναι ερωτική, αρνούμαστε μια ανάπτυξη που δε σέβεται τη φυσιογνωμία της, το παρελθόν της και το περιβάλλον. Ακόμη υγεία για μας σημαίνει σύγχρονος ιατρικός εξοπλισμός, αναβάθμιση των κέντρων υγείας, κατάλληλο υπαλληλικό και επιστημονικό προσωπικό, μα πάνω απ' όλα σωστό και υγιές περιβάλλον, που ισοδυναμεί με την καλύτερη προληπτική ιατρική. Δεν είναι απλά ένα άθροισμα λίγων "τετραγωνικών ανά κλίνη".

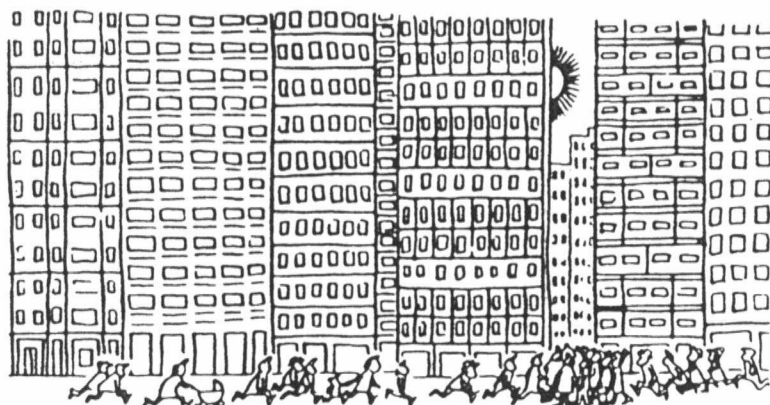
Ως τότε, αλήθεια, οι τεχνοκράτες των Αθηνών θα σχεδιάζουν για τις ανάγκες μιας πόλης χωρίς να λαμβάνουν υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητές της και χωρίς να έχουν τη σύμφωνη γνώμη των φορέων της πόλης και των πολιτών της. Η μελέτη-φάντασμα της κατασκευής του Νοσοκομείου θα νόμιζε κανείς ότι αφορά μιαν άλλη πόλη και όχι το Βόλο. Αφού μέχρι σήμερα ούτε το Τεχνικό Επιμελητήριο Μαγνησίας ούτε ο Δήμος Βόλου έχουν ενημερωθεί για ό,τιδήποτε.

Είναι προκλητικό ότι η Δημοτική αρχή δεν τήρησε ούτε τα προσχήματα, να περιμένει δηλαδή τη γνωμάτευση του Υπουργείου Πολιτισμού. Καταμεσήμερο Παρασκευής, παράνομα, έδειξε πόσο γρήγορη και καλά γρασσαρισμένη είναι η κρατική μηχανή όταν θέλει να καταστρέψει και όχι να δημιουργήσει. Η γλυκιά απόφαση της κατεδάφισης του Λοιμωδών, ενάντια στη δημοτική πικρία της άρνησης της συμμετοχής του Δήμου Βόλου στη Διοίκηση του Νοσοκομείου και της μη προακόμισης της μελέτης παρ' όλο ότι προφορικά και εγγράφως (SIC) ζητήθηκε.

Πριν δυο χρόνια ο ίδιος Δήμαρχος είχε ανακηρυχθεί Ρομπέν του ...Αχιλλείου, σταματώντας στις 7.00 το πρωί τα συνεργεία κατεδάφισής του. Τότε μιλούσε για σωτηρία της πολιτιστικής μνήμης, τώρα αυτή τη μνήμη την έστειλε σε μόνιμες καλοκαιρινές διακοπές. Αλήθεια, όταν βγει αρνητική η απόφαση από το Συμβούλιο Επικρατείας για το Αχιλλείο, ποιος θάχει κουράγιο να ξανααντισταθεί;

Η μνήμη μας μπαζώνεται, όπως στη Δελιγιώργη, κρύβεται με λινάτσες, όπως στα Παλιά, εκσυγχρονίζεται επί PILOTIS, όπως στην Κωνσταντά. Εμείς δε θέλουμε την αθηνοποίηση του Βόλου. Οι πολιτικοί και οι τεχνοκράτες κατάντησαν την Αθήνα κολασμένη πόλη και κρανίου τόπο. Δε θέλουμε μια πόλη που θα μας αρρωσταίνει. Αντιστεκόμαστε στην τσιμεντοποίηση της ζωής μας και σ' όσους θέλουν να μας στριμώξουν στο περιθώριο. Αρνούμαστε κάθε "ανάπτυξη" που συνθλίβει τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Γιάννης Τζαμτζής.

ΑΝΟΙΞΕ Ο ΔΡΟΜΟΣ

Για επέκταση του Νοσοκομείου

Η επέκταση του Νοσοκομείου είναι ένα θέμα που απασχολεί όλους τους πολίτες της πόλης. Η Διεύθυνση του Νοσοκομείου έχει προτείνει ένα σχέδιο που θα αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των κλινών και θα βελτιώσει τις συνθήκες διαμονής των ασθενών. Το σχέδιο αυτό έχει ήδη εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και περιμένει την έγκριση του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

Η επέκταση του Νοσοκομείου είναι ένα θέμα που απασχολεί όλους τους πολίτες της πόλης. Η Διεύθυνση του Νοσοκομείου έχει προτείνει ένα σχέδιο που θα αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των κλινών και θα βελτιώσει τις συνθήκες διαμονής των ασθενών. Το σχέδιο αυτό έχει ήδη εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και περιμένει την έγκριση του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

Η επέκταση του Νοσοκομείου είναι ένα θέμα που απασχολεί όλους τους πολίτες της πόλης. Η Διεύθυνση του Νοσοκομείου έχει προτείνει ένα σχέδιο που θα αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των κλινών και θα βελτιώσει τις συνθήκες διαμονής των ασθενών. Το σχέδιο αυτό έχει ήδη εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και περιμένει την έγκριση του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

Η επέκταση του Νοσοκομείου είναι ένα θέμα που απασχολεί όλους τους πολίτες της πόλης. Η Διεύθυνση του Νοσοκομείου έχει προτείνει ένα σχέδιο που θα αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των κλινών και θα βελτιώσει τις συνθήκες διαμονής των ασθενών. Το σχέδιο αυτό έχει ήδη εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και περιμένει την έγκριση του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

Η επέκταση του Νοσοκομείου είναι ένα θέμα που απασχολεί όλους τους πολίτες της πόλης. Η Διεύθυνση του Νοσοκομείου έχει προτείνει ένα σχέδιο που θα αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των κλινών και θα βελτιώσει τις συνθήκες διαμονής των ασθενών. Το σχέδιο αυτό έχει ήδη εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και περιμένει την έγκριση του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

TAXYΔΡΟΜΟΣ
13 Ιανουαρίου 1942

Μετά την κατεδάφιση υ Λοιμωδών

οι ανώνυμοι βολιώτες που επιτρέψαμε σε μια ομάδα συμπατριωτών μας να έχουν τον πρώτο λόγο στα κοινά και να ματαιώνουν ό,τι καλό και ωφέλιμο προγραμματίζεται για την πόλη μας; Μήπως δεν τους δώσαμε να καταλάβουν ότι κι εμείς τονάμε για τα δέντρα που πέφτουν όταν είναι ανάγκη, ότι κι εμείς ξέρουμε την ανάγκη τους καθώς και την ανάγκη των ηγετών των πόλεων καθώς και το ότι πιστεύουμε στη διατήρηση των παραδοσιακών κτιρίων, όπως αυτοί, αλλά εμείς σκεφτόμαστε και παραπέρα και στο ερώτημα τί είναι προτιμότερο για την πόλη, το Νοσοκομείο ή τα 30 γηρασμένα δέντρα με το κατεδάφιστο Λοιμωδών; Απάνταει το Νοσοκομείο υπέρ...

Κι αυτές οι υποομάδες δεν είναι άλλες από εκείνες που καπηλεύονται τα ρικολογικά ή τα παρόμοια οράματα, για να αναστέλουν κάθε τόσο προγραμματισμένα έργα και μάλιστα στην αρχή της εκτέλεσής τους; με στόχο να χάνει η πόλη τις ευκαιρίες που με εμόχθο κατορθώνει να κερδίσει. Κι αν ήταν μόνον αυτό, μικρό το κακό. Με την αδιαφορία των πολλών, κατορθώνουν να συμπαρασύρουν στην καταστροφική τους άποψη και επίσημους φορείς της πόλης, που υπολογίζοντας στο αχρείο πολιτικό, λεγόμενο, κόστος, παλινδρομούν και αναστέλλουν την εφαρμογή ειλημμένων αποφάσεων. Κι ύστερα απ' όλα αυτά, θρηνούμε και κραυγάζουμε απελπισμένα για το γεγονός ανάπτυξης των άλλων πόλεων, σ' αντίθεση με τη δική μας.

Μας κατέχει λοιπόν οικολογικός φασισμός ώστε να θυσιάζουμε πόσα σημαντικά έργα που είναι απαραίτητα για την πόλη ή μήπως αθέλητα φτάνουμε στα άκρα και δεν σταθμίζουμε σωστά τα υπέρ και τα κατά μιας λύσεως που θα συμφέρει περισσότερο στην πόλη μας;

Συνεδρίασε εκτάκτως το Διοικητικό Συμβούλιο του Εμπορικού Συλλόγου Βόλου και μεταξύ των άλλων θεμάτων συζητήθηκε και το θέμα που έχει δημιουργηθεί σχετικά με τη νέα πτέρυγα του Νοσοκομείου. Έχουμε μείνει κατάπληκτοι πώς ανέχεται αυτός ο τόπος να ταλαιπωρείται από μία ομάδα ατόμων και δεν ξεσηκώνονται όλοι οι άλλοι να τους βάλουν στη θέση τους. Τα 4-5 αυτά άτομα και στο παρελθόν δημιούργησαν προβλήματα όπως στην περίπτωση του Κραυσινδωνα, στην περίπτωση του Κ. Π. Λ. Με αυτή την πακτική στερούν την πόλη μας...

τη στασιμότητα που διακρίνει κάθε μορφή εκδήλωσης της, το σφάλμα είναι δικό μας, είτε με την αδιαφορία μας, είτε με την ενδοτικότητα μας σε ανεύθυνες ολιγομελείς ομάδες, τις οποίες με μια διάθεση "κουλουριάρικης ανοχής", αφήνουμε να διαφεύγουν και να κατευθύνουν σίγουρα λαθεμένα, αφού δεν έχουν τίποτε να χάσουν, τις τύχες και το μέλλον του τόπου! Το φαινόμενο - διαπίστωση, διαχρονικό και συνεχόμενο, τα αποτελέσματα επαναλαμβανόμενα και στους ηθικούς ή φυσικούς αυτούρ-

Βλέπε, άκου, σώπα!

Κύριε Διευθυντά,

Ανάμεσα σε πολλά και διαφορετικά, κατανοητά και ακατανόητα που γράφτηκαν και ακούστηκαν αυτές τις μέρες για το θέμα του Νοσοκομείου, ήρθε χθες, λίγο πριν από τις ενδεκάτο πρωί και το αποκορύφωμα! Το τοπικό κρατικό ραδιοφωνικό ρώτησε τηλεφωνικά και "ζωντανά στον αέρα" τον προϊστάμενο της 5ης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων κ. Δημ. Παλιούρα, γιατί με τόση καθυστέρηση έκανε την ενέργειά του και ζητήσε να ασχοληθεί η υπηρεσία του με το αν είναι διατηρητέο ή όχι το επίμαχο πια κτίριο των Λοιμωδών.

Απολογήθηκε ο άνθρωπος ότι καμία υπηρεσία και κανένας αρμόδιος φορέας δεν τον ενημέρωσε νωρίτερα και ότι δεν έτυχε να διαβάσει το 1989 στις εφημερίδες στη σχετική ειδησεογραφία. Θα παρατηρήσω εδώ, ότι όσοι υποστηρίζουν το αντίθετο, ότι έγινε δηλαδή δημοσιοποίηση των λεπτομερειών της μελέτης το 1989, καλά θα κάνουν να αναδημοσιεύουν το τι και πως γράφτηκε, γιατί κι εγώ δεν έτυχε να ιδώ τότε κάτι σχετικό και ως διαβάζω εφημερίδες και ως παρακολουθώ με ενδιαφέρον και με πόνο την καθημερινότητα και τα προβλήματα αυτού του τόπου. Ας δούμε λοιπόν, ως που έφθανε η στραβομάρα μας το 1989, αν πράγματι κάτι τέτοιο συνέβη.

Αλλά ο τηλεφωνικός ζωντανός διάλογος με τον κ. Παλιούρα είχε και το επιμύθιο. Του είπαν από τον ραδιοσταθμό, ότι αυτές τις μέρες κυκλοφορούν φήμες, έντονες μάλιστα, ότι μετά την ενέργειά του θα μετατεθεί και τον ρώτησαν πώς αντιμετωπίζει αυτό το ενδεχόμενο. Στο σημείο αυτό ο ερωτώμενος τόλμησε να απαντήσει: "Έκανα το καθήκον μου".

Για ποιο καθήκον μιλάτε κ. Παλιούρα; Πού ζείτε, επιτέλους; Δεν πήρατε ειδήση ότι βρισκόμαστε στην εποχή του βολέματος και της "κοινομηνιάς" και ότι δεν ξεχάστηκε η απειλή "θα σε στείλω στο Διδυμότειχο"; Για προσγειωθείτε. Ζητείστε συγγνώμη και μη διανοηθείτε στο μέλλον να προβείτε σε οποιαδήποτε ενέργεια, πριν έχετε τη σύμφωνη

γνώμη καποιών παραγόντων, του κατεστημένου, όπως λέγεται. Το καθήκον σας; Βλέπε, άκου, σώπα και σκύβε το κεφάλι. Αλλιώς σας περιμένει ο Εβρος, γιατί τους πολίτες της ακριτικής περιοχής ζμεις οι άλλοι, οι "Ξυπνιοί", τους θεωρούμε δεύτερης ποιότητας και στέλνουμε για την εξυπηρέτησή τους τους "σκαρτούς" κρατικούς λειτουργούς.

Πέρα από τη θλιβερή αυτή διαπίστωση για την κατάντια μας και το ακατανίκητο της φαυλοκρατίας, θα προστεθεί μια συντομή αποψη για το όλο θέμα. Ας συγχαρούμε τον υπουργό Υγείας κ. Σούρλα που φρόντισε να εξασφαλίσει τις απαραίτητες πιστώσεις για το μεγάλο έργο και ως τον παρακαλέσουμε να ενδιαφερθεί για να περνωθεί, εστω και την υστάτη στιγμή, ότι είναι δυνατόν. Αυτή η παλη που υφίσταται καθημερινά την τερτοποίηση των μοντερνών καιρών και τις συνέπειες της "ανάπτυξης" δικαιούται κάτι να διατηρήσει από την πολιτιστική της κληρονομιά και από την ιστορική της μνήμη. Ας τιμούνται, επιτέλους, και καποιοι πρωτοποριοι και ευεργέτες με τη διατήρηση των δημιουργημάτων τους.

Αλλωστε υπάρχει η πληροφορία ότι στη θέση του παλιού κτιρίου των Λοιμωδών θα ανεγερθεί κατά τη μελέτη, ένα διώροφο επισης για τη στέγαση των διοικητικών υπηρεσιών. Δεν πρόκειται επομένως να ανατραπεί η μελέτη, ουτε να διαταραχθεί το όλο συγκρότημα. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, το παλιό διώροφο περίπου θα ανακατασκευαστεί με τη διατήρηση των αρχιτεκτονικών στοιχείων, και θα στεγάσει τα γραφεία. Προς τις οι μεγιστοποιήσεις, οι κινδυνολογίες και οι απειλές;

Όσο για την ανάγκη διάσωσης των δενδρών και σεβασμού στο περιβάλλον, ιδιαίτερα για ένα νοσηλευτικό ίδρυμα, ας παύσει η περιφρόνηση και ο χλευασμός προς μερικούς συμπολίτες και ιδιαίτερα νέους, που δείχνουν την ευαισθησία τους και την αντίδρασή τους στον αφανισμό. Επαινος τους αξίζει και όχι λοιδωρία.

Με τιμή
ΝΙΤΣΑ ΚΟΛΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΚΟΑ

Οι συνήθειες ύποπτοι στα γεγονότα του νοσοκομείου

Τα γεγονότα που διαδραματίζονται αυτές τις μέρες στην πόλη μας για την υπό ανέγερση νέα πτέρυγα του Νοσοκομείου είναι άξια ιδιαίτερης προσοχής διότι σε συνδυασμό με την αρθρογραφία του τοπικού τύπου κάθε πολίτης θα μπορούσε να καταλήξει στα εξής συμπεράσματα:

Συμπέρασμα πρώτο: Όποιος διατυπώνει διαφορετική άποψη για τον τρόπο με τον οποίο οφείλει να αγγειρεύεται ένα Νοσοκομείο χαρακτηρίζεται από τους αρμοδίους ως ενεχόμενος σε "... ύποπτη προσπάθεια που αποσκοπεί στη ματαίωση του έργου" (Νομάρχης Μαγνησίας κ. Μερτζάνης - "Θεσσαλία" 10.6.92) ή συμμετέχει σε "... αποπροσανατολιστικές κινήσεις που αποβλέπουν στην ματαίωση του έργου..." (πρόεδρος της ΤΕΔΚ Μαγνησίας κ. Ράππος).

Συμπέρασμα δεύτερο: Δημόσιες Υπηρεσίες οφείλουν να ενεργούν κατά την βούληση υπουργών, βουλευτών, κομματάρχων και εν γένει των λογής - λογής εκφραστών της εξουσίας.

Σε διαφορετική περίπτωση "η θέση της Δημόσιας Υπηρεσίας δεν είναι κατανοητή" (ΤΕΕ - "Θεσσαλία" 10.6.92) ή "... δεν ευαισθητοποιείται έγκαιρα ως οφείλει" (πρόεδρος ΤΕΔΚ κ. Ράππος - Θεσσαλία 10.6.92).

Συμπέρασμα τρίτο: Άσχετοι νομιμοποιούνται αναίσχυντα να εκφράζονται επί της ουσίας επιστημονικών θεμάτων όπως: "Το Λοιμωδών είναι κτήριο του 1915 χωρίς ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον..." (Διοικητικό Συμβούλιο Νοσοκομείου Βόλου (!!!) - "Θεσσαλία" 12.6.92) ή "Το παλιό κτήριο Λοιμωδών δεν είναι διατηρητέο..." (Σύλλογος Χημικών (!!!!) Θεσσαλία 12.6.92).

Συμπέρασμα τέταρτο: Όταν ελοχεύει "κίνδυνος" να εκδοθεί από τη Δημόσια Διοίκηση απόφαση αντίθετη προς την βούληση της εκάστοτε εξουσίας (Υπουργός Υγείας κ. Σούρλας, Δήμαρχος Βόλου κ. Πιτσιώρης) η κρατική μηχανή αυθαίρεται.

Επί του προκείμενου ενώ το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων επρόκειτο να εκδόσει απόφαση για τον χαρακτηρισμό ως κα-

τεδαφιστέου ή διατηρητέου του Λοιμωδών εκδόθηκε παράτυπη άδεια κατεδάφισης από τους Δήμαρχο και Αντιδήμαρχ Βόλου κ.κ. Πιτσιώρη και Στάμο η οποία με την συνδρομή δυνάμεων καταστολής που ξυλοφορτώσαν τους "συνήθεις ύποπτους Οικολόγους" εκτελέστηκε ασκαρδαμικτά.

Λυπηρά δυστυχώς διδάγματα ηθικής με αποστολέα το επίσημο κράτος και αποδέκτες τους συμπολίτες μας και μάλιστα τους νέους. Αλήθεια πιστεύει κανείς αρμόδιος ότι έστω και ένας βολιώτης δεν θέλει Νοσοκομείο σ' αυτή την πόλη; Απλά επώνυμοι και θαρραλέοι πολίτες (κ. Ν. Κολιού "Θεσσαλία" 12.6.92) καθώς και αρμόδιοι φορείς (ΤΕΕ 1986, Σύλλογος Αρχιτεκτόνων 1992) διατύπωσαν την άποψη: (α) Να ενταχθεί το Λοιμωδών μέσα στο όλο

συγκρότημα του Νοσοκομείου και (β) Να εναρμονισθεί μελέτη με τον φυσικό περιβάλλοντα χώρο.

Απέναντι σ' αυτή την άποψη υψώθηκε ο αντίλογος: "Η γίνεται το Νοσοκομείο έτσι όπως το θέλουμε εμείς οι κρατούντες ή δεν γίνεται τίποτε; Άρα κύριοι είστε ύποπτοι!!!"

Ξέρετε αγαπητοί αναγνώστες πώς λέγεται αυτό;

Εκφασισμός της Δημόσιας Εκφρασης. Το περιμέναμε κύριοι από τους εκπροσώπους της Δεξιάς. Μας προέκυψε και από το ΠΑΣΟΚ δια των εκπροσώπων του. Και βεβαίως οι κ.κ. Δήμαρχος και Αντιδήμαρχος Πιτσιώτης και Στάμος εισέπραξαν τα συγχαρητήρια του κ. Αλεξόπουλου προέδρου της Ν.Δ. στο Νοσοκομείο....

Ο κ. Παλιούρας προϊστάμενος της Ε' Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων εγκαλείται γιατί τόλμησε να κάνει το καθήκον του... εκτός χρόνου. Μα σοβαρολογούμε κύριοι; Υπάρχει δέσμευση για τον χρόνο τον οποίο επιλέγει μία Δημόσια Υπηρεσία να εφαρμόσει το Νόμο;

Η μήπως δεν γνωρίζετε ότι η Ε' Εφορεία δεν ενημερώνεται για τις όποιες άδειες κατεδάφισης εκδίδονται;

Στο νου μας έρχονται οι μέρες που ο συγχαρεμένος Νομάρχης Πανούτσος ξήλωνε με το έτσι θέλω τις γραμμές του τρένου Βόλου - Μήλεων και αυτός για λόγους... ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού.

Και τότε χάριν της Ε' Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων με προϊστάμενο τον ίδιο κ. Παλιούρα το τρενάκι σώθηκε αφού κρίθηκε διατηρητέο και μάλιστα χρηματοδοτήθηκε αδρά από τα ΜΟΠ.

Η Υπηρεσία ενήργησε και τότε κατόπιν εορτής διότι όπως και τώρα που να φανταζόταν ότι η αισθητική αφασία των αρμοδίων θα έφτανε μέχρι το ξήλωμα της γραμμής ή την ισοπέδωση του Λοιμωδών ώστε να φροντίσει να τα βγάλει διατηρητέα εγκαίρως.

Πάντως απορίας άξιο είναι πως ένα σοβαρό γραφείο όπως αυτό που εκπόνησε τη μελέτη του Νοσοκομείου (α) αγνόησε προκλητικά την ύπαρξη ενός νεοκλασικού κτίσματος και πρότεινε κατεδάφιση και (β) αγνόησε προκλητικά τον καταπράσινο περιβάλλοντα χώρο προτείνοντας στη θέση του το νέο ογκώδες κτηριακό συγκρότημα.

Επίσης είναι αξιοθαύμαστος ο γερμανικός τρόπος άμεσης δράσης που χρησιμοποίησε ο εδώ εργολάβος για την κατεδάφιση και το κόψιμο των πεύκων.

Όλη ιστορία συνιστά ελάχιστη συμβολή της πόλης μας στη Διεθνή Διάσκεψη για το Περιβάλλον που πραγματοποιείται στο Ρίο.

Όπως και ο πρωθυπουργός διευκρίνησε εκεί δεν έχουμε μόνο θέσεις, έχουμε να επιδείξουμε με και πρωτοποριακό έργο.

Ανανεωτική Κομμουνιστική και
Οικολογική Αριστερά
Οργάνωση Βόλου
16.06.92

"ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ" Ιούλιος 1992

Φίλοι Συμπολίτες

Μετά τα γεγονότα που συνέβησαν για την ανέγερση της νέας πτέρυγας του Νοσοκομείου, δηλ. την κοπή των δένδρων και το γκρέμισμα του κτιρίου των λοιμωδών, αισθανόμαστε την υποχρέωση να σας ενημερώσουμε για τα προβλήματα που αντιμετωπίσαμε κατά την διάρκεια αυτού του σύντομου οδοιπορικού. Επειδή δεν υπήρχε διαφορετικός τρόπος πληροφόρησης αποτυπώσαμε τις σκέψεις μας μέσα από τις στήλες του "περί".

Στα γεγονότα αυτά παρουσιάστηκε ένα φαινόμενο που είχε κάνει την εμφάνισή του πρίν μερικά χρόνια. Σήμερα αποτελεί τον μοναδικό τρόπο με τον οποίο ενεργούν οι κεφαλές αυτής της πόλης και αφορά τα προβλήματά της και τις λύσεις τους. Είναι η παραπληροφόρηση και η επιβολή δια της βίας στις πλάτες των συμπολιτών μας των οικονομικών τους συμφερόντων. Χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής ενημέρωσης προσπάθησαν να διαστρεβλώσουν τις απόψεις ορισμένων συμπολιτών κατηγορώντας τους για ανευθυνότητα και επιζήμια συμπεριφορά, περιθωριοποιώντας τους.

Πολίτες επώνυμοι και ανώνυμοι που τρέχουν πίσω από τους εκάστοτε κρατούντες θέλησαν να στηρίξουν την άποψη "ή το Νοσοκομείο ή τίποτα" ρίχνοντας στο "πύρ το εξώτερο" τα μιάσματα της κοινωνίας που θέλουν να λέγονται οικολόγοι.

Κατηγορήσαν και συνεχίζουν να κατηγορούν κάποιες ομάδες ανθρώπων που μετά την καθημερινή τους εργασία δεν πηγαίνουν για ύπνο αλλά βρίσκονται σε κάποιες απομακρυσμένες περιοχές για να διασώσουν κάποια δελφίνια από την κτηνώδη συμπεριφορά των δυναμιτιστών, τρέχουν στα βουνά για να σώσουν κάποια τραυματισμένα γεράκια από τον σαδισμό των κυνηγών, τρέχουν μέσα στην πόλη για να περισώσουν ότι απέμεινε από την καταστροφική μανία των δενροφάγων και των τσιμεντοποιών, ενώ την ίδια στιγμή οι προστάτες αυτής της πόλης αρμενίζουν στα πέλαγα με το πλοίο της Αγάπης.

Εχοντας υπ'όψη την παροιμία ότι "από το κεφάλι βρωμάει το ψάρι" απευθύνουμε προς όλους τα ερωτήματα.

- 1) Ποιοί από τους συμπολίτες μας και ποιοί από αυτούς που απαρτίζουν την τοπική αυτοδιοίκηση γνώριζαν μέχρι τότε ή γνωρίζουν και σήμερα τι πρόκειται να γίνει; Πόσα εκατομμύρια θα χαθούν από την καταστροφή του πάρκου του Αναύρου για να μετατραπεί σε νέα είσοδο του Νοσοκομείου, πάρκιν και ελικοδρόμιο; Χρησιμοποιώντας σαν όπλο την άγνοια και την αδιαφορία (στην οποία τους έσπρωξαν) πολλών συμπολιτών μας προσπαθούν να εφαρμόσουν ετοιμελικά τις προτάσεις τους.
- 2) Γιατί μέχρι την ημέρα της "νόμιμης" κατά τα άλλα επέμβασης δεν δόθηκαν στην δημοσιότητα για διάλογο με τους φορείς και τους πολίτες τα σχέδια της επέκτασης του Νοσοκομείου;
- 3) Γιατί κεκλεισμένων θειρών και παραθύρων κρατούσαν μυστική την ημέρα της επέμβασης; και γιατί αυτή έγινε με την παρουσία αστυνομικών δυνάμεων;
- 4) Γιατί δεν άφησαν να δημοσιευθούν στον τοπικό τύπο όλες οι απόψεις και την τελευταία στιγμή οι τοπικές εφημερίδες έκοψαν τις αντίθετες απόψεις ενώ άφησαν να δημοσιευθούν ύβρεις κατά συγκεκριμένων ατόμων;
- 5) Ποιοί παρακινούν και ποιοί αφήνουν ανώνυμους πολίτες ώστε στα τοπικά ραδιόφωνα να χλευάζουν και να προκαλούν τους συμπολίτες τους για ξυλοδαρμό;
- 6) Γιατί θαύτηκαν οι προτάσεις του τεχνικού επιμελητηρίου και της Ε.Π.Α. που ήταν αρνητικές για την εγκατάσταση του Νοσοκομείου στο συγκεκριμένο χώρο;
- 7) Γιατί κ. Δήμαρχε του Βόλου εκφράσατε την προσωπική σας αρνητική άποψη κατόπιν εορτής που ήταν αντίθετη στη συγκεκριμένη επιλογή ενώ σείς ο ίδιος δώσατε την ευλογία γι' αυτήν την επιλογή;
- 8) Είναι ή δεν είναι αυτό κοινωνικός φασισμός;

Σήμερα όλη η Ελλάδα πρέπει να μάθει ότι:

ΕΜΕΙΣ ΕΙΜΑΣΤΕ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ όχι όμως όπως θέλουν οι μιζαδώροι αλλά όπως θέλει ο λαός της Μαγνησίας. Αυτοί παίζουν τα πολιτικά και οικονομικά τους παιχνίδια και αδιαφορούν για ότι γίνεται σ' αυτή την πόλη.

Κάποιοι κάνουν τις προεκλογικές τους εξαγγελίες, κάποιοι δεν θέλουν να είναι το εμπόδιο για την αποτυχία του εγχειρήματος και κάποιοι κωφεύουν μπρός στα ψίχουλα που τους μοιράζονται.

Στην εποχή του βολέματος και της κοινομοσιίας όπως εύστοχα τονίζει συμπολίτισά μας, στην εποχή της διαστρέβλωσης και της παραπληροφόρησης ευτυχώς που υπάρχουν και κάποιοι πολίτες που ξέρουν να λένε τα σύκα, σύκα και τη σκάφη, σκάφη.

"Οι πολίτες που κάποιοι θέλουν να τους έχουν στο περιθώριο."

ΑΝΤΙΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Τα αυξανόμενα αδιέξοδα της παγκόσμιας πλέον κοινωνίας της οικονομίας της αγοράς και του κέρδους, της κοινωνίας της μόλυνσης και της καταστροφής της Φύσης και του Ανθρώπου, δημιουργούν στους διαχειριστές της πρόβλημα ύπαρξης και χρήσης της ιεραρχικής πυραμίδας που αυτή τη στιγμή εξουσιάζει τόν πλανήτη μας. Οι κάθε είδους νομείς του δυναμικού και του πλούτου που παράγεται ή παράχθηκε ανά τους αιώνες από τους πολίτες της Γης, καταχράστηκαν και κατέστρεψαν μορφές και συνθήκες ζωής που η Φύση εξελικτικά δημιούργησε σε μια πορεία δισ. ετών.

γική Καταστροφή του Πλανήτη μας, βρίσκεται στά χέρια των τεχνοκρατών. Οι μικρές και μεγάλες πυραμίδες ιεραρχίας που στηρίζουν τήν τάξη τους, συγκροτούν και την παγκόσμια εξουσία.

Εδώ είμαστε υποχρεωμένοι να αποκαταστήσουμε την αλήθεια που οι τεχνοκράτες όλων των χωρών επιμελώς κρύβουν, προσπαθώντας να εξομοιώσουν την έννοια της Οικολογίας με την έννοια της Προστασίας του Περιβάλλοντος που η Οικολογία περιέχει.

Όταν αναφερόμαστε στην Οικολογία, εννοούμε εκείνη

Φορέας ΓΝΩΣΗΣ των πολιτών Αρνηση και αναιρεση της κοινωνίας του φόβου

Οι διαχειριστές αυτού του παρανοϊκού, απάνθρωπου και θανατηφόρου κοινωνικού μοντέλου, προκειμένου να το λειτουργήσουν και να το διατηρήσουν, χρησιμοποιούν κάθε είδος καταστολής φοβούμενοι πιθανή κοινωνική αφύπνιση. Επί πλέον το άγχος και η αγωνία τους για την παραμονή τους στα διάφορα επίπεδα της παγκόσμιας νέας τάξης πραγμάτων που συνδιάστηκε με τήν επιλογή της προσφοράς των υπηρεσιών τους και της ζωής τους στην παγκόσμια και τοπική εξουσία, στην περίοδο που διανύουμε, σκλήρυναν τις αναμεταξύ τους σχέσεις. Τα αδιέξοδα που αντιμετωπίζουν από την γενικευμένη Οικολογική Κρίση^{του} κοινωνικού συστήματος που υπηρετούν προσπαθούν να τα μεταφέρουν στους ώμους των πολιτών του πλανήτη μας, επεμβαίνοντας στο εισόδημά τους, στον τρόπο ζωής τους και στο δικαίωμα της ύπαρξής τους. Πρόκειται βέβαια για την τάξη των τεχνοκρατών-διαχειριστών της κοινωνίας μας που κάλλιστα μπορεί να του δοθεί ο χαρακτηρισμός του ΒΙΟΕΞΟΛΟΘΡΕΥΤΗ, κι αυτό επειδή η ανάπτυξη του κοινωνικού μοντέλου που υπηρετούν προϋποθέτει και καταλήγει στην εξολόθρευση κάθε είδους έμβιου όντος του πλανήτη μας.

Έχει γραφεί και αναφερθεί από ξένους και Έλληνες συγγραφείς, κοινωνιολόγους, δημοσιογράφους κλπ. ότι η παγκόσμια εξουσία που είναι υπεύθυνη για την Οικολο-

γική ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ -όχι κομματική- ΑΝΤΙΑΝΨΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ που έχει να κάνει,

α) με την ανθρώπινη διάσταση των κοινωνιών και των κοινωνικών σχέσεων, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ή ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
β) με τις γενικές και ειδικές ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
γ) με την σχέση της ΦΥΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ και της ΦΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΦΥΣΗ

που αφ' ενός κανονίζουν τον τρόπο και τις συνθήκες συνύπαρξης και εξέλιξης της ζωής των κατοίκων του Πλανήτη Γη και αφ' ετέρου την συμπεριφορά και την σχέση του πλανήτη μας μέσα στο αστρικό σύστημα του σύμπαντος. Έτσι η Οικολογία αποτελείται από τρία μέρη. Από την ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ή ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, από την ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ, και από την ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ που φυσικά περιέχει την προστασία του. Αυτά τα τρία μέρη που καλύπτουν τό σύνολο των λειτουργιών ζωής του πλανήτη μας και των κατοίκων του και των μεταξύ των σχέσεων, είναι η κοσμοθεώρηση της ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΑΝΨΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.-

Η τερατώδης λοιπόν, (επανερχόμαστε στη Πρόταση), κύηση-γέννα κοινωνιών δύο αιώνων, κατέληξε στην κοινωνία της "οικονομίας της αγοράς και του κέρδους", -καπιταλιστική παραλλαγή-, που εξ' αιτίας της ανα-

γκαίας "συνεχούς ανάπτυξης", της αγοράς και του κέρδους φυσικά, όχι μόνο δέν ενδιαφέρεται για την υγεία και τη ζωή του Πλανήτη Γη και των κατοίκων του, αλλά τουναντίον η "συνέχειά" του στηρίζεται τις ασθένειες, στην εξαφάνιση των ειδών και στο θάνατο. Συνέπεια και προϋπόθεση αυτής της λειτουργίας είναι η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα ο κόσμος:

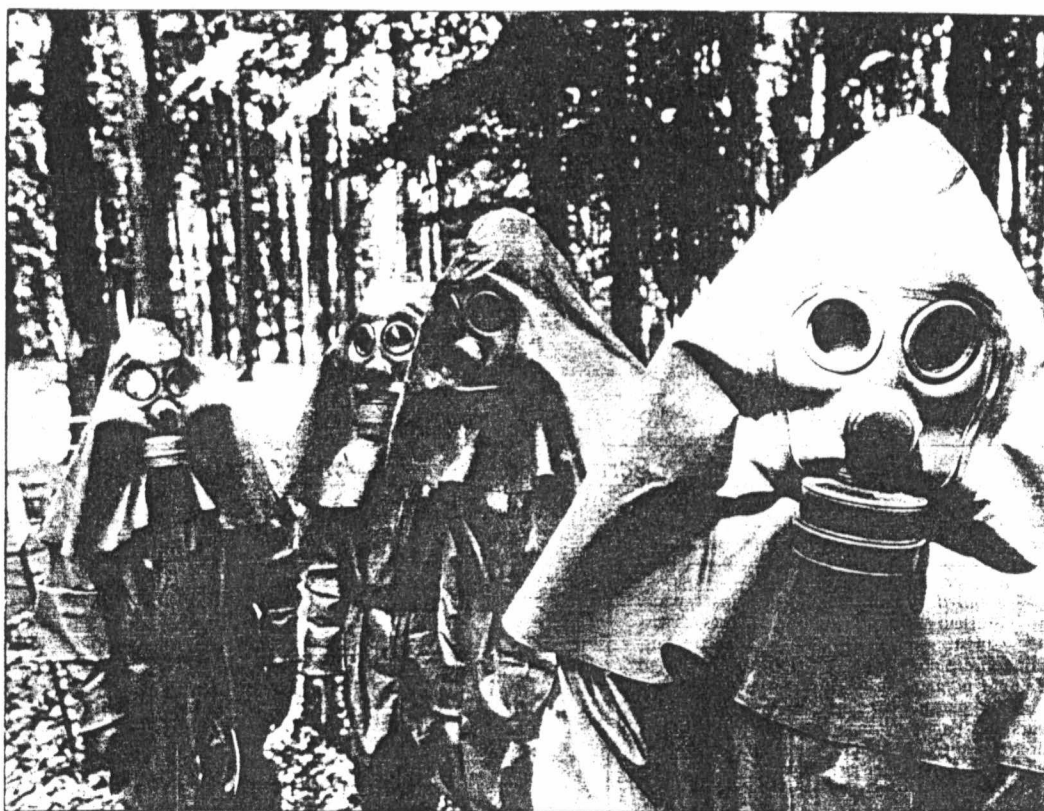
Πείνα, φτώχεια, καταπίεση λαών, φυλών και μειονοτήτων, πολυεθνικές εξουσιαστικές και βιοκτόνες εταιρίες, εμπορευματοποίηση της Φύσης, των ανθρώπινων συνειδήσεων και του ίδιου του ανθρώπου, (έμποροι σαρκής κάθε χρώματος), απειλή και τρομοκρατία από τοπικούς και εμφύλιους πολέμους, από Πυρηνικά όπλα και Πυρηνικούς σταθμούς ενέργειας, από τους πολεμικούς εξοπλισμούς και τη στρατιωτικοποίηση των οικονομιών των χωρών, από την καταλήστευση των πηγών ενεργείας, των αποθεμάτων ζωής του νερού και του οξυγόνου, από την καταστροφή των δασών, της ατμοσφαιρας, από τη μόλυνση όλων των θασσάλων, λιμνών, ποταμών, εδαφών, αέρα και τροφών. Απειλή και τρομοκρατία από την έξαρση σε απίθανα επίπεδα συχνότητας θανάτων από συγκεκριμένες κοινωνικές ασθένειες όπως ο καρκίνος, τα εγκεφαλικά επεισόδια, τα καρδιακά νοσήματα, το έλτς. Είναι γεγονός πλέον σήμερα, ότι ο ένας στους δύο ανθρώπους σ'όλο το κόσμο, σε οποιαδήποτε ηλικία, συναντά τό καρκίνο στη δειάρκεια της ζωής του. Στην Ελλάδα, ένα παιδί πεθαίνει την μέρα από καρκίνο, και

παρουσιάζονται κάθε χρόνο 30.000 (τριάντα χιλιάδες) νέα κρούσματα. (πρόσφατες δημοσιεύσεις).

Η κρίση αυτής της κοινωνίας δέν έχει ούτε όρια, ούτε επιστροφή. Τα ερωτηματικά που πηγάζουν απ'αυτήν την διαπίστωση δεν λύνονται με " διορθωτικές καμπύλες", και με "αλλαγές πορείας".

Τραγικά απλά αναρρωτιώμαστε αν τη στιγμή που αυτό το κοινωνικό μοντέλο θα καταρρέει, όπως καταρρέουν από τηνμόλυνση τα οικοσυστήματα, θα παρασύρει όλους ή μέρος από τους κατοίκους του πλανήτη μας ή θα παρασύρει στην ολική καταστροφή και τον ίδιο τό πλανήτη Γη. (οι κάτοικοι του πλανήτη μας ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΘΡΩΠΟΙ.) Οι πολύχρονες εμπειρίες των διαχειριστών της εξουσίας από κινήματα ανθρώπων που αντιστέκονταν στη βία της επικυριαρχίας της και της καταστολής της, μορφοποίησαν τελικά ένα παγκόσμιο όσο και τοπικό μοντέλο καταστολής ανθρώπινων συνειδήσεων, δημοκρατικών αμυσθητήσεων και επαναστάσεων. Έτσι η "συνεχής ανάπτυξη" της καταστροφής και της μόλυνσης στηρίζεται στη "συνεχή ανάπτυξη" της καταστολής των συνειδήσεων και κινήματων, στο βαθμό που αυτό το σύστημα των οικονομικών αξιών της αγοράς και του κέρδους δέν μπορεί φυσικά να επιβιώσει χωρίς τον πειθαναγκασμό και την ποδηγέτηση των πολιτών των κρατών που το συγκροτούν.

Τα κόμματα και οι φορείς αισθάνονται και είναι οι διαχειριστές της εξουσίας τοπικά, αν και έχουν ή θέλουν να έχουν την βεβαιότητα ότι ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΟΥΣΙΑ. Άλ-

λωστε, πρακτικά, λειτουργούν έτσι ώστε εξυπηρετώντας τα συμφέροντάς της, εξυπηρετούν και τα δικά τους. Τα μέσα πολιτικής και κοινωνικής καταστολής είναι στα χέρια τους και τα χρησιμοποιούν άμεσα και καταλυτικά προς την κατεύθυνση μιας κοινωνίας "ΦΥΤΟ" που δεν ενδιαφέρεται παρά μόνο για την "ευαρέσκεια" της εξουσίας της, προσβλέποντας από αυτήν την άμοιρη ελπίδα της επιβίωσής της.

Graphik Uschi Kolarz

Οι θεσμοί τους και οι νόμοι τους, αντικρουόμενοι μόνιμα μεταξύ τους, χρησιμοποιούνται "κατά το δοκούν" και όταν δεν φέρνουν το επιθυμητό για την κρατική και ιδιωτική ιεραρχία αποτέλεσμα, καταργούνται. Πολλές φορές με την διαδικασία του κατεπείγοντος ή και με την παρουσίαση ψευδεπίγραφων επιλογών, για να πιασθούν άλλοι που ακολουθούν την ίδια πορεία. Τη στιγμή αυτή εμφανίζεται στο προσκήνιο η ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑ που αργά ή γρήγορα παραχωρεί την θέση της σε μέτρα ολοκληρωτικού χαρακτήρα, εκφασίζοντας έτσι την κοινωνική καθημερινότητα.

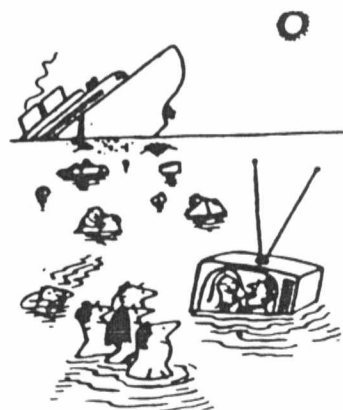
Όπως τα "σκληρά" μέτρα λιτότητας, εξαφανίζουν βίαια και αυθαίρετα το εισόδημα των πολιτών, για να στηριχθεί η πολιτική των κομμάτων-διαχειριστών που επιβάλλεται και ελέγχεται από ξένα κέντρα αποφάσεων

(ΟΟΣΑ, ΔΝΤ, ΕΟΚ, ΗΠΑ,), έτσι και η συνεχής ανάπτυξη κάθε είδους καταστολής, που κι αυτή βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία με κέντρα "σπουδών" βίας και καταστολής των "αναπτυγμένων" κρατών της Δύσης, προσπαθεί να στραγγίσει τη διάθεση για ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ, ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ και ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ στη κρατική αυθαιρεσία, των πολιτών της χώρας μας. Είναι δε γεγονός ότι κατά ένα μεγάλο ποσοστό το έχει καταφέρει.

Τα αρχαικά δικαιώματα του πολίτη όπως αυτά της ενημέρωσης, της πληροφόρησης, της καθοριστικής συμμετοχής του στην απόφαση για τον τρόπο ζωής του και για την ιδέα τη ζωή του, και του δικαιώματος της καθημερινής παρέμβασης στη πολιτική πραγματικότητα του τόπου του, έχουν έντεχνα και βίαια εξαφανιστεί. Στη κοινωνία μας τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης (ΜΜΕ), η τηλεόραση ο καθημερινός και περιοδικός τύπος, και οι ραδιοσταθμοί, κρατικοί και ιδιωτικοί, σιωπούν, λογοκρίνονται, ακόμα και αυτολογοκρίνονται. Υπάρχουν θεσμοί, νόμοι, διατάγματα, σκοπιμότητες, συμφέροντα οικονομικά, πολιτικά και ιεραρχικά, που οδηγούν στη διαγραφή των δικαιωμάτων των πολιτών και πάνω απ' όλα υπάρχει Ο ΦΟΒΟΣ.

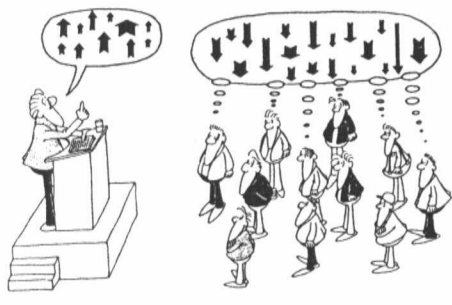
Ο φόβος για το χάσιμο της δουλειάς των εργαζομένων, ο φόβος για τη "θέση" στην ιεραρχία των στελεχών. Είναι ο φόβος που κάνει επιστήμονες να "σιωπούν", δημοσιογράφους να μη "γράφουν" και εργαζόμενους να "κοιτάζουν" την δουλειά τους. Έτσι με τη "μισή" αλήθεια, με το ολόκληρο ψεύδος και με τον ολοκληρωτικό φόβο, η κοινωνία μας "πληροφορείται", ότι η εξουσία της θέλει και . . . απληροφόρητη, ισοπεδώνεται και αδιαφορεί.

Οι πολίτες παγκόσμια, όπως και στον τόπο μας, "εκπαιδεύονται" σε επί μέρους θέματα του τεχνοκρατικού-τεχνολογικού πολιτισμού της αγοράς και της κερδοσκοπίας. Γίνονται "ειδικοί" στον τομέα τους και "ανειδίκευτοι" στη ζωή τους. Την κοινωνική τους οντότητα την αυτοδιαγράφουν ή και διαγράφεται από μόνη της

μέσα στις συγκεκριμένες κοινωνικές συνθήκες. Τη συμμετοχή τους στην κοινωνική καθημερινότητα την υποβιβάζουν ή αδιαφορούν. Αδιαφορούν ακόμα και για την ίδια τους τη ζωή ή, πολύ χειρότερα, για τη ζωή των παιδιών τους, των απογόνων τους.

Η πληροφόρηση, που είναι προϋπόθεση για μια δημοκρατική κοινωνία προς την κατεύθυνση της αυτονομίας, είναι η ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ που οικοδομήθηκε από επώδυνες και τραυματικές εμπειρίες της ανθρωπότητας, στη διάρκεια των χιλιετηρίδων της ιστορίας της. Αυτή η συσσωρευμένη γνώση από την εμπειρία και τα οράματα γενεών που συμμετείχαν στη διαδικασία του κοινωνικού γίγνεσθαι, οι θεσμοθετημένες ή όχι ανθρωπίνες αξίες που κατά καιρούς υιοθέτησαν άνθρωποι ή ομάδες ανθρώπων σε διάφορα μέρη της Γης. Οι πολιτι-

σμοί, οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα παρωχημένων λαών και, γενικά, κάθε συμβάν κοινωνικό, πολιτισμικό, επιστημονικό, κάθε τι που θα μπορούσε να είναι η ΠΑΙΔΕΙΑ που δεν παρέχεται τώρα στους λαούς του κόσμου, είναι η ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ, που αποκρύβεται και δεν παρέχεται στους πολίτες. Είναι η γνώση που συνεκτιμά ανθρώπους, κοινωνίες και συμβάντα, επιλέγει κατευθύνσεις και δημιουργεί οράματα.

Βέβαια, αυτή η γενικευμένη γνώση περιέχει και στοιχεία από το σημερινό κοινωνικό μοντέλο, στα οποία οι πολίτες δεν έχουν πρόσβαση επειδή οι τεχνοκράτες - διαχειριστές συνειδητά και επιμελώς δεν τα δημοσιοποιούν. Χωρίς αυτά τα στοιχεία ο πολίτης, αποξενωμένος από τους συμπολίτες του και τα κοινωνικά προβλήματα, αναθέτει τη λύση τους σε τρίτους που αδυνατούν και δε θέλουν να τα λύσουν. Οι "τρίτοι", οι επαγγελματίες πολιτικάντηδες, αυτό που σίγουρα αποζητάνε είναι η ψήφος του πολίτη. Και τη ζητάνε βέβαια, μέσα από τη διαδικασία της ανάθεσης που πραγματοποιείται με τις γενικές, τις τοπικές ή και ακόμα με τις σωματειακές και επαγγελματικές εκλογές. Μέσα από την εκλογική διαδικασία, η αντεπίστροφος ψήφος του πολίτη υπαρπάζεται, προσανατολιζόμενη κα-

τάλληλα από τους ελεγχόμενους κοινωνικούς διαύλους της κομματικής και οικονομικής εξουσίας. Τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια, καθώς και τα συμβούλια των φορέων λειτουργούν με την ίδια αντίληψη και λογική. Η θεσμοθετημένη και κατοχυρωμένη από τις γενικές εκλογές εξουσία εκχωρεί σ' αυτά αρμοδιότητες με θεσμούς και νόμους, όπως κι ο πολίτης με την ψήφο του, εκχωρεί - αναθέτει το δικαίωμα παρέμβασης στη ζωή του και στη ζωή του τόπου του.

Όμως, όπως σε κάθε κοινωνία, έτσι και στην κοινωνία του φόβου, υπάρχουν πολίτες που συνειδητοποιούν το αδιέξοδό της και τον κίνδυνο που συνεπάγεται για την ανθρωπότητα η λειτουργία της και τελικά η ίδια η ύπαρξή της. Μέσα σ' αυτό το κοινωνικό γίγνεσθαι αυξάνονται οι ευαίσθητοι πολίτες σε επιμέρους περιβαλλοντικά ή κοινωνικά ζητήματα, που η κοινωνία της μόλυνσης προξενεί. Ευαισθητοποιημένοι πολίτες, λιγότερο ή περισσότερο δεν έχει και τόση σημασία, παρά μόνο όταν την συνειδητοποιημένη πλέον ευαισθησία τους τη μετατρέπουν σε καθημερινή πρακτική, αρνούμενοι την επέμβαση της εξουσίας στη συνεδση τους και στη ζωή τους με δυνάμεις καταστολής, με τη χρήση ωμής βίας και με τη στέρηση της γενικευμένης γνώσης.

Είναι λοιπόν σαφές ότι η κοινωνικοποίηση της γενικευμένης γνώσης και της συγκεκριμένης πληροφόρησης του σήμερα, τόσο παγκόσμια όσο και τοπικά, αποτελεί την αρχή της πορείας προς μια δημοκρατική, ελεύθερη κοινωνία αυτόνομων και αυτενεργών πολιτών και ομάδων. Γι' αυτό είναι αναγκαιότητα η δημιουργία ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΝΤΙ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ μεταξύ των πολιτών της περιοχής, με στόχο αυτή την κοινωνικοποίηση της ΓΝΩΣΗΣ που η τοπική και η εθνική εξουσία στερεί από την κοινωνία μας, επειδή τρέμει στην προοπτική της αφύπνισής της.

RIO DE HYPOCRISIAS

**ΜΙΑ ΑΚΟΜΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗ
ΥΠΟΚΡΙΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΑΝΤΙΠΑΛΟΥ.**

**Ο ΚΑΘΥΣΤΡΕΠΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΕΡΟΥ
ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ
ΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ
ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.**

Η οικουμενικότητα των οικολογικών προβλημάτων, η ταχύτητα στη διακίνηση της πληροφορίας μας δίνουν τη δυνατότητα να συζητήσουμε γεγονότα και να βγάλουμε ασφαλή συμπεράσματα ανεξάρτητα από αποστάσεις.

Γεγονότα όπως αυτό της διαόκευσης του μακρινού Ρίο μπορεί ο καθένας να τα εχολιάζει χωρίς το φόβο να είναι εξωπραγματικός, ξεκινώντας από τοπικές καταστάσεις και εμπειρίες.

Την πολυδιασημειωμένη αυτή "διαόκευση ηγετών", χαρακτήριζε, όπως αναμείνονταν, η υποκρισία και η αχρωιάδης προσπάθειά τους να καταστείλουν άμεσα ή έμμεσα την δημιουργία μνήματος.

Σε παγκόσμια κλίμακα, για την προστασία του περιβάλλοντος. Η αυθιμενή ευαισθησία του κόσμου και παράλληλα η αναγνώριση της παγκόσμιας εξουσίας πάνω σ' αυτό το Σήτημα, δημιουργούν τα προϋποθέσεις μιας κοινωνικής έκρηξης στα θεμέλια του κοινωνικού συστήματος με απρόβλεπτες φυσικά συνέπειες. Αυτή η διερχομολογία φαίνεται να αποτρέπει τον εφιάλτη κυβερνήσεων και κρατικών μηχανισμών σ' όλο τον κόσμο, γεγονός που αποδέχεται από την μεγαλύτερη ως σήμερα δύναμη προέδρων και προδυνουρχών στην πρωτεύουσα της Βασιλείας. Ενδεικτικά της υποκρισίας ήταν μερικά γεγονότα που συνέβαιναν την ίδια ώρα στην Ελλάδα αλλά και στη Μαχνησία.

Η κυβέρνηση αποφάσισε την εκποίηση εκατοντάδων εζρεμμάτων δακίς έκτασης στο Διόνυσο Αττικής για να δερμάσει τα αδέια ταμεία της και να εστερνεί από τους κατοίκους της ιδρωτεύουσας μια ακόμη πηγή σφύγους.

Στο Βόλο η τοπική και η κεντρική εξουσία με την ενεργό συμπράξη ολόκληρου του πολιτικού φάσματος, έβαλαν σε εφαρμογή το σχέδιο της "επέκτασης" του Μοσοκομείου πάνω σ' ένα χωρό από δεκάδες αιωνόδια πεύκα και στα ερείπια ενός από τα ελάχιστα παλαιά νεοκλασσικά κτίσματα της πόλης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της "κατασίδας" και εχκαινιάζοντας μια νέα εσποχή στις σχέσεις εξουσίας, περιβάλλοντος και μειονησιών. Τι βάρβαρη επίθεση στο περιβάλλον ακολουθούσε και ο Δήμος Ιωλκού με την "εκτέλεση" δεκάδων πεύκων στο λόφο της Ανωμαλίας, για την επέκταση του δηπέδου, σταβάτο μεόωνηκα για να μην υπάρξουν αντιδράσεις! "Γιατί", όπως λένε, "το ποδόσφαιρο κρατάει τα παιδιά μακριά από τα κακόσημα στέμια της Ιδωνος"!!

Από πού όμως πηγάζει η δυνατότητα να πέφτει στα "μαλακά" αυτή η υποκρισία και να συνεχίζεται ακάδεκτη η περιβαλλοντική και κοινωνική μόλυνση;

Πρώτα απ' όλα δεν υπάρχουν κοινωνικές
αντιστάσεις ειδικότερα από το χώρο
της οικολογίας. Στην Ελλάδα για παράδειγμα
όλοι οι... "παράγοντες" ανενόχλητοι του χώρου
ομολογούν τις λαθεμένες επιλογές (δημιουργία 15'
διάλυση της εκλογιστικής ομοσπονδίας
οικολογικών και εναλλακτικών ομάδων,
υπαρκτών και... ανύπαρκτων, δημιουργία και
αυτόματη διάλυση "οικολογικών-εναλλακτικών"
διασώρων αποχρώσεων) που είχαν συνειδηθεί
και όχι μέσα στα πλαίσια μιας ειλικρινούς
αναζήτησης στον χώρο της πολιτικής θέσης
και πρακτικής.

Έκαναν πέρα την κινηματική διαδικασία και
παράδοθηκαν ολότελα στο παιχνίδι της κοινοβου-
λευτικής, δημοδοκρατικής αντιπροσωπικότητας.
Αυτό έγινε δυνατό με ίντριγκες μέσα στο χώρο
των υπαρκτών οικολογικών ομάδων, που προσπα-
θούσαν από το 1988 να δημιουργήσουν μια
ομοσπονδία και τους όρους για οικολογικό κίνημα.
Έγινε, ακόμη, δυνατό, αφού οι παράγοντες
κατάδεσαν πιστοποιητικά καθώσπερ επιβεβαιώ-
σαν τους εκπρόσωπους του κλασικού πολιτικού
παιχνιδιού, αφήνοντας σε χρονοντούλαπο βασικές
οικολογικές αρχές με ανατρεπτικό περιεχόμενο.
Αυτά είχαν και τις συνέπειές τους σαν
περιφέρεια. Έτσι στη Μαχητική Βρέθηκαν άτομα
να μιμηθούν το παιχνίδι του κέντρου.
Ζήσαμε συμμετοχή οικολογικών στις τελευταίες
δημοτικές εκλογές, σε συνεργασία μάλιστα με
ΠΑΣΟΚ & συνασπισμό όπου χρησιμοποιήθηκαν
ως αλλοδαποί ή ως το κερασάκι της υπόθεσης.
Δημιουργήθηκαν εταιρείες προελαίας περιβά-
λλοντος και διαχείρισης του... οικουσιμότητας.
Ανακηρύχθηκαν πρωτοβουλίες για καθαρισμούς
ακτών, λόφων 15' ρεμματιών από "φορείς"
που χρόνια τώρα διακηρύσσουν την επαφή τους
με τη φύση (πρόδοχοι-ορειβατικοί σύλλογοι-
Δήμοι και κοινότητες-σύλλογοι διάφοροι)
ωστόσο μπροστά στη φοβερή υποβάθμιση των
τελευταίων δεκαετιών, "ποιούν την νύκτα"
για χάρη των συμφερόντων τα οποία εξυπηρετεί
η ίδια τους η ύπαρξη.

Δημιουργήθηκαν επιτροπές οικολογίας σε κόμματα
Δήμους και επιμελητήρια. Και όλα αυτά στο
όνομα της οικολογίας, που ξαφνικά κατάντησε
μια ανώδυνη περιβαντολογία
με πρωτοβουλία των ανθρώπων που ήξεραν
πολύ καλά, κάποτε, να αναχύνουν την περιβαλλοντική
κρίση με όρους καθαρά κοινωνικούς-πολιτικούς.

Αντί η βερίρα περιβαλλοντική ερώτηση, το καλύτερο
που μπορεί να προσφέρει, είναι ένα καταπραϊντικό
και διορθωτικό φάρμακο, αφού δίνει την ευκαιρία
στον αντίπαλο (αν υποθέσουμε ότι θεωρούν αντίπαλο
το καπιταλιστικό σύστημα),
να παίξει στο δίπλωτό του και με πληρωμένους
διακινητές. Προφανώς το παιχνίδι κάτω από
αυτές τις συνθήκες, είναι κόλλας χαμένο.
Οι ηγέτες της διαίκτης του Ρίο και οι απανταχού
των πλανητών ευνοδοιπόροι τους, αγωνίζονται
στο πλανητικό οικοδόμημα χωρίς αντίπαλο.
Δεν είναι παράξενο λοιπόν να βλέπουμε ένδεκα
σφαιρώματα και διασπρίσεις "οικολογικών"
προϊόντων, πληρωμένα από από μεγάλα
βιομηχανικά και εμπορικά συγκροτήματα.
Η ΕΚΟ, για παράδειγμα, βρήκε άνετα χώρο
σε οικολογικά περιοδικά για να διασπρίσει τα
προϊόντα της που είναι υπεύθυνα για τεράστιες
περιβαλλοντικές καταστροφές, είναι οι θανατικές
καύσιες αμφοβίτες. Η ΗΕΛΜΕΡΑ, αποτελεί
το οικολογικό φερέφωνο των Ελλήνων εφοπλιστών
οι οποίοι ευθύνονται για τη μόλυνση των θαλασσών
σε πυρηνικά κλίματα. Έδω στο βόλο, η Coca-Cola
"έβαλε" οικολογικά, προσφέροντας πλαστικούς
κώδους για το προγραμματισμένο ανακύκλωσης Εξόχους
και Μέας Ιωνίας. Η αποδέσμευση όμως των δράσεων
εκφράστηκε ανάλογα με την ανακρίση των ετών
1992, από το Υπουργείο Εθνικής Αμυνας, σαν
έτος για την προστασία του περιβάλλοντος !!!
Η παρέμβαση των κώλων του χρήματος, της
εκμετάλλευσης και της περιβαλλοντικής και
κοινωνικής μόλυνσης δεν σταματά στις χρηματοδοσί-
σεις διασπρίσεων, περιβαλλοντικών προγραμμάτων,
ακούη και "οικολογικών" εργαζομένων και ομάδων.
Στις 14 Απρίλη αυτού του χρόνου, πάνω από
πενήντα ειδικοί, σε ιατρική, χημεία, φαρμακευτική
και φυσική, υπογράφουν την έκκληση της
Χαϊδεάβερης (ΕΠΟΧΗ 28/6/92), στην οποία
καταφέρονται εναντίον στο οικολογικό κίνημα,
το οποίο αποκλονύ ατορθολογικό και το κατηγο-
ρούν ότι μετατρέπει την οικολογία σε δόγμα και
καινόνργια δρυσικά. Η έκκληση αυτή ελικά,
υπογράφηκε από 455 πρόσωπα, από τα οποία
τα 65 έχουν πάρει το βραβείο Νόμπελ,
και διαβάστηκε στη διάσκεψη των Ρίο, από τον
αντιπρόεδρο της Ακαδημίας Επιστημών
της Βραζιλίας, Χοσέ Ισαάκ Βάρκας.
Με την έκκληση της Χαϊδεάβερης, καλούνται
οι πολιτικοί να μην κάνουν τίποτα, χωρίς να
εμβουλευτούν τους ειδικούς, δηλαδή τους
ανθρώπους της λογικής.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός, ότι ο εκδότος της εφημερίδας "ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ", στις 14/6/92, κρυμμένος πίσω από την ανωνυμία του "ΟΦΦΙ", έγραψε δια το νέο φύλλο του "οικοφαιδισμό", ενώ στις 1/7/92 κατά τη διάρκεια της ενήλικης στα πλαίσια του Δημοτικού Συμβού-

των μαύρων των ΗΠΑ είναι ακόμη νωπά και συνδέεται μαζί με την περιβαλλοντική μόλυνση την οικολογική κρίση της σημερινής κοινωνίας. Μιας κοινωνίας που τείνει να ομογενοποιηθεί όπως έχει γίνει και με τα νερά της θαλάσσης, των ποταμών ή των λιμνών όπως

λίου Ιωαννίνων δια τη μετατροπή των δάσους της Λεύκριας σε κυνηγετική ρεζέρβα, ένας "δεξιός" δημοτικός σύμβουλος, πρότεινε και έγινε δεκτό, να ζητήσει ο Δήμος την συμβουλή ειδικών επιστημόνων δια να μη φανεί ότι ούρεται από... ομάδες κοινωνικής πίεσης. Τις ίδιες μέρες, αρθρογραφούσε ότι "ΘΕΣΣΑΛΙΑ", πρώην διευθύντρια της εφημερίδας Δ.Ε.Η με θέμα τον οικολογικό φαινομέ-

Η Διασκευή λοιπόν του Ρίο, επιβεβαιώνει την ύπαρξη ενός τεράστιου κοινωνικού ζητήματος, (της μόλυνσης του περιβάλλοντος) και τις απειρές δυνατότητες που έχει η κοινωνία της μόλυνσης να επιβιώνει και να αναπαράγεται. Έχω πάντως, από τις αιτήσεις της διασκευής ακούσιαν σωνές διαμεταρρύθμισης για την εξασφάλιση φυγών και την εξαδίωση διαμεταρρύθμιση ανδρώπων όχι μόνο στον λεγόμενο Τρίτο Κόσμο.

Μπορεί να απομακρύνθηκαν από τις ματιές και την κοινή θέα, τα πενηντάχρονα παιδιά της Βραδελιδνικής πρωτόδουλας, όπως τα χεχονοτα του Λος Ατζεας και η εξέδερση

τείνει να γίνει με τον αέρα που αναπνεύουμε και με την κουλτούρα που μας βερβίρεται μέσα από τα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής αποβάλασης. Στο βαθμό που η οικολογία εξαντλείται στην προσπάθεια διάσωσης του οικονομισμού ή δέ με όρους υψηλής τεχνολογίας και ανεξαρτησίας, αυτά τα προβλήματα θα οδύονται και ταυτόχρονα η αναπαράσταση της κοινωνίας της μόλυνσης θα διακινείται.

Πριν τρία περίπου χρόνια, σε μια κουβέντα με τους "Φίλους του Κοσμοδίνου", επιμέναμε ότι η διάσωση του Κοσμοδίνου, χωρίς παραλληλία την αναγέννηση των αιτών της αιχμής, δίνει μια νίκη χωρίς ανεκρύματα.

Τώρα μπορούμε να πούμε ότι ιστορικά αυτό έχει αποδειχθεί, αφού η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, πέρα από τις όδεις του ευθυκριμένου χείμαρρος, συνεχίζεται με ουβερνός ρυθμούς και μέσα από τους θεσμούς που εξασφαλίζουν να παραμένουν έξω από το πεδίο της ριζικής αμφισβήτησης όων βλέπουν την οικολογία μονοσήμαντα και περιβαλλοντικά.

Το αντι-Ρίο δεν απέχει πολύ από το Ρίο, αρνη- νάει κανείς τη διάθεση να ρίξει μια ματιά στη σωστή κατεύθυνση και στο σωστό χάρτη!

=Μία καινούργια τακτική για τη Ζωή=

(μια προσπάθεια περιληπτικής παρουσίασης - μ' επιλεγμένα θέματα - του βιβλίου
του Η. SKOLIMOWSKI - ΟΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΑ -

— Η Ζωή θα θριαμβεύσει, γιατί είναι δυνατότερη από όλες τις επιμέρους επιδηλώσεις της

Την έννοιά σου δείξε μας ω Ζωή, μ' ευένη
την αόρατη μορφή σου που είναι στη φωνή,
στο μάτι και τ' αὐτί και ζει στο νού τ' ανθρώπου.
Μη μας εμπαταλείεις.

Σαν μίνα το παιδί της προστάτεψε μας, ω Ζωή:
Δώσε μας δόξα & σοφία.

“Πράενα Ουπανιάδας”

Κληρονομήσαμε ένα τεχνολογικό όραμα του κόσμου
και προσπαθήσαμε να το υλοποιήσουμε με καλή
πίστη και υψηλές ελπίδες. Στο βαθμό που οι ελπί-
δες μας διαφύεθηκαν και η υποσχέση δεν εκ-
πληρώθηκε, είναι λογικό και απαραίτητο να ξε-
κινήσουμε για ένα καινούργιο ταξίδι, ν' αναζητή-
σουμε ένα νέο όραμα, ν' ακολουθήσουμε άλλο
μονοπάτι. Όταν προβάλλουμε εναλλακτικά ορά-
ματα για το μέλλον, προβάλλουμε εναλλακτικές
αξίες - και δεχόμαστε επίσης εναλλακτικούς
τρόπους εξέλιξης που εκφράζουν, συμπληρούν, και
περιφρουρούν αυτές τις αξίες.
Ας τιμήσουμε τη δημιουργικότητα του νού

δημιουργώντας καινούργιους τρόπους εξέλιξης.

Δόξα: Η επιστήμη είναι ένα είδος περιέργειας

Η θρησκεία είναι ένα είδος ευλαβείας

Η λογοτεχνία είναι ένα είδος απορίας

Η τέχνη είναι μια γεννή απ' τη Ζωή,

Η φιλοσοφία μια στάση απέναντι στη Ζωή -
Βασισμένη στην αντίληψη του σύμπαντος
Οσο τυχαίνει να το χωνεύουμε.

Σήμερα η επιστήμη είναι η κατεστημένη ορθό-
δοξια. Απολαμβάνει την υποστήριξη των περισσό-
τερων μορφωμένων ανθρώπων· αν όχι γ' άλλο
λόγο, τουλάχιστον επειδή αυτή η μορφωμένη
πλειοψηφία έχει περάσει μέσα από τις μυλοπιέρες
μίας τεχνοκρατικής εκπαίδευσης και καθοδι-
χείται, αν μάλιστα δεν έχει υποστεί πλέον
εχθροφάλου, από τις βασικές αρχές του επιστη-
μονικού τρόπου σκέψης. Αλλά η αληθινή πρόο-
δος δεν γίνεται από τις δορυβώδεις, φχαράτες
επιθετικές πλειοψηφίες, επιστημονικές ή άλλου
είδους. Γίνεται από μικρές και πεισματάρικες
μειοψηφίες. Από αμνημονεύτων χρόνων, από
τότε που οι πρώτες αμοιβάδες, άρχισαν να πολ-
πλασιάζονται και γεννήσαν πιο πολύπλοκους
οργανισμούς, η ιστορία της ζωής είναι η
ιστορία «λοξών» μειοψηφιών που, με το να
μή συμμορφώνονται με την κατεστημένη τάξη
πραγμάτων, διαμορφώνουν καινούργια χαραγι-
ριστικά και καινούργιες λειτουργίες.

Η εξελικτική πρόοδος ήταν και είναι πάντα
επιτεύγμα αριθμητικά ασημαντών μειοψηφιών
που παράχουν ακούρατα καινούργιες μορφές
ζωής: γενετικές, βιολογικές, πολιτικές, διανο-
ητικές, πνευματικές. Η ποίηση της ζωής είναι
ανεξάντηλη. Η Ζωή δεν είναι αυτοκτελής.
Η Ζωή είναι αχώρτατη. Η Ζωή είναι αυτοϋπερ-
βατική. Ο μόνος ρυθμός που αξίζει να ακούει
κανείς είναι ο άχριστος παλμός της Ζωής.

Πώς όμως αυτή η μειοψηφία, που αμφισβη-
τεί την παντοδυναμία και την παντοκυνεία
της επιστημονικής-τεχνολογικής πρόοδου, θα
μιάς οδηγήσει σε μια ευετή ζωή και εναλ-
λακτικούς τρόπους αλληλεπίδρασης με τη φύση
και τους άλλους ανθρώπους; Το ερώτημα μένει
ανοιχτό. Μπορούμε όμως να προσεγγίσουμε μίαν
απάντηση, λέγοντας ότι η οικολογική αντίληψη
εξέλιξη και πράξη, διαχωρίζεται από την τεχνο-
λογική που υποστηρίζει, πως ό,τι είναι τεχνητά
εφικτό πρέπει να πραγματοποιείται. Η μηχανή
δεν είναι ο νομοθέτης μας. Τα υλικά αντικείμε-
να δεν μπορεί να καθορίζουν την αξία ταί
είναι μας. Προσπαύμε μια νέα τακτική για τη Ζωή.

Η παισιω-οικολογική προτακτική μπορεί
να εκφραστεί ως σειρά κανόνων-οδηγίων για
την έμπρακτη δραστηριότητά μας

— να συμπεριφερόμαστε έτσι ώστε να διαφυ-
λάσσουμε και να προάγουμε την κληρονο-
μία της εξέλιξης.

— να συμπεριφερόμαστε έτσι ώστε να διαφυλάσσουμε
και να προάγουμε τη Ζωή, που είναι αναγκαίος
όρος για την εξέλιξη.

— να συμπεριφερόμαστε έτσι ώστε να διαφυλάσσουμε
και να προάγουμε το οικοσύστημα, που είναι
αναγκαίος όρος για τη Ζωή και την εξέλιξη.

— να συμπεριφερόμαστε έτσι ώστε να διαφυλάσσουμε
και να προάγουμε τις Ικανότητες που είναι οι
ύψιστες επιτεύξεις της εξέλιξης: τη συνείδηση
τη δημιουργικότητα, τη συμπάθεια, την αγάπη

ΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΟΣΟΥΣ ΠΕΙΝΑΝΕ !

ΟΣΟ
ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ
ΤΟΣΟ
ΠΕΙΝΑΩ...

— να υπερπεριφέρουμε έτσι ώστε να διαφυλάξουμε και να προάγουμε την ανθρώπινη ζωή, το δόκιο που περιέχει τα πολυτιμότερα επιτεύγματα της εξέλιξης.

Αυτός μπορεί να είναι ο οικολογικός άνθρωπος. Είμαστε ευχάριστοι με τον κόσμο, μέρος του κόσμου είμαστε μέρος αυτού του μεγαλειώδους κύμου όπου τ' αψυχα άτομα και η κοσμική έκρηξη, οι πρώτες αιμοβάδες και οι μαυρινοί χαλασέες, συνέρχασταν μεταξύ τους για να δημιουργήσουν τη ζωή, κι έπειτα για να δημιουργήσουν το φαινόμενο που λέγεται άνθρωπος.

Η οικολογική σοφία (μία ιδιότητα του οικολογικού ανθρώπου) δεν μας πληροφορεί μόνο για το απώτερο, υπερβατικό πεπρωμένο μας· μας καθοδηγεί επίσης στις καθημερινές μας πράξεις. Γι' αυτόν τον πλανήτη, στις συνθήκες στις οποίες βρισκόμαστε ΤΩΡΑ. Μας πληροφορεί ότι η λιτότητα δεν είναι στέρηση, αλλά μία ΣΥΝΕΙΔΗΤΗ επιλογή που οι σοφοί άνθρωποι τη δέχονται, γιατί η ΛΙΤΟΤΗΤΑ είναι προϋπόθεση της εσωτερικής ομορφιάς. Η λιτότητα είναι ωφέλιμη και ευεργετική, όχι μόνο επειδή όντας λιτοί δεν ξορίζουμε το σιωδύεσθμα και περιορίζοντας την υπερκατανάλωσή μας εδώ, δεν προκαλούμε ανισορροπίες και αδιήκτες πιο πέρα, ανάμεσα στους ανθρώπους που είναι έρμαιο των τεχνολογικών αλλαγών μας και τόσο ευχάριστα βγαίνουν χαμένοι απ' αυτή τη διαδικασία· η λιτότητα είναι, απλούστατα, ευεργετική για την αμεταίεστη του

Ίδιου μας τού είναι. Η λιτότητα είναι ένας τρόπος ζωής που μας επιτρέπει να πεταχούμε περισσότερο πράγματα με λιγότερα μέσα, ν' απολαμβάνουμε τη φυσική αφθονία της ζωής χωρίς να κινδυνεύουμε να πέσουμε στις παγίδες που συνεχώς μας βάνει η καταναλωτική κοινωνία.

Η λιτότητα είναι, απλάστατα, μια προϋπόθεση για την εσωτερική ομορφιά. Τα πράγματα που έχουν τη μεγαλύτερη αξία, δεν κοστίζουν τίποτα και προσφέρονται δωρεάν: η φιλία, ο έρωτας, η εσωτερική χαρά, η εκμετάλλευση της εσωτερικής ανάπτυξης.

Είμαστε υπεύθυνοι για τη ζωή μας, κανείς δεν μπορεί να μας απαλλάξει απ' αυτή την ευθύνη, ούτε η τεχνολογία ούτε ο ηλεκτρονικός ερμής. Αν στριχτούμε πάνω τους αρχά ή χρήματα θα χνούν τα δεκανίκια μας.

Η ζωή πάνω σε δεκανίκια δεν είναι Αληθινή Ζωή.

Η οικολογική δι' αυτός λόγους είναι πολιτικά συνειδητοποιημένη, είναι επίσης πολιτικά στρατευμένη.

Ο άνθρωπος είναι πολιτικό ζώο, όχι επειδή ζητάει εξουσία, αλλά επειδή οι πράξεις του εμφανίζουν πολιτικές συνέπειες. Με λίγα λόγια, παίρνουμε πολιτικές θέσεις όχι τόσο με τον τρόπο που ψηφίζουμε όσο με τον τρόπο που ζούμε.

Ένα παράδειγμα: ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ

Ο πληθυσμός των ΗΠΑ παράγει κάθε χρόνο πάνω από 360 εκατομμύρια τόνους σκουπίδια που σημαίνει 1,8 τόνους κατ' άτομο το χρόνο ή 5 κιλά τη μέρα.

Καμία άλλη χώρα δεν μπορεί να πλησιάσει αυτό το „κατόρθωμα“. Οι Αμερικανοί φορολογούμενοι για να ξεφορτωθούν αυτό το βουκό από σκουπίδια (αυτά τα σκουπίδια φεύγουν για να χεμίσουν 5 εκατομμύρια υαλίτες, που + μια πιάω από την άλλη τολίζουν 2 φορές τη γη!!), πληρώνουν 3,7 δισεκατομμύρια δολάρια το χρόνο. (Κοινωνία της αφθονίας!!)

Αυτή η παραγωγή σκουπιδιών επιφέρει μια ξεκάθαρη πολιτική θέση. Συμμετέχοντας καίς ε' αυτή τη διαδικασία, συμβάλλει ε' ένα όριο σπατάλης, μ' όλες του τις συνέπειες. Μία απ' αυτές είναι ένα ιδιαίτερο είδος πνευματικής ρύπανσης.

Ο ΕΙΣΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΠΑΤΑΛΗ ως ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ. Αλλά για να μπορεί η Αμερική να σπαταλεί πρέπει να συνεισφέρει τα άλλα έθνη. Και βέβαια συνεισφέρουν με ταίχ' όραχ, της Αμερικής. Γιατί ε' αυτό του τεχνολογικό κόσμος οι προηγμένες παράδουν τ' αχαδά ταίχ, με τους όρους που βάζουν οι καταναλωτές. Το αποτέλεσμα; Συχνότατα κραυγαλέες αδικίες και ανισότητες. Το χάλι των περισσότερων χειρώνατων του Τρίτου Κόσμου, συνδέεται άμεσα με τον τρόπο που οι βιομηχανικές χώρες (καταναλωτές) προτιμούν να ρυθμίζουν τις υποθέσεις τους. Η παραγωγή απορριμάτων, είναι σε τελευταία ανάλυση, πολιτική πράξη, με την οποία επιπρεάζουμε, εμμέσως, τη ζωή των άλλων. Η εξέταση είναι, αλλοίμονο, πολύ απλή: Όσο περισσότερα σκουπίδια παράγουμε, τόσο δυσμενέστερα επιπρεάζουμε τους ανθρώπους που παίζουν τ'ό ρόλο του προηγμένου. Κοιτάζοντας γύρω μας, βλέπουμε να εφηνματοούνται και να διατηρούνται πολιτικές δομές και συμμαχίες που έχουν βαρυσήμαντες και όχι πάντα ευχάριστες συνέπειες για τους τοπικούς πληθυσμούς, έτσι ώστε το πλεόλεον και οι άλλοι φυσικοί πόροι να ρέουν προς τις εφηνμηχανισμένες χώρες.

Κατανάλωση λοιπόν μεγαλύτερη είναι μία εξέταση που σημαίνει: Υπερκατανάλωση = αλόγιστη εφμετάλευση και καταστροφή του οικοσυστήματος με σκοπό την αχαρά και το κέρδος (Αμαζόνιος - οδοντοχλυφίδες), ευτατισποίηση της παραγωγής (υποβάθμιση εργασίας) για την δημιουργία ΑΧΡΗΣΤΩΝ, ΠΕΡΙΤΤΩΝ, ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΑΚΑΛΑΙΣΘΗΤΩΝ, ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ, ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ τροφών και αναμειγμένων Τεχνολογίες υψηλής ενέργειας, εξάρτηση ε' θεωποίηση ηλεκτρονικών εφμεφάλων - κυριαρχία της μηχανής πάνω στον άνθρωπο - μεγαλύτερη εξειδίκευση, δημιουργία κάδρας ΕΙΔΙΚΩΝ = ολό και μεγαλύτερος εφμεντροπικισμός και ΕΞΟΥΣΙΑ -

Τέλος, εφμεσίδρωση ολοκληρωτικών, αυτιδημοκρατικών καθεστώτων εδω και αλλου στον πλανήτη ΝΕΑ ΤΑΞΗ!!

Η οικοφίλοσοφία ακόμα συνδέεται με την οικονομία της ποιότητας της ζωής

Μία οικονομία που υπονομεύει την ποιότητα της ζωής, αντιφάσκει με τον εαυτό της. Στη Δύση όλα εφμεσφραμίζονται κι αναπαράχουν το ιδανικό της υλικής ανάπτυξης

Ανάπτυξη = περισσότερα αχαρά, οφμεδέστερα κτίρια, μεγαλύτερες ταχύτητες, τελειότερες μηχανές, αυτοκίνητα, εφμεεφαλοι, μεγαλύτερη κατανάλωση, - περισσότερη ευτυχία; -

Και η εσωτερική μας ανάπτυξη; Ολοκληρή η ιστορία του εφμεπαινας είναι η ιστορία της υλής που αποκτά ευαισθησία - ως το βαθμό της συναισθησης, της αυτοσυνείδησης, της πνευματικότητας. Είμαστε υπεύθυνοι για ολοκληρο αυτό το φυσικό - πνευματικό - ψυχικό φάσμα. Δεν είμαστε μηχανές που μπερδών να επεμεναστούν όταν ένα εξάρτημά τους φεαρεί. Είμαστε περίπλοκα πεδία δυνάμεων.

Μόνο αν δεχτούμε ότι ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ και το ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ είναι καμωμένοι από πεδία δυνάμεων που επιδρούν αμωβαία, μόνο τότε δια καταλάβουμε πόσο είναι εφμεφαντικό να φροντίζουμε για την εσωτερική μας ανάπτυξη ε' ισορροπία για την καταδαση θετικής υχίας του ανθρώπου και τελικά την ευτυχία του. Για να διατηρήσουμε αυτά τα πεδία δυνάμεων σε συνεχή ισορροπία πρέπει να έχουμε επαφή με το πλίδος αυτών των δυνάμεων (φυσικό - πνευματικό - ψυχικό) που εφμεβαλλουν στη δημιουργία αυτής της ισορροπίας. Το να βριμεοφάστε σε καταδαση θετικής υγείας εφμεανει να έχουμε καλές, εφμεεγεία με τον κόσμο

Σημαίνει ισορροπία εχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον

Σημαίνει ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ.

Δημιουργήσαμε έναν πολιτισμό που καταδρέφει εφμεστηματα την ποιότητα

Τα χοντρα φίλτρα που φεάζουν τη φαντασία μας και την επιθυμία μας να φτιάδουμε παοιστικά περιβάλλοντα είναι τα αμυντικά εφμεατήματα του πολιτισμού μας για τη ματαίωση προϊόντων που αναβαίνουν στο ποσοτικό κρατικό ύδος του. Γιατί χτίζουμε π.χ. ακαταλλίλα; Διότι έχουμε έναν ακαταλλίλο πολιτισμό. Το φίλτρο είναι ο ίδιος ο πολιτισμός.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Πάντοτε υπήρχαν οικοδομικές προδιαγραφές και απαγορεύσεις. Στο παρελθόν λειτουργούσαν εφμε φίλτρα, μέσα από τα οποία περνούσαν τα εφμεετώτερα ετοιχεία της ανθρωπίνης φαντασίας για να φτιάδουν τα πιο θαυμάσια οικοδομήματα. Σήμερα όμως τα φίλτρα έχουν γίνει τόσο χοντρα, ώστε δεν αφήνουν να περάει από μέσα τους η φαντασία. Η δύναμη αυτών των φίλτρων συνδέεται οφμεανικά με τον τρόπο που λειτουργεί η ποσοτική, τεχνολογική κοινωνία μας. Δεν πολλαπλασιασαμε κώδικες και προδιαγραφές από απροεξία και τήρα

πιά ξεφεύχουν από τον έλεγχό μας. Αυτοί οι κώδικες και προδιαγραφές περιφρουρούν το ηθός του τεχνολογικού πολιτισμού.

Η μορφή είναι πάντα τέτοια, ώστε να εκφράζει το πνεύμα ενός πολιτισμού.

Η μορφή απορρέει από τον πολιτισμό.

Ο αρχιτεκτονικός χώρος, το είδος χώρου που δημιουργούμε όταν χτίζουμε ανθρώπινες κατοικίες κι όταν αλληλεπιδρούμε μέσα σ' αυτές με διάφορους τρόπους, διαφέρει από του απλό φυσικό χώρο. Μέσα στο τεχνολογικό σύστημα - και τις θεμελιώδεις αρχές του, όπως ο εξαντισμενισμός, η ποσοτικοποίηση και η τυποποίηση, έχουμε αναχάξει την μεγάλη ποικιλία των χώρων σε απλό, φυσικό νευτώνειο χώρο. Χωρίς να το συνειδητοποιούμε έχουμε σχεδόν καθόλου, εξαναγκάσαμε να σχεδιάζουμε διαρκώς ένα νευτώνειο χώρο, που αναγνωρίζει την έλταση και τον όγκο, αλλά δεν αναγνωρίζει τις μη φυσικές ιδιότητες.

Τις κοινωνικές, ψυχολογικές, αισθητικές και πνευματικές πλευρές του ανθρώπινου χώρου (βλέπε αρχιτεκτονική αρχαίων Ελλήνων, γοτθικών ναών, ιερός κύκλος των δεινών των Ινδίων της Β. Αμερικής...)

Ο δρόμος προς τη βελτίωση της αρχιτεκτονικής και ακόμα περισσότερο, προς τη βελτίωση ολόκληρου του τεχνητού περιβάλλοντός μας, δεν περνάει από καινούργιες τεχνικές και υλικά, αλλά από μία καινούργια νοοτροπία, από καινούργιες παραδοχές, στις οποίες θα στηριχτεί ή καινούργια αρχιτεκτονική αντίληψη. Πρέπει ν' αλλάξουμε τη λογική μας, έτσι ώστε τα έργα μας να μην είναι τυφλά ή αυταπαραγωγικά. (οι άνθρωποι, ασφυκτούν, μεταχολούν, τρελλάνονται, πεθαίνουν μέσα στα τερασσιώδη τερασσιά οικοδομήματα του πολιτισμού μας)

Η ποιοτική ζωή, ως προϊόν της αλληλεπίδρασης ενός ανθρώπου με το περιβάλλον του, δεν έχει καμία πιθανότητα πραγμάτωσης στους στέρους γεωμετρικούς χώρους της σύγχρονης αρχιτεκτονικής. Της ζωής δεν της αρέσει να κλίνεται σε καυτιά. Της αρέσουν οι περισσότερο άμορφοι πολυποικίλοι χώροι. Η βιολογική κληρονομιά μας είναι καλύτερα προσαρμοσμένη σε κόκκους και χαράδια, στο ακανόνιστο και το στρογγυλό (μήτρα της ζωής) παρά στη γραμμική γεωμετρία. Το άμορφο και το ακανόνιστο μέσα μας είναι η ουσία της ζωής.

Η αρχιτεκτονική υπάρχει για τη ζωή.

Οι αρχιτέκτονες και οι σχεδιαστές δεν πρέπει να φοβούνται την ιδέα της ζωής και το κριτήριο για την ποιότητα της ζωής.

Η σημερινή κοινωνική εξεγέρση μας εναντίον της στέρτητας της σύγχρονης αρχιτεκτονικής είναι μία έκφραση αυτών των κρίσεων που εκφέρει η ζωή. Δεν μπορούμε και δεν πρέπει να τις αποφύγουμε, πρέπει ν' ανταποκριθούμε σ' αυτές.

Ο αληθινός σκοπός της αρχιτεκτονικής είναι να συνεχίσει, να προάξει και να υψώσει τη ζωή.

Οι μεγαλοκαρχαρίες της βιομηχανίας, που καταστρέφουν το οικολογικό περιβάλλον μας για το κέρδος και ευχάριστα αναχάζουν τους αρχιτέκτονες να σχεδιάζουν περιβάλλοντα εκδορικά προς τη ζωή, μπορούν κι αυτοί να ισχυριστούν ότι

συνεχίζουν, προάγουν και υψώνουν τη ζωή (τελευταίο „ευτυχές“ παράδειγμα η μαύρα του νέου κτιρίου του Νοσοκομείου, ομοιοδομήματα τέρας, έμπροσθεν κεντρικότητας κυκλοφοριακής αρτηρίας, με διοπο την αποκατάσταση της υγείας του ανθρώπου). Η ατομικιστική απληστία μας κάνει τυφλούς απέναντι στο γεγονός, ότι το οικοδόμημα μας επιβάλλει διάφορους περιορισμούς. Για να σχεδιάσουμε και υλοποιήσουμε την αρχιτεκτονική της ποιοτικής ζωής, πρέπει ν' αναπροσαρμόσουμε τους πολιτισμικούς δεσμούς μας. Το κριτήριο της ποιοτικής ζωής είναι ένα πολιτικό κριτήριο. Πρέπει ν' αλλάξουμε τα πολιτικά και κοινωνικά δεσμά μας.

Διότι ποιότητα σημαίνει την απαλλαγή από την τυραννία του εχθροπραξισμού που ισοδυναμεί με την τυραννία της μερισμότητας, απαιτεί κατάλληλες τεχνολογίες - χαμηλής ενεργειακής - Συνετίζεται λιτότητα κι ανδραγαθία των προϊόντων που παράγουμε (η κοινωνία του „μετά τη κρίση το πετάτε, είναι θανασιμής εκτός της ποιότητας). Σημαίνει ένα καινούργιο σύστημα οργάνωσης που σημαίνει και μία νέα στάση απέναντι στην εργασία - δεν μπορούμε να έχουμε ποιοτικό περιβάλλον, όταν η ανθρώπινη εργασία εξευτελίζεται συστηματικά, ή ανάγεται σε αποθλαστικότητα, μηχανισμός, επαναληπτικότητα καθήκοντα. Αυτές οι συνέπειες της αρχιτεκτονικής της ποιοτικής ζωής, δεν χωρούν στα όρια του σημερινού τεχνολογικού πολιτισμού.

Με το πνέυμα της ανανέωσης, της έμπνευσης, της ενότητας με το περιβάλλον και της ομοιοπαθητικής φροντίδας για τους άλλους, που θα διαλάβει μέσα από τα σχέδια και τα υλικά μας, και καρπός πράξεις μας - πράξεις δημιουργικής υπέρβασης, Θ' ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Η Ζωή μας είναι αποτέλεσμα αναρίθμητων πράξεων δημιουργικής υπέρβασης, ένα προφηδεϊκό δράμα χεμάτο δυνεις, υ ύβρη.

Δίνουμε νόημα στη ζωή μας προσπαθώντας να την ξεπεράσουμε. Αυτή είναι η ιστορία της προ-βυνέδους ζωής. Κι αυτή είναι η ιστορία της ζωής που είναι προικισμένη με αυτοσυγκέντρωση. Είτε πρόκειται για την υψηλή τέχνη είτε για τις τετριμμένες καθημερινές μας ασχολίες, με τις οποίες προσπαθούμε να τα φέρουμε βόλτα αλλά „κάπως καλύτερα“, δημιουργούμε ένα νόημα όχι με το ν' αποδεχόμαστε το δεδομένο, αλλά προσπαθώντας να το ξεπεράσουμε.

Την ετοιμότητα που εμφανίζεται ο άνθρωπος, το σύμπαν βρισκόταν σε διαδικασία αδιάκοπης υπέρβασης, που πρέπει να τη συνεχίσουμε, έστω και μόνο για να υπάρξουμε.

Ο ομιολογικός άνθρωπος στρέφεται προς τις βαθύτερες αιτίες κι όχι στα συμπτώματα.

Ο ομιολογικός άνθρωπος δεν είναι δαίμονας, αλλά ένα όν που αναλαμβάνεται πόσο περίπλοκο είναι τα πράγματα και συνεπώς οτι δεν υπάρχουν εύκολα ταχυδατυλιστικά τεχνάσματα που να οδηγούν σε μόνιμες λύσεις. Με το έργο της εσωτερικής ανάπτυξης, θα πετύχουμε κάποια ισορροπία, κάποια αρμονία μέσα μας, θα βρούμε ένα ξεκάθαρο όραμα, την αίσθη-

ση της θέσης μας στο ευρύτερο σύμπαν. Μόνο τότε θα μπορούμε να προχωρήσουμε στην κατάλληλη αναδιοργάνωση του εξωτερικού κόσμου.

Με βεβαιότητα διωπώντας - γιατί με τη διωπνή συμπεριφορά στη συνωμοσία της αδιαφορίας - το ανθρώπινο είναι που παρομοιώνουμε και ανακατασκευάζουμε, δ' απομακρυνθεί, θα μαδαρκετεί να του επιφυλάξει νέα ζωή και σκοπός.

Αυτό είναι η νέα ομιολογική αντίληψη του ανθρώπου. Το όνειρο, η αυτοπία, το όραμα.

Όλες οι καινούργιες αντιλήψεις για τον άνθρωπο ξεκινούν ως όραμα, όνειρο, αυτοπία.

Όλες οι ανθρώπινες πραγματικότητες είναι φτιαγμένες από όνειρα, όλες έχουν υλοποιηθεί από αποφασισμένους ανθρώπους („λοφές“ „μειοψιφίες“).

Το περιβάλλον είναι ο τοπος που κατοικούμε - βρούμε προσωρινά σαν τα πουλιά είναι ΝΑΟΙ όπου βρισκόμαστε προστασία, τόποι όπου νοιώθουμε δέος, για τον κόσμο. Αλλά είμαστε και ιερείς του Ναού ταυτάχρονα. Πρέπει να διατηρήσουμε την ιεροσύνη του - ν' αυξήσουμε την πνευματικότητά του. Ο άνθρωπος, αυτό το δαυματούχο χίμα δημιουργεί το σύμπαν κατ' εικόνα και ομοίωση του. Κατ' εικόνα και ομοίωση του φεχχοβόλου χώματος που θέλει να γίνει ακόμα πιο φεχχοβόλο.

Αν δεν αποκτίσουμε ένα εννοιολογικό έκλημα που να είναι αριεά πλατύ και περιεχτικό, δεν θα μακροδύσουμε ν' αχμαλιάσουμε και να αρθρώσουμε τη μεγάλη ποιητική των καινάρχιων σχέσεων που είναι αναγκαίες για μία οικολογική υγιή και ανθρώπινα αρμονική κοσμοθεωρία.

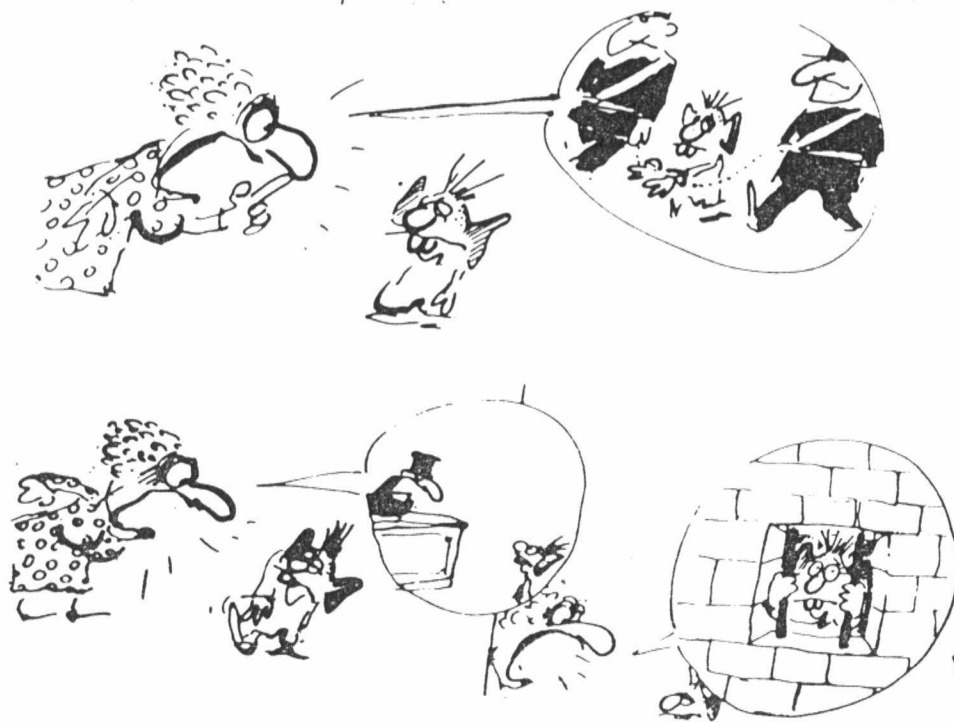
Δεν μπορούμε να επιπρεάσουμε το κιάδε στοιχείο της κοινωνικής, ιδιωτικής, πνευματικής, πολιτικής, ομιολογικής ζωής μας χωριστά.

Αν δεν τα επιπρεάσουμε όλα μαζί, δεν θα επιπρεάσουμε κανένα. (εφαρμογή, ολιετική αντίληψη)

Μέσα από το λυδάρχο της τεχνολογικής αδράνειας αναδυόμαστε με έντονη συναισθητική του πέπρωμένου μας, που είναι να φτιάξουμε έναν υπέδουνο κόσμο, μ' ένα συνεχή διάλογο και ισορροπία σχέση με το αειμεταβλητό σύμπαν, αναδεχόμενοι τη δική μας ευθύνη.

Και δική μας ευθύνη είναι να ενεταλάσουμε στον κόσμο νόημα και συμπάθεια, να συνεχίσουμε την ημιτελή ιστορία του Προμηδέα: την ιστορία της εξέλιξης του ανθρώπου -

Κατερίνα Κεφού..

ΚΕΙΤΕΡ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΟΣΕΙΣ ΤΗΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

1. Αυτό που εδώ και αρκετά χρόνια ήταν γνωστό σε ορισμένους επιστήμονες και στο οικολογικό κίνημα, μπήκε πια οριστικά στη ζωή μας. Η "τρύπα" του Οζοντος είναι εδώ!!! Για τους ανθρώπους, τα ζώα, τα φυτά και τη θαλάσσια ζωή της Ν. Αυστραλίας, Ζηλανδίας και Ν. Αμερικής υπήρχε ήδη απ' τα προηγούμενα χρόνια - κύρια απ' το 1987 που παρατηρήθηκε η μεγαλύτερη μέχρι τότε "τρύπα" στο Ν. Πόλο -. Εκεί παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση των καρκίνων του δέρματος στον άνθρωπο, κατά πολύ μεγαλύτερη απ' τον παγκόσμιο μέσο όρο, βρέθηκαν πρόβατα και σολωμοί εντελώς τυφλά, πιάνονται λαγοί μόνο με τα χέρια λόγω καταράκτη στα μάτια τους, ενώ η στεριανή και θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα εμφάνισε παραμορφώσεις λόγω της δράσης της υπερϊώδους ηλιακής ακτινοβολίας στο DNA των κυττάρων. Στη Ν. Χιλή και Αργεντινή, στους ανθρώπους που εκτίθενται πολλές ώρες στον ήλιο λόγω της εργασίας τους, μοιράζονται πλατεϊά καπέλα και μαύρα γυαλιά, ενώ στο Δελτίο Καιρού της Ν. Αυστραλίας και Ζηλανδίας περιλαμβάνεται, σταθερά πια, και η συμβουλή για το πόση ώρα επιτρέπεται να εκτεθεί κανείς στον ήλιο καθημερινά - π.χ. στο AUCKLAND της Ν. Ζηλανδίας για θερμοκρασία 22°C, ανώτερη επιτρεπτή διάρκεια έκθεσης στον ήλιο 17 λεπτά -. Το σύνθημα των εκεί υπηρεσιών υγείας είναι: "BETWEEN ELEVEN AND THREE, SLEEP UNDER A TREE" -"μεταξύ 11.00 και 3.00 κοιμήσου κάτω από ένα δένδρο"-.

2. Απ' την άνοιξη όμως του 1992, η τρύπα του Οζοντος μπαίνει δραστηνικά και στη ζωή των ανθρώπων και άλλων μορφών ζωής του Β. Ημισφαιρίου. Η NASA αναγκάστηκε να παραδεχθεί και να ανακοινώσει, φέτος το Φεβρουάριο, μέσω του Μάικλ Κουρτίλο, διευθυντού του προγραμματισμού έρευνας της ανώτερης ατμόσφαιρας, ότι: "βλέπουμε συνθήκες έτοιμες για καταστροφή του Οζοντος. Είναι πολύ χειρότερα απ' ό,τι πιστεύαμε. Οι πάντες θα πρέπει να ανησυχούν". Η έκθεση στον ήλιο έχει γίνει πολύ επικίνδυνη και για τις πυκνοκατοικημένες περιοχές του Β. Ημισφαιρίου, όπως του Λονδίνου, του Παρισιού ή της Μόσχας. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος του Καναδά απηύθυνε ήδη έκκληση στους κατοίκους της χώρας να αποφεύγουν την έκθεση στον ήλιο, ιδιαίτερα των παιδιών μεταξύ 2 - 18 ετών, που είναι πιο ευάλωτα στην υπεριώδη ακτινοβολία. Οι βιομηχανικές χώρες και κύρια οι ΗΠΑ, που θεωρούνται οι βασικοί υπαίτιοι της καταστροφής του Ο3, μια και είναι οι βασικοί παραγωγοί των φθοροχλωρανθράκων, που, όπως θα δούμε πιο κάτω, είναι οι "ΟΖΟΝΚΙΛΕΡ" -δολοφόνοι του Ο3-, δεν αντιμετώπιζαν μέχρι τώρα ουσιαστικά το πρόβλημα, αφού οι πρώτες συνέπειες ήταν μακριά τους, στο Ν. ημισφαίριο. Τώρα ο δημοκρατικός αμερικανός Γερουσιαστής ALBERT GORE δηλώνει στο Κογκρέσσο: "Ο Μπους έκλεινε τα μάτια και σφράγιζε τα αυτιά του. Τώρα όμως το πρόβλημα που ήθελε να αγνοεί, ξαφνικά κτυπά την πόρτα του." Το πρόβλημα του Ο3 ήταν ένα απ' τα κύρια ζητήματα της Συνδιάσκεψης και της Αντιδιάσκεψης του Ρίο. Όμως η λύση ενός τέτοιας έκτασης προβλήματος δεν μπορεί να προκύψει από ευχολόγια και "διακηρύξεις αρχών

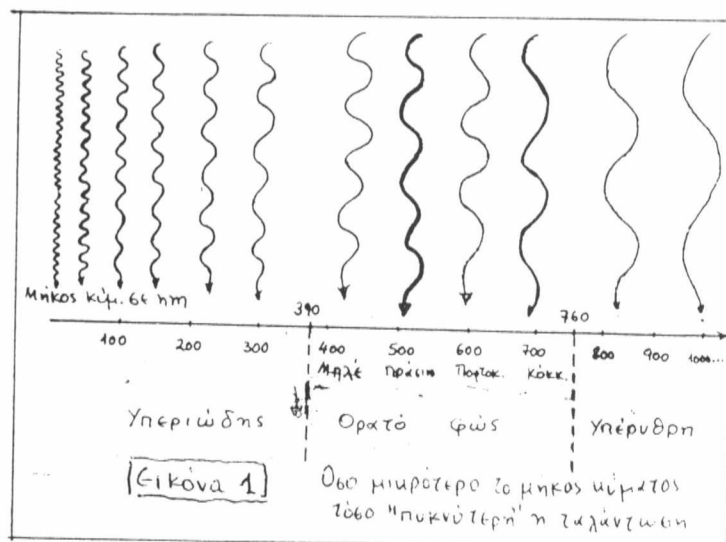
χωρίς αντίκρυσμα".

3. Είναι φανερό ότι, για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα, πρέπει τα επόμενα χρόνια να υπάρξουν τεράστιες αλλαγές, όχι μόνο στις πολιτικές των κυβερνήσεων και των υπευθύνων - "Δεν μπορούμε να υπογράψουμε συμφωνίες που στρέφονται ενάντια στα αμερικανικά συμφέροντα", δηλώνει περίπου ο Μπους για το Ρίο -, αλλά και στη στάση - συνήθειες - καταναλωτικά πρότυπα - συνείδηση των πολιτών - καταναλωτών. Να δυναμώσει ένα κίνημα σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο που απ' τη μια θα μπορούτάρει, απ' την άλλη θα απαιτήσει το άμεσο σταμάτημα της παραγωγής των προϊόντων που καταστρέφουν το Οζόν. Στόχος, λοιπόν, αυτού του άρθρου είναι να εξηγήσει όσο γίνεται πιο απλά το φαινόμενο και τις συνέπειές του, καθώς και το τι μπορεί να γίνει, ποιες εναλλακτικές λύσεις μπορεί να υπάρξουν, όχι μόνο στο επίπεδο της πολιτικής και της οικονομίας γενικότερα, αλλά και στο επίπεδο του καθένα σαν άτομο. Γι' αυτό το λόγο θα είναι αρκετά εκτεταμένο.

B. ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ.

1. Ηλιακή ακτινοβολία:

Ο Ήλιος εκπέμπει ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία σ' ένα σύνολο μηκών, το λεγόμενο ηλιακό φάσμα. Η εικόνα -1- δείχνει παραστατικά το φάσμα σε σχέση με το μήκος κύματος με μονάδα μέτρησης

το nm - 1 νανόμετρο = 10^{-9} m -. Ηλιακή ακτινοβολία αρχίζει από περίπου 10 nm και φθάνει μέχρι μερικές χιλιάδες nm. Μεταξύ 390 nm και 760 nm είναι το λεγόμενο "οπτικό παράθυρο" του ανθρώπου, αυτή, δηλαδή, που αντιλαμβάνεται ο άνθρωπος. Η υπεριώδης με μικρότερο από 200 nm μήκος κύματος, χαρακτηρίζεται "σκληρή" υπεριώδης. Κάθε ακτινοβολία μεταφέρει ενέργεια. Ετσι και η ηλιακή την μεταφέρει με τη μορφή φωτονίων. Η ενέργεια κάθε φωτονίου δίνεται απ' τη γνωστή σχέση $E=h \cdot \nu = h \cdot \frac{c}{\lambda}$ (h σταθερά του PLANCK, ν η συχνότητα, c ταχύτητα φωτός, λ μήκος κύματος). Επειδή το λ είναι στον παρονομαστή, καταλαβαίνουμε ότι το ποσό της μεταφερόμενης ενέργειας είναι

αντιστρόφως ανάλογη του μήκους κύματος. Δηλαδή, όσο μικρότερο είναι το μήκος κύματος, τόσο μεγαλύτερη η μεταφερόμενη ενέργεια και αντιστροφή. Έτσι ακτινοβολίες με μικρό μήκος κύματος είναι πιο πλούσιες σε ενέργεια από ακτινοβολίες με μεγάλο μήκος. Αυτό τις κάνει να είναι και πιο επικίνδυνες για τη βιόσφαιρα - μορφές ζωής -. Στην εικόνα -2- έχουμε ενδεικτικά ένα κατάλογο ακτινοβολιών με την αντιστοιχη μεταφερόμενη ενέργεια. Γενικά, η υπεριώδης μεταφέρει δεκαπλάσια περίπου ενέργεια απ'ότι η ορατή. Η συνεχής έκθεση των διαφόρων οργανισμών στην υπεριώδη είναι από μια στιγμή και μετά θανατηφόρα. -Η ακτινοβολία "γ" με το τεράστιο ποσό ενέργειας είναι άμεσα θανατηφόρα βέβαια, ενώ οι ακτίνες RÖNTGEN είναι πολύ πιο επικίνδυνες απ'την υπεριώδη, γι'αυτό θά 'πρεπε να αποφεύγει κανείς τις ακτινογραφίες -. Η ηλιακή ακτινοβολία για να φτάσει στη βιόσφαιρα, που μας ενδιαφέρει, περνά απ'τη γήινη ατμόσφαιρα. Είναι, λοιπόν, χρήσιμο να δούμε τη δομή της.

Εικόνα 2

Είδος κύματος	Μήκος κύματος σε nm	Ενέργεια σε $KJ \cdot mol^{-1}$ ("Einstein")
Υπέρυθρο	100.000 - 1000	1,197 - 119,7
Κόκκινο	800	149,47
Κίτρινο	700	170,82
Πράσινο	600	199,5
Μηλέ	500	239,07
Ιώδες	400	298,94
Υπεριώδες	300	399
ακτίνες X (δ)	0,1	1.197.000
γ-ακτίνες	0,01	11.970.000

2. Η δομή της ατμόσφαιρας:

Η εικόνα -3- δείχνει τη δομή της ατμόσφαιρας σε σχέση με το ύψος. Αιτία για τη δημιουργία των διαφόρων στρωμάτων της είναι η πορεία της θερμοκρασίας, που απεικονίζεται με την καμπύλη. Είναι γνωστή η σύνθεση της ατμόσφαιρας, από άποψη στοιχείων. Εκείνο που έχει σημασία είναι σε τι μορφή βρίσκονται και αυτό εξαρτάται από το ύψος. Μέχρι και 20χλμ. ύψος υπάρχουν μόνο μόρια των στοιχείων - ενώσεων. Από 20χλμ. και πάνω αρχίζουν και υπάρχουν και άτομα οξυγόνου. Από 30χλμ. και πάνω διασπώνται και τα μόρια των υδρατμών και του CO₂. Από 120χλμ -400χλμ. έχουμε κύρια ιόντα στοιχείων και ηλεκτρόνια.

3. Απορρόφηση της ηλιακής ακτινοβολίας:

Από την ηλιακή ακτινοβολία που φθάνει στην εξωτερική επιφάνεια της ατμόσφαιρας ένα 30-31% αντανακλάται στο διάστημα -ALBEDO-. Απ'την υπόλοιπη ένα 32% περίπου παραμένει στην ατμόσφαιρα απορροφώμενη απ'τα στοιχεία της στα διάφορα στρώματα και το υπόλοιπο φθάνει στην επιφάνεια της γης. Εδώ μας ενδιαφέρει η απορρόφηση. Η εικόνα -4- δείχνει αυτή την απορρόφηση με τη μορφή βελών, που σταματάνε στο αντιστοιχο ύψος, ανάλογα με το μήκος κύματος. Βλέπουμε ότι η Ιονόσφαιρα απορροφά την πολύ σκληρή υπεριώδη, η Μεσόσφαιρα από 175-200ημ, η Στρατόσφαιρα μεταξύ 200 και 242ημ. Ειδικά το στρώμα του O₃ απορροφά κύρια από 200-340ημ και λιγότερο μέχρι και 600ημ.

4. Η σημασία του O₃:

Το O₃ είναι τριατομικό οξυγόνο και σαν τέτοιο ασταθές και πολύ ενεργό. Έχει πολύ έντονη μυρωδιά - όζω: μυρίζω έντονα -. Η περιεκτικότητά του στην κατώτερη ατμόσφαιρα είναι πολύ μικρή, 0,06ppm. Στην Στρατόσφαιρα όμως η συγκέντρωσή του είναι 10ppm και εδώ βρίσκεται το 90% του

συνολικού O₃. Εδώ το O₃ δρα σαν η τελευταία προστατευτική ασπίδα απ'την υπεριώδη ακτινοβολία, απορροφώντας ένα μεγάλο μέρος της, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω. Αυτό οφείλεται στη διαδικασία σχηματισμού και διάσπασής του. Αυτή η διαδικασία φαίνεται στην εικόνα -5-. Παρατηρούμε ότι και κατά τον σχηματισμό του και κατά τη διάσπασή του, φωτόλυση, απορροφάται ενέργεια της υπεριώδους, που συμβολίζεται με hν, για να μπορούν να γίνουν οι αντιδράσεις. Οι χημικές αυτές διεργασίες στο ύψος της στρατόσφαιρας φρόντιζαν επί αιώνες αιώνων για μια κανονική περιεκτικότητα του O₃, εξασφαλίζοντας μια φυσική ισορροπία μεταξύ σχηματισμού και διάσπασής του.

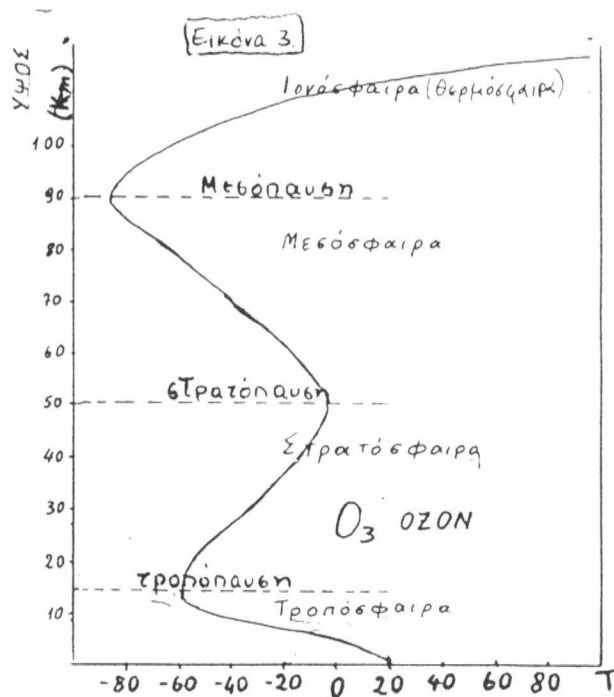
Αυτή ακριβώς η ισορροπία διαταράχθηκε τις τελευταίες δεκαετίες.

5. Αιτίες καταστροφής του O₃:

Οι δραστηριότητες των ανθρώπων στη βιομηχανική περίοδο και όσον αφορά στο παραγωγικό σύστημα και όσον αφορά στο καταναλωτικό πρότυπο είναι

τέτοιες, που απ'τη μια αυξάνουν την περιεκτικότητά του O₃ στη βιόσφαιρα και απ'την άλλη τη μειώνουν στην Στρατόσφαιρα. Μόνο που στη βιόσφαιρα το O₃ είναι δηλητήριο γιατί σε άμεση επαφή είναι πολύ δραστικό και προκαλεί ζημιές στα κύτταρα, ενώ εμποδίζει - αναστέλλει τη φωτοσύνθεση με πιο φανερό αποτέλεσμα τη συμμετοχή του στην καταστροφή των δασών. Ενώ στην στρατόσφαιρα είναι σωτήρια ασπίδα, όπως αναφέρθηκε

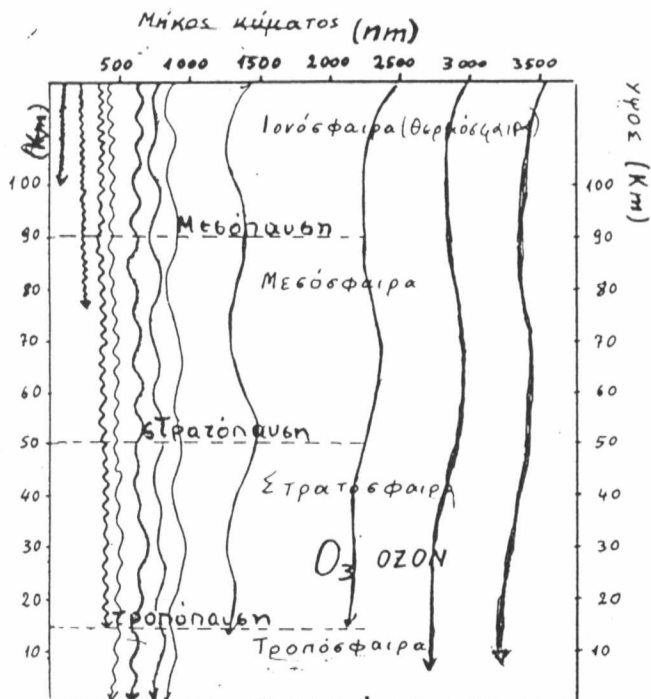
Εικόνα 3

πιο πάνω. Η μείωση του O₃ της στρατόσφαιρας δεν είναι ίδια παντού. Εξαρτάται απ' την εποχή, απ' το γεωγραφικό πλάτος και το ημισφαίριο. Η εικόνα -6- δείχνει αυτή τη μείωση του συνολικού O₃ σε % για τα διάφορα γεωγραφικά πλάτη, για κάθε ημισφαίριο κατά την περίοδο μεταξύ 1969 - 1985. Παρατηρούμε ότι όσο μεγαλύτερο το γεωγραφικό πλάτος, τόσο μεγαλύτερη μείωση έχουμε και ότι είναι γενικά μεγαλύτερη στο Ν. ημισφαίριο - οι λόγοι θα εξηγηθούν πιο κάτω -. Η εικόνα -7- δείχνει τη μείωση του O₃ σε σχέση με τις διάφορες εποχές στη διάρκεια του χρόνου, για την ειδική όμως περίπτωση της Ανταρκτικής. Παρατηρούμε ότι κατά την άνοιξη του Ν. ημισφαιρίου, εδώ φθινόπωρο, έχουμε μεγάλη και απότομη πτώση της καμπύλης, που φθάνει στο μίνιμουμ τον Οκτώβρη - πρόκειται για την "τρύπα", που ανάλογη είναι και στο Β. ημισφαίριο, μόνο σε μικρότερο βαθμό -. Διατυπώθηκαν διάφορες θεωρίες στην αρχή, για τις αιτίες αυτής της μείωσης. Τελικά το 1974 οι ερευνητές ROULAND και MOLINA του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια, διατύπωσαν την θεωρία των φθοροχλωρανθράκων. Πέρασαν αρκετά χρόνια αμφισβήτησης και απραξίας ως το 1987-88, όπου οι Γερμανοί PAUL CRUTZEN και F. ARNOLD των Ινστιτούτων MAX-PLANCK του MAINZ και της HEIDELBERG επιβεβαίωσαν συγκεκριμένα πια αυτή τη θεωρία με μετρήσεις και έρευνες στον Β. πολικό κύκλο, στην KIRUNA της Β. Σουηδίας. Σήμερα δεν αμφισβητεί κανένας πια ότι η βασική αιτία για την καταστροφή - γιατί δεν πρόκειται πια για απλή μείωση - του O₃ είναι οι φθοροχλωράνθρακες, Φ.Χ.Α.

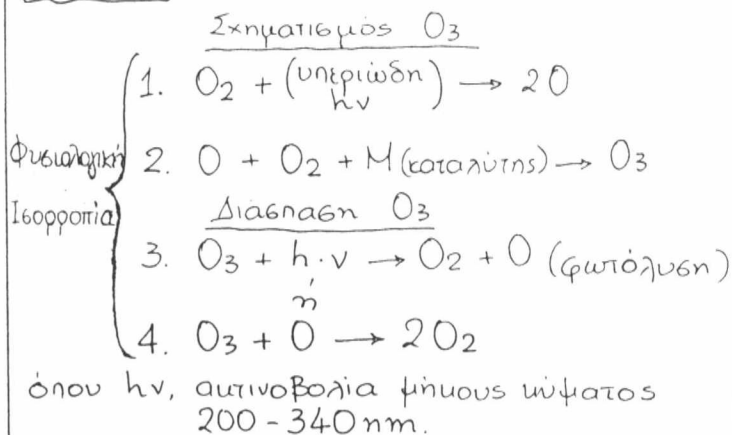
6. Φθοροχλωράνθρακες (ΦΧΑ) ::

Είναι ενώσεις του μεθανίου και αιθανίου που περιέχουν φθόριο, χλώριο ή βρόμιο. Η εικόνα -8- δείχνει ένα κατάλογο των κυριότερων ΦΧΑ. Στην πρώτη στήλη οι συμβολικές ονομασίες τους, στη δεύτερη οι χημικοί τύποι τους, στην τρίτη η επιστημονική ονομασία τους και στην τέταρτη η διάρκεια ζωής τους. Οι ιδιότητές τους - άοσμοι, άγευστοι, σταθεροί και αδρανείς, λίγο ελαφρύτεροι του αέρα, δεν καίγονται, ρευστοποιούνται εύκολα κ.λ.π. - τους κάνει "ιδεώδεις" χημικές ουσίες για τη βιομηχανία, με αποτέλεσμα να έχουν πολλές εφαρμογές. Η εικόνα -9- περιέχει ένα κατάλογο των σημαντικότερων εφαρμογών τους. Εδώ θα έπρεπε να τονισθεί ότι συχνά η χρησιμοποίησή τους δεν είναι απαραίτητη. Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις, αλλά

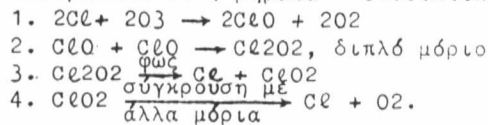

Εικόνα 4

Εικόνα 5

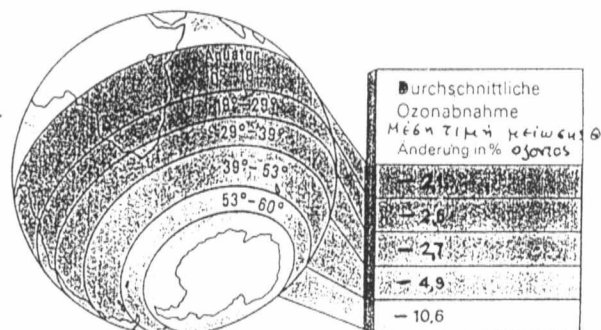

η επιμονή στη χρήση τους στηρίζεται κύρια στο επιχείρημα της άνεσης -;- των καταναλωτών. Η δράση τους: Οι ιδιότητες που τους κάνουν πολύ επικίνδυνους για το O₃ της στρατόσφαιρας είναι η μεγάλη αδράνειά τους και το ότι είναι λίγο ελαφρύτεροι του αέρα. Όταν μετά την οποιαδήποτε χρήση τους καταλήξουν κάποια στιγμή στον αέρα, στα χαμηλά ύψη δεν αντιδρούν με άλλα στοιχεία, έτσι συνεχίζουν να ανεβαίνουν σιγά - σιγά προς τα πάνω. Σε ύψος 10-15χλμ. συμμετέχουν μαζί με άλλες ουσίες, όπως το CO₂, CH₄ κλπ. στο "φαινόμενο του θερμοκηπίου". Όταν τα μόριά τους, μετά από 10-15 χρόνια, φθάσουν στην στρατόσφαιρα, τότε αρχίζει η καταστροφική δραστηριότητά τους. Τότε εκτίθενται στην υπεριώδη ακτινοβολία και απελευθερώνονται απ' τα μόριά τους τα άτομα του Cl, F, Br, που είναι πολύ δραστικά. Σύμφωνα με τους CRUTZEN - ARNOLD έχουμε τότε μια σειρά αντιδράσεων σε 4 βήματα - ενδεικτικά για το Cl-:

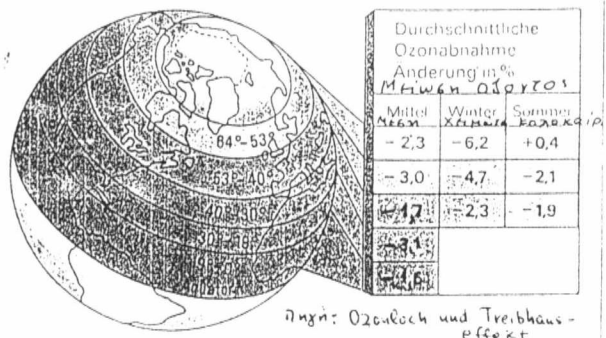
Εικόνα 6

Περίοδος 1969-85

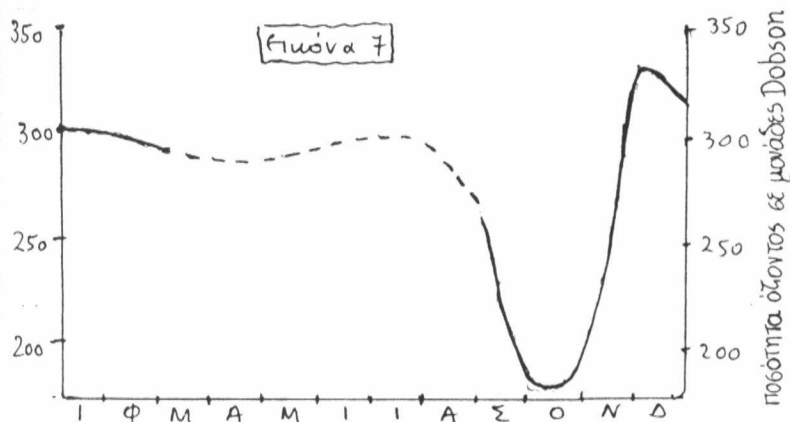
Südhemisphäre Νότιο Ημισφαίριο

Nordhemisphäre Βόρειο Ημισφαίριο

Το συνολικό αποτέλεσμα είναι ότι από 2 μόρια O_3 έχουμε 3 μόρια οξυγόνου. Εκείνο που παρατηρούμε και είναι πολύ σημαντικό, είναι ότι 2 άτομα Cl συμμετέχουν στην αρχή και σαν αποτέλεσμα έχουμε πάλι 2 άτομα Cl . Τα Cl , F , Br δηλαδή, δεν δεσμεύονται και δρουν σαν καταλύτες. Υπολογίζεται ότι ένα ζευγάρι ατόμων Cl μπορεί να οδηγήσει σε διάσπαση μέχρι και 10.000 μόρια O_3 , προτού δεσμευθεί και σχηματίσει σταθερές ενώσεις με άλλες ουσίες όπως π.χ. το διάλυμα του HCl .

Ετσι η δυναμική ισορροπία μεταξύ σχηματισμού και διάσπασης του O_3 , που περιγράφηκε στην εικόνα -5-, ανατρέπεται προς τη μεριά της διάσπασης του. Καταστρέφεται, δηλαδή, πολύ περισσότερο O_3 απ'ότι σχηματίζεται. Μ'αυτή την έννοια θεωρούνται οι ΦΧΑ δολοφόνοι του O_3 . Και αυτή η διαδικασία άρχισε από τότε που η GENERAL MOTORS παράγαγε για πρώτη φορά ΦΧΑ - 1928 - και εντείνεται συνέχεια. Μέχρι το 1975 έχουν παραχθεί περίπου 9.259.000 τόνοι ΦΧΑ εκ των οποίων οι 7.637.000 έχουν ήδη καταλήξει στην ατμόσφαιρα, ενώ το 1987 η παγκόσμια παραγωγή έφθασε το 1.000.000 τόνους με βασικούς παραγωγούς τις ΗΠΑ και ΕΟΚ.)

7. Η "τρύπα" του O_3 :

Όταν λέμε "τρύπα" εννοούμε μεγάλη μείωση του O_3 . Όπως αναφέρθηκε, αυτή η μείωση είναι πολύ μεγάλη στους πόλους και μάλιστα μεγαλύτερη στο Νότιο και φθάνει το μέγιστο την άνοιξη στο κάθε ημισφαίριο. Υπάρχουν παραστατικές έγχρωμες εικόνες της "τρύπας" στους πόλους από δορυφόρο, που είναι όμως δύσκολο να τυπωθούν για τις ανάγκες του άρθρου.

Γιατί όμως η "τρύπα" εμφανίζεται κύρια στους πόλους - και μάλιστα περισσότερο στο Νότιο - κατά την άνοιξη;

Σε κανονικές συνθήκες στα μέσα γεωγραφικά πλάτη, μεγάλο μέρος των ατόμων F , Cl , Br , προτού επιτεθούν στο O_3 δεσμεύονται από άλλα δραστικά στοιχεία ή ενώσεις, που βρίσκονται σ'αυτό το ύψος - HCl , $ClNO_3$, που λέγονται "ρεζερβουάρ" -. Ετσι δεν γίνεται μεγάλη καταστροφή. Το χειμώνα - 6 μήνες -, στην στρατόσφαιρα των δύο πόλων πέφτει πολύ η θερμοκρασία, γύρω στους $-80^\circ C$ στο Νότιο και $-70^\circ C$ στο Βόρειο. Έχουμε, λοιπόν, τη δημιουργία μεγάλων πολικών δινών και σύννεφων παγωμένων στερεών μορίων (Αεροσόλ). Στην επιφάνεια αυτών των σύννεφων-αεροσόλ, που δρουν σαν καταλύτες, με διαδικασίες που είναι λίγο πολύπλοκες και ξεφεύγουν απ'τις ανάγκες του άρθρου, δημιουργείται μια "ωρολογιακή βόμβα" κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Γιατί το Cl (F , Br) απ' τις σταθερές ενώσεις των ρεζερβουάρ πάει στο διμερές χλώριο και στο υποχλωρικό οξύ, που είναι φωτοχημικά ασταθές ενώσεις. Όσο λείπει το φως δεν γίνεται τίποτα, όταν όμως με την άνοιξη - Σεπτέμβριος στο Νότιο, Μάρτιος στο Βόρειο - αρχίζει να εμφανίζεται ο ήλιος, "πυροδοτείται η βόμβα" και το Cl (F , Br) απελευθερώνεται και

Εικόνα 8

F_{11} : $CFCl_3$:	Φθόρο-τριχλωρομεθάνιο	75 - 100 χρόνια
F_{12} : CF_2Cl_2 :	Διφθόρο-διχλωρομεθάνιο	75 - 100 - 11 -
F_{13} : CF_3Cl :	Τριφθόρο-χλωρομεθάνιο	
F_{21} : $CHFCl_2$:	Φθόρο-διχλωροβρωμάνιο	
F_{22} : CHF_2Cl :	Διφθόρο-χλωροβρωμάνιο	≈ 20 καρινοδόμο
F_{113} : $CF_2ClCFCl_2$:	1,1,2-Τριφθόριο-1,2,2-Τριχλωροαιθάνιο	
F_{114} : CF_2ClCF_2Cl :	1,1,2,2-Τετραφθόρο-διχλωροαιθάνιο	

Πολλά από αυτά είναι γνωστά

με τα εμπορικά ονόματα: Frigen, Kalutron, Halon

αρχίζει η διαδικασία των 4 βημάτων που αναφέραμε. Αρχίζει η γρήγορη καταστροφή του O_3 που φθάνει το μένιμμο τον Οκτώβριο (Νότιο) και Απρίλιο (Βόρειο). Από κει και πέρα ανεβαίνει η θερμοκρασία, οπότε ελαττώνεται η καταστροφή του. Η "τρύπα" του Β. Ημισφαιρίου είναι "μικρότερη" - και αλλάζει συνεχώς θέση λόγω των χαμηλών ή υψηλών πιέσεων και μετώπων - γιατί η θερμοκρασία δεν πέφτει συχνά τόσο χαμηλά όσο στο Νότιο και οι πολικές δίνες είναι μικρότερες.

Γ. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ:

Η καταστροφή της προστατευτικής ασπίδας του O_3 έχει σαν αποτέλεσμα να μην απορροφάται στο ύψος της στρατόσφαιρας η αντίστοιχη υπερύβλη ακτινοβολία - κύρια η μήκους κύματος 200 - 340nm -. Ετσι αυτή φθάνει στην επιφάνεια της γης και στη βιόσφαιρα και μάλιστα και τις μέρες που έχουμε συνεφέια. Οι πρώτες ενδείξεις για τις συνέπειες αναφέρθηκαν ήδη στην εισαγωγή. Η εικόνα -10- δείχνει τις συνέπειες της καταστροφής του O_3 , σύμφωνα με επιστημονικές εκτιμήσεις.

Εικόνα 9

1. Προωθητικά αέρια δε επραύ : $\left\{ \begin{array}{l} \text{αποδμητιώ -} \\ \text{Μαλλιων} \\ \text{Βαζων} \\ \text{Ξυρίσματος} \end{array} \right.$
2. Ψυγείο μέθο δε: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Ψυγεία} \\ \text{αντλίες θερμότητας} \\ \text{δυστήματα κλιματισμού} \end{array} \right.$
3. Αφρώδη συν. υμιά για: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Συσκευασία} \\ \text{Μόνωση} \\ \text{Εξωλ. Ενένδυση} \end{array} \right.$
4. Προϊόντα μιας χρήσης (Πιάτα - ποτήρια κ.λ.π.)
5. Στρώματα -
6. Διαλύτες σε βιομηχανία πλαστικών-πλεξοϋνιων
7. Χημικό καθαρισμό: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Ευαρωματισμ} \\ \text{δερμάτων} \\ \text{κουζίνας} \\ \text{(λίπος)} \end{array} \right.$
8. Πυροβόεβτιες αντλίες (μέθο καθαρεύσεως)

Απ' την άλλη η καταστροφή του O₃ στην στρατόσφαιρα συνεισφέρει άμεσα στο "φαινόμενο του θερμοκηπίου", γιατί όλο και περισσότερη ηλιακή ενέργεια φθάνει στην επιφάνεια της γης. Έτσι αυξάνει η μέση θερμοκρασία του πλανήτη, όχι μόνο εξαιτίας της αύξησης της ποσότητας του CO₂. (Μια σύγκριση: 1 τόνος ΦΧΑ έχει τα ίδια αποτελέσματα όσο 5.500 τόνοι CO₂.)

Γενικώτερα: Αν δεν υπήρχε το O₃ στην στρατόσφαιρα δε θα υπήρχε ζωή πάνω στη στεριά, τουλάχιστον με τη μορφή που υπάρχει. Σύμφωνα με την περισσότερη αποδεκτή θεωρία για τη δημιουργία της ζωής στη Γη, αυτή μπόρεσε και εμφανίστηκε αφού ανέβηκε το ποσοστό του O₃ στην ατμόσφαιρα. Μάλιστα πρωτοεμφανίστηκε στη θάλασσα, ακριβώς γιατί εκεί μπορούσε να απορροφηθεί η υπερϊώδης ακτινοβολία απ' το νερό.

μέχρι το 1999. Η ΕΟΚ των 12 αποφάσισε να προτείνει στη διάσκεψη του Ρίο - Ιούνιος '92 - κατάργηση της συνολικής παραγωγής τους μέχρι το 1996. (Το τί θ' αποφασισθεί και ποιός θα το εφαρμόσει είναι ένα άλλο ζήτημα.)

Ομως αυτό που πρέπει να ξέρουμε είναι ότι υπάρχει "ετεροχρονισμός" στη δραστηριότητα των ΦΧΑ. Ξανααναφέραμε ότι για να φθάσουν στο ύψος της στρατόσφαιρας χρειάζονται 10-15 χρόνια. Αν λοιπόν σταματούσαν το 1996 την παραγωγή τους, θα είχαμε βελτίωση το γρηγορότερο το 2006-2011. Η καταστροφή θα αυξάνεται συνέχεια μέχρι τότε -πέρα απ' το ότι η κατανάλωση των υλικών στα ο-

Εικόνα 10 ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ O₃

- 1) 1% λιγότερο O₃ στην εστράτοσφαιρα = 2% περίσσότερη υπερϊώδης βλν βλόςφαιρα.
- 2) 1% λιγότερο O₃ = 3-6% περίσσότεροι καρκίνοι δέρματος (κλν)
- 3) Μείωση του O₃ δόση λν αλκόσφαιρα κατά 10%
⇒ 50%-80% αύξηση καρκίνου δέρματος.
(π.χ. Η Αμερική - Ν. Ζηλανδία: 30% περίσσότεροι καρκίνοι απ' το παγκ. μέσο όρο, ΗΠΑ: αύξηση 4% το χρόνο, & BRD: 120.000 νέοι καρκίνοι το χρόνο).
- 4) Αύξηση λν ασθενών λν μαλιών (καταράχης)
Πρόσθεση: 50% μείωση του διοξειδίου O₃ ⇒ τωρά όλα τα όντα πάνω βλν βλν.
- 5) Εξαθίνιση του ανοσοποιητικού συστήματος ανθρώπων - ζώων ⇒ αύξηση ασθενών (π.χ. AIDS)
- 6) Μεταλλάξεις βλν γκώματα και στο DNA των κυττάρων λν ζωικών - φυτικών οργανισμών
- 7) Μείωση της βιομάζας ⇒ μείωση παρακώμιας διατροφής (π.χ. βλν - βόδια πολύ τρώει βλν λν)
- 8) Μείωση κατά 20% λν O₃ = μείωση 10% λν φυτών,
- 9) Μείωση του φυτοπλαγκτόν ⇒ επιδείνωση του φαινομένου θερμοκηπίου, συνέπεια στην τροφική αλυσίδα, μείωση παραγωγής οξυγόνου.
- 10) Ανοξυγονία στην Ατμόσφαιρα, απότομη κατακόρυφη ανταλλαγή αέρα, κατασχίση στην εστράτοσφαιρα.

Δ. ΜΕΤΡΑ - ΑΙΤΗΜΑΤΑ - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ:

Το πρόβλημα του O₃ στην στρατόσφαιρα έγινε γνωστό απ' τις αρχές της 10ετίας του '70. Παρά τις ενδείξεις για παραπέρα όξυνση του προβλήματος, δεν υπήρξε ουσιαστική αντίδραση.

Στην αρχή προβαλλόταν το επιχείρημα (ότι ακόμα δεν έχει αποδειχθεί η αιτία της καταστροφής, όπως συμβαίνει για κάθε οικολογικό πρόβλημα, για να μπορούν οι βιομηχανίες να συνεχίζουν τις δραστηριότητές τους θησαυρίζοντας).

Στη συνέχεια υπάρχουν κάποια μέτρα, αλλά όχι ουσιαστικά.

Έτσι το 1979 οι ΗΠΑ, Σουηδία, Νορβηγία απαγορεύουν τη χρήση των ΦΧΑ, αλλά μόνο σαν προωθητικά. Στη Δ. Γερμανία γίνεται σύσταση στην αντίστοιχη βιομηχανία για εθελοντική μείωση των ΦΧΑ. Η ΕΟΚ αποφασίζει μείωση 30% - στα χαρτιά φυσικά -. Το 1987 31 χώρες υπογράφουν το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, που προέβλεπε μέχρι το 1999 μείωση των ΦΧΑ κατά 50%. Το 1989 σε διεθνή συνδιάσκεψη στο HELSINKI, θεωρήθηκε ότι οι αποφάσεις του Μόντρεαλ δεν είναι αρκετές και προτάθηκε να σταματήσει εντελώς η παραγωγή τους

ποία ενυπάρχουν δε γίνεται την ίδια χρονιά της παραγωγής τους -.

Επειδή βέβαια δεν μπορούμε να επανορθώσουμε ό,τι έχει γίνει στο παρελθόν, το λιγότερο που επιτακτικά πρέπει να γίνει είναι ένα άμεσο σταμάτημα της παραγωγής των ΦΧΑ. Αυτό πρέπει να γίνει αντιληπτό και απ' τις επιχειρήσεις που τα παράγουν και απ' τους κυβερνήσεις που τους το επιτρέπουν και απ' τους καταναλωτές που τα χρησιμοποιούν.

Σε κάθε περίπτωση, τα αιτήματα που διατυπώνονται απ' τα οικολογικά κινήματα σε κάθε χώρα κινούνται σε 4 κατευθύνσεις:

1. Απαγόρευση της παραγωγής των ΦΧΑ.
2. Εναλλακτικές λύσεις - αντικατάστασή τους με άλλα υλικά ή μεθόδους.
3. Σε περιπτώσεις που είναι αναντικατάστατα να υπάρχει ανακύκλωση τους ή αποδεκτή τελική εναπόθεση.
4. Μπουκοτάρισμα της κατανάλωσής τους, απ' τη μεριά των καταναλωτών, ενόσω αυτά παράγονται. Θα σταθούμε λίγο στις εναλλακτικές λύσεις, γιατί πάντα το αντίθετο εύκολο επιχείρημα είναι: "είναι αδύνατο και ουτοπικό να σταματήσει η παραγωγή των ΦΧΑ, αφού αυτό θα σήμαινε παραίτηση

απ' τις ανέσεις της καταναλωτικής κοινωνίας". Και όμως υπάρχουν κιόλας στις περισσότερες περιπτώσεις πλήρεις εναλλακτικές λύσεις - και λύγες που απομένουν η έρευνα θα μπορούσε να δώσει στο άμεσο μέλλον -.

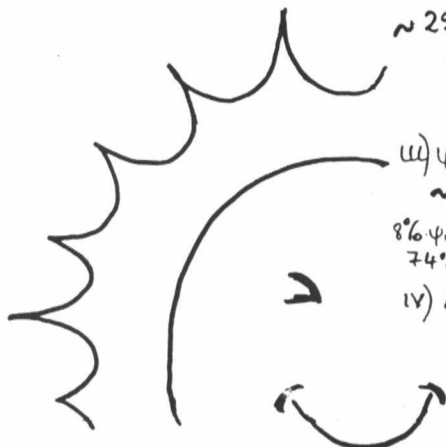
Εκείνο που πραγματικά συμβαίνει είναι ότι οι βιομηχανίες που τα παράγουν δεν είναι διατεθειμένες από μόνες τους να τα εγκαταλείψουν γιατί διακινδυνεύουν τα συμφέροντά τους. Αν θα το κάνουν από μόνες τους, αυτό θα γίνει σιγά - σιγά, όπως τους ταιριάζει, για να μεταφέρουν τις επενδύσεις τους απ' τον τομέα των ΦΧΑ σε άλλους, χωρίς κλυδωνισμούς και κινδύνους. Αν γίνει όμως έτσι θα είναι ίσως πολύ αργά για τη λύση του προβλήματος. Η εικόνα -11- δείχνει τις δυνατές εναλλακτικές λύσεις σε κάθε περίπτωση.

εταιρείες να το μαζεύουν για ανακύκλωση - αν δεν έχουν αντίστοιχη υπηρεσία, να δημιουργήσουν -.

- Να μην αγοράζουμε καινούργιο φυγέλο, που περιέχει ΦΧΑ ως μονωτικό μέσο.
- Να απαιτήσουμε και να πιέσουμε τους παραγωγούς φυγέλων και τους αντιπροσώπους τους να παράγουν και να πωλούν φυγέλα χωρίς ΦΧΑ, ώστε να αναγκασθούν να επιταχύνουν μια τέτοια παραγωγή.
- Να αποφεύγουμε συσκευασίες προϊόντων που στηρίζονται σε ΦΧΑ και κυρίως να μη δεχόμαστε να σερβιριζόμαστε με σερβίτσια ή άλλα μέσα μιας χρήσης στα γνωστά φαστ-φουντ.
- Γράμματα διαμαρτυρίας στους υπεύθυνους και γνωστοποίηση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.
- Να αποφεύγουμε να δίνουμε τα ρούχα για χημι-

Εικόνα 11

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

1) Πατα έπραιν: ειδικές αντλίες, μηχανικά προωθησι-
~40% (1970-80) κα' ευεγνώματα μηχανικά βελτιωμένα
βιέρα λιγότερο από παλιότερα

2) Αγρωδι υλικά: 1) μονώσης ψυγίων: με δημιουργία κινσι αέρος
2) υγρίων: "μεταλλικό μαλλί", "ρίνιωμα-
τα γυαλίου", "Isoslock",
Φελλός, Aerogele (SiO₂)

~25% των
ΦΧΑ

3) ευεγνωστικές χρήσεις: απαγόρευση

4) ετρώματα: πολλά εναλλακ. υλικά

5) ψυκτικά μέσα: - Αμμωνία (παλιά χημική, κινσι: ετηρητική)
~25% - Διοξείδιο θείου

8% ψυγία, 18% Αζοτίν. - ευεγνώματα "κυκλώματος ψυχρού αέρα" (sterling)
74% βιομηκ. - υλικά

6) Διαλύτες-καθαρισμός: πολλές εναλλακτικές δυνατότητες
για κάθε περίπτωση χωριστά
(Το PER (ηλεκτροαυθιόλη) καθαρισμό)

Ε. ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ-ΠΟΛΙΤΕΣ:

Επειδή οι βιομηχανίες και το κεφάλαιο που είναι συνδεδεμένο με την παραγωγή και την καταπόνηση των ΦΧΑ, αλλά και το πολιτικό πλέγμα μαζί με τους κρατικούς μηχανισμούς, δεν είναι και τόσο πρόθυμοι να εγκαταλείψουν ένα τόσο ανθηρό οικονομικό τομέα, θα πρέπει οι ίδιοι οι καταναλωτές να αντιδράσουν και να μην περιμένουν "συνδιασκέψεις", "πρωτόκολλα" κλπ. Σ' ένα βαθμό φέρνουμε και μεις ευθύνη απ' τη στιγμή που συνεχίζουμε να καταναλώνουμε αυτού του είδους τα προϊόντα, ενώ πιθανά να ξέρουμε την καταστροφική τους δραστηριότητα. Πέρα απ' την πίεση που μπορούμε να εξασκούμε στην πολιτική των μεγάλων σχέσεων - κόμματα, οργανώσεις, κυβερνήσεις, κρατικούς φορείς κλπ. -, μια καθημερινή συνειδητή στάση μπορεί να συνεισφέρει κατά πολύ στην αποφυγή της απειλούμενης καταστροφής.

Σαν καταναλωτές μπορούμε και πρέπει:

- Να σκεφτούμε αν μας είναι πραγματικά απαραίτητο ένα σπράι ή Αεροσδλ.
  - Αν ναι, να αγοράσουμε μόνο κάποιο που δεν περιέχει ΦΧΑ.
  - Στο κομμωτήριο ή κουρέι να απαιτούμε χρήση σπράι χωρίς ΦΧΑ.
  - Να μην πετάμε στα σκουπίδια το παλιό φυγέλο.
- Να απαιτήσουμε απ' τους Δήμους ή τις αντίστοιχες

κό καθαρισμό. Στις περισσότερες περιπτώσεις μπορούν να πλυθούν κανονικά με φιλικά για το περιβάλλον μέσα καθαρισμού.

- Να εξαφανίσουμε απ' το νοικοκυριό μας τον τετραχλωράνθρακα ως διαλυτικό μέσο.

- Όταν κάνουμε μονώσεις στο σπίτι ή σε άλλες εγκαταστάσεις, να απαιτούμε απ' τους κατασκευαστές να χρησιμοποιούν γι' αυτό αβλαβή υλικά που δεν περιέχουν ΦΧΑ.

- Να μη χρησιμοποιούμε και να μην αγοράζουμε αυτοκίνητο με AIR CONDITION. Και σε καμιά περίπτωση, βέβαια, δεν εγκαθιστούμε στο σπίτι και στο χώρο εργασίας κλιματιστικό μηχάνημα.

κ.λ.π., κ.λ.π.

Ας μη δεχθούμε να γίνουμε απλά καταναλωτές κρεμών προστασίας, ακριβών απορροφητικών γυαλιών, πλατύγυρων καπέλλων ή ομπρελλών και σ' αυτόν τον τομέα προς μεγάλη χαρά των αντίστοιχων βιομηχανιών, για να μην στερηθούμε τα επόμενα χρόνια, μαζί με το μολυσμένο νερό - αέρα, και τον επικίνδυνο πλέον ήλιο.

Εστω και τώρα είναι ανάγκη να δημιουργηθεί ένα κίνημα που θα αναλάβει μια καμπάνια ενάντια στην παραγωγή - χρήση των ΦΧΑ και στη χώρα μας - όπου σημειωτέον η παραγωγή τους γίνεται στη Θεσ/νίκη απ' τη χημική βιομηχανία ΣΙΝΚ, που παράγει κύρια F11 και F12 με δυναμικότητα εργασίας 17.000 τόννων το χρόνο -, όπου δεν έχουν γίνει πολλά πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση.

Γιώργος
Κολέμπας.

Η ΑΘΕΑΤΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

ΟΙ ΗΠΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΠΩΣ ΚΑΤΑΝΤΗΣΑΝ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΣΚΛΗΡΗ
ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.

Το ενεργειακό ζήτημα συνδέεται άμεσα με τη ρύπανση του περιβάλλοντος και την εξαφάνιση των φυσικών πόρων. Τα φαινόμενα αυτά εντείνονται με τον καιρό αφού η κατανάλωση ενέργειας αυξάνεται με τρελλούς ρυθμούς. Στην Ελλάδα για παράδειγμα, η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνεται με ρυθμό 7/ο με φοβερές συνέπειες για το ευρύτερο οικοσύστημα της Ελλάδας. Η Κεντρική Πύλνος έχει ήδη καταστραφεί, η περιφημη Βάλια Κάλντα στην ήπειρο μπήκε στη λίστα αναμονής της ΔΕΗ, ενώ υποψήφιο θύμα είναι και το Παρανέστι του Νέστου. Στο μεταξύ οι κάτοικοι στο νομό Κοζάνης και στην Αρκαδία εισπνέουν το αντίτιμο της ενεργοβοράς ανάπτυξης της οπαλάς θύματα δεν είναι μόνο οι άνθρωποι.

Παράλληλα πάντως με την περιβαλλοντική υποβάθμιση, πίσω από το ενεργειακό ζήτημα υπάρχει και το θέμα της συγκέντρωσης εξουσίας και τεχνολογίας σε οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς οι οποίοι κατεβάζουν διακόπτες, στριμώνχουν τον κόσμο οικονομικά σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις και συχνά - πυκνά παίζουν το ρόλο του φοροεισπράκτορα, όπως τώρα η ΔΕΗ που ανάλαβε να "μαζέψει" την ...εφ'άπαξ εισφορά ακίνητης περιουσίας. Το ενεργειακό λοιπόν δεν είναι απλά μια διαδικασία παραγωγής και διακίνησης στερεών, υγρών και αερίων καυσίμων. Είναι ένα μέσον άσκησης πολιτικής και εξυπηρέτησης οικονομικών συμφερόντων. Στην άλλη όχθη του ενεργειακού ζητήματος στέκεται η πρόταση του οικολογικού κινήματος για την εκμετάλλευση των ήπιων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας με ταυτόχρονη αποδέσμευση από το κατεστημένο καταναλωτικό πρότυπο ζωής. Η πρόταση ενέχει περιβαλλοντικό αλλά και κοινωνικό-πολιτικό χαρακτήρα. Αυτό πάντως που ως τώρα έχει προβληθεί από το οικολογικό κίνημα και έχει περάσει στη συνείδηση του κόσμου, είναι κατά πρώτο λόγο η προστασία του περιβάλλοντος και κατά δεύτερο λόγο το ακίνδυνο στη χρήση των προτεινόμενων μηχανισμών.

Η αθέατη ωστόσο πλευρά της πρότασης είναι καθαρά πολιτική. Σχετίζεται με τη δυνατότητα που δίνεται στον πολίτη ή σε μία κοινότητα ανθρώπων να απαγκιστρωθούν από κέντρα εξουσίας, να συμμετέχουν ενεργά στην κατασκευή, την συντήρηση και τη λειτουργία απλών μηχανημάτων και να οργανώνουν τη ζωή τους μέσα σε πλαίσια αυτονομίας και αυτοδιαχείρισης και ισαρροπημένης σχέσης με το περιβάλλον και τους υπόλοιπους ανθρώπους. Το χαμηλό κόστος κατασκευής - κόστος όχι οικονομικό αλλά περιβαλλοντικό - και η απαιτούμενη τεχνολογία που είναι προσιτή σε όλους, διευκολύνουν τη συμμετοχική διαδικασία και δίνουν άλλο νόημα στον όρο "εργασία" μέσα στην κοινότητα.

Η πρόταση για την εκμετάλλευση των ανανεώσιμων και ήπιων μορφών ενέργειας συμπληρωμένη με το πολιτικό της σκέλος αφαιρεί τη δυνατότητα από τεράστιες πολυεθνικές εταιρίες και κράτη - όπως οι ΗΠΑ - να εμφανίζονται με οικολογικό πρόσωπο, πολιτική που εφαρμόζουν επιθετικά τα τελευταία χρόνια. Στην ουσία όλοι αυτοί πέτυχαν να περάσουν την ιδέα μέσα στα πλαίσια της υψηλής τεχνολογίας και φυσικά μέσα στα πλαίσια της αγοράς. Έτσι, από την μία πλευρά ο απλός εργαζόμενος αδυνατεί να προμηθευτεί τα απαραίτητα μέσα και από την άλλη εξακολουθεί να είναι δέσμιος οικονομικών και πολιτικών κέντρων εξουσίας.

SIEMENS
GENERAL
PR-ALBA

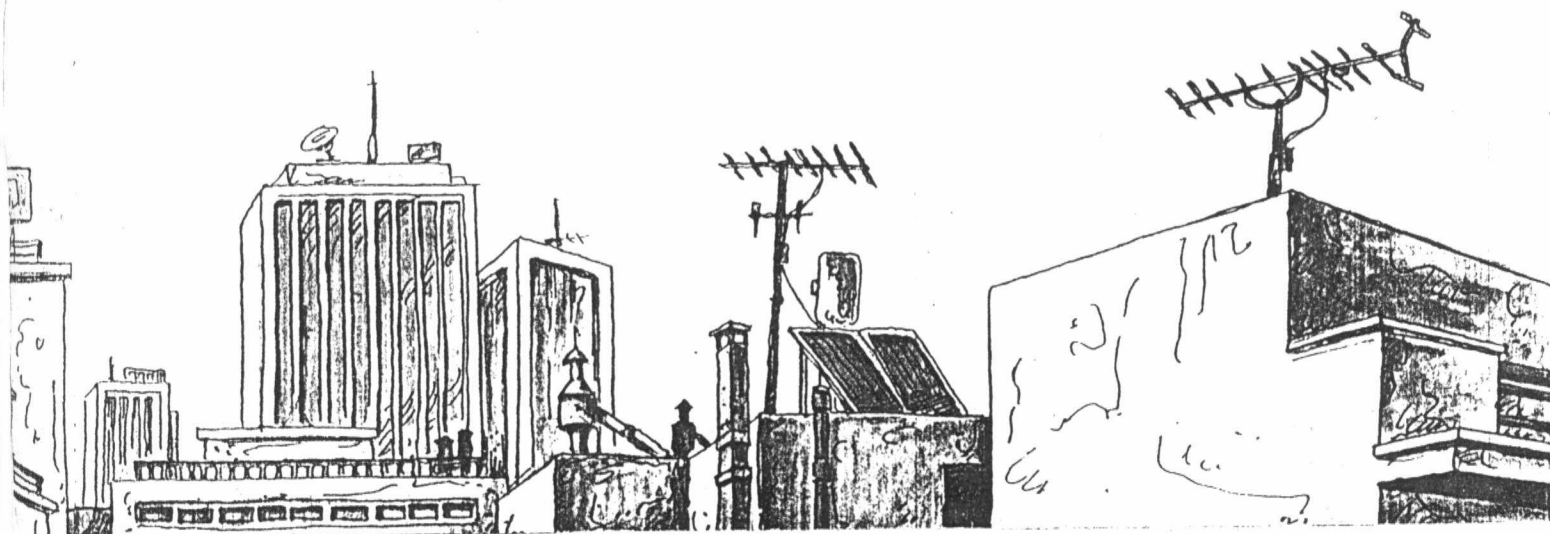
Για παράδειγμα, μία εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πλακών για την παραγωγή ρεύματος από τον ήλιο, κοστίζει σήμερα ένα τουλάχιστον εκατομμύριο, ενώ μια εγκατάσταση ηλιακών πλακών για την παραγωγή ζεστού νερού φτάνει περίπου στις τριακόσιες χιλιάδες. Για τις ανεμογεννήτριες τα πράγματα είναι πιά "χοντρά". Κατοκευαστικές εταιρίες από Δανία και Αμερική έχουν ανεβάσει το κόστος κατασκευής σε τεράστια ύψη, επικαλούμενες την υψηλή τεχνολογία που απαιτείται για τη μεγιστοποίηση της απόδοσης, ενώ είναι γνωστό ότι τέτοιες μηχανές χρησιμοποιήθηκαν στα ελληνικά νησιά για εκατοντάδες χρόνια με εξαιρετικά απλοποιημένους μηχανισμούς. Σήμερα, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στην περιοχή του Πηλίου -σε σπίτια κυρίως Γερμανών- γίνεται από ειδικούς τεχνικούς από τη Γερμανία οι οποίοι εμπορεύονται ταυτόχρονα και τα υλικά της εγκατάστασης.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες μπορούμε να μιλάμε μόνο για εκμετάλλευση, ανανεώσιμων όχι όμως και ήπιων μορφών ενέργειας, αφού τόσο το κόστος, όσο και ο τρόπος κατασκευής, διάθεσης και εγκατάστασης σχετίζονται άμεσα με τους σκληρούς κανόνες της καπιταλιστικής αγοράς. Περισσότερο είναι βέβαια να μιλήσουμε και για τις υπόλοιπες προεκτάσεις της οικολογικής αυτής πρότασης. Είναι λοιπόν φυσικό να διαβάζουμε σε εφημερίδες και περιοδικά για "σπίτια του μέλλοντος" αφού το κυρίαρχο ζήτημα για τη σημερινή κοινωνία είναι καθαρά οικονομικό δηλαδή πως θα καταναλώνουμε ενέργεια δωρεάν.

Υπάρχει και μια άλλη οπτική γωνία που πρέπει να δούμε το ζήτημα σήμερα. Ο εργαζόμενος πνιγίζεται ασφυκτικά και από οικονομική αποψη, στη θέα ενός "σπιτιού του μέλλοντος", κατάφορτου με ηλιακές πλάκες και φωτοβολταϊκά και γνωρίζοντας ότι όλα αυτά είναι έξω από τις δυνατότητες του, στέκεται αρνητικά απέναντι στην οικολογία την οποία θεωρεί ως φιλοσοφία για λίγους και προνομιούχους.

Υπάρχουν πάντως, πάνω από δύο λόγοι για τους οποίους το οικολογικό κίνημα πρέπει να τοποθετηθεί πάλι στα θέματα των ήπιων μορφών ενέργειας. Επιτέλους, ας αποφασίσουμε να μιλήσουμε πολιτικά και ειλικρινά στους υπόλοιπους ανθρώπους δηλαδή με όρους αυτενέργειας, αυτονομίας και αυτοδιαχείρισης που δένονται απόλυτα με τις ήπιες σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους και ανάμεσα στον άνθρωπο και ότι μας περιβάλλει.

Β. Γαλανόπουλος.

Επικοινωνείτε μαζί μας : Οικολογική κίνηση Βόλου
Μαχητών 45, 38333-Βόλος
Τηλέφωνα : (0421) 36073, 24822 30263 49436.

ΣΤΑΘΜΟΣ Α'ΒΟΗΘΕΙΩΝ
Ν.Ιωνίας Μαγνησίας για
ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΠΟΥΛΙΑ

Ν.Ιωνία 29-6-1992

ΠΡΟΣ: ΔΗΜΟ ΙΩΛΚΟΥ
υπ'οφιν
κ.Δημάρχου
κ.Προέδρου Δ.Συμβουλίου

ΚΟΙΝ: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κύριε Δήμαρχε

Με αφορμή το θέμα που ήρθε στο Δ.Συμβούλιο για την μετατροπή του Δάσους της Λέσχιανης σε χώρο ελεγχόμενης κυνηγητικής περιοχής θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής:

Όπως γνωρίζετε η Ελλάδα στο μεγαλύτερο τμήμα της καλύπτεται από έδαφος με μεγάλη διαφοροποίηση (βουνά, πεδιάδες, κοιλάδες, χαράδρες, νησιά, παραλίες, ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες κ.λ.π.). Το ανάγλυφο του εδάφους σε συνδιασμό με το κλίμα που επικρατεί σ'αυτή τη Μεσογειακή χώρα έχει σαν αποτέλεσμα την ύπαρξη μιας πολύ μεγάλης και σπάνιας ποικιλίας άγριων ζώων και φυτών που τοποθετούν τη χώρα μας στο zenίθ του οικολογικού ενδιαφέροντος μέσα στις άλλες χώρες της Ευρώπης. Παρ'όλα αυτά όμως μιά σειρά από δραστηριότητες που αναπτύσσονται στη χώρα μας θέτουν σε κίνδυνο τις ισορροπίες που χωρίς αυτές δεν θα ήταν δυνατή η διατήρηση της χλωρίδας και πανίδας τόσο στην Ευρώπη όσο και στην περιοχή μας. Μερικές από αυτές τις δραστηριότητες είναι η πηελημένη ή τυχαία καταστροφή βιοτόπων όπως φωτιές, οικολογολοποιήσεις, αποξηράνσεις υγροτόπων, η δράση των κυνηγών.

Το κυνήγι ευθύνεται παγκοσμίως για το 25% περίπου των εξαφανισθέντων ειδών. Το αποτέλεσμα βέβαια είναι γνωστό. Εξαφάνιση κάποιου είδους σημαίνει την ανάπτυξη κάποιου άλλου. Ένα απλό παράδειγμα δείχνει το μέγεθος της καταστροφής. Οι κυνηγοί σκοτώνουν κάθε χρόνο χιλιάδες εντομοφάγα πουλιά. Κάθε εντομοφάγο τρώει 12-14 γραμμάρια εντόμων την ημέρα. Έτσι ο αγρότης αναγκάζεται να ρίχνει στο περιβάλλον τόνους εντομοκτόνων για να εξοξινώσει τα έντομα που θα έτρωγαν τα πουλιά, αν ζούσαν. Με άλλα λόγια κάθε κυνηγός που σκοτώνει εντομοφάγα είδη πουλιών είναι η αιτία για μια μεγαλύτερη χρήση εντομοκτόνων δηλ. είναι η αιτία για μια μεγαλύτερη χημική ρύπανση.

Από στοιχεία του Υπ.Γεωργίας οι "νόμιμοι" και παράνομοι κυνηγοί στην Ελλάδα ξεπερνούν τις 500.000 και ο αριθμός τους αυξάνεται με ρυθμό 10-12 χιλιάδες το χρόνο, σε αντίθεση με την υπόλοιπη Ευρώπη που ο αριθμός των κυνηγών μειώνεται.

Μια τέτοια δραστηριότητα για την οποία προορίζεται το δάσος της Λέσχιανης θα είχε σαν αποτέλεσμα αφ'ενός μεν την μεγαλύτερη αύξηση των κυνηγών, δηλαδή ακόμη μεγαλύτερη αύξηση στην καταστροφή της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής, αφ'ετέρου θα ερχόταν σε αντίθεση με τις δραστηριότητες του Σταθμού Α'Βοηθειών και του Ελληνικού Κέντρου Περιθαλψής για άγρια ζώα και πουλιά. Χαρακτηριστικό είναι ότι το 80 % των τραυματισμένων ζώων που περβάλλεται ο Σταθμός μας προέρχεται από τους πυροβολισμούς των κυνηγών.

Κ.Δήμαρχε

Με δεδομένη την ευαισθησία που δείξατε και τη συνεργασία που είχαμε στο παρελθόν σε θέματα που αφορούσαν την προστασία του περιβάλλοντος δεν πρέπει να προχωρήσετε στον χαρακτηρισμό του Δάσους της Λέσχιανης σαν ελεγχόμενη κυνηγητική περιοχή, που είναι μια καθαρά αντιοικολογική πράξη. Αντι αυτού προτείνουμε να προχωρήσετε στη δημιουργία χώρου προστασίας και παρατήρησης της Άγριας χλωρίδας και πανίδας. Έτσι θα συμβάλετε και εσείς στην δημιουργία ενός προστατευόμενου ζωντανού Μνημείου της φύσης, που τόσο έχει ανάγκη η περιοχή μας. Μια τέτοια κίνηση θα θέσει τις βάσεις για την αλλαγή της νοοτροπίας μας απέναντι στην πανίδα, που ως γνωστόν οι πληθυσμοί της μειώνονται.

Μας λένε εσείς οι οικολογοί δεν έχετε πρόταση μόνο φωνάζετε και διαμαρτύρεστε. Πρόταση σε τι, στις επιλογές και στις αποφάσεις που έχουν ήδη παρθεί, Αποφάσεις της τοπικής εξουσίας εν ονόματι του κέρδους (διότι ο Δήμος Ιωλκού το κέρδος επικαλείται για την ιδρύση του κυνηγότοπου) και της αλόγιστης ανάπτυξης που καταστρέφει το περιβάλλον και δεν σέβεται το δικαίωμα του ανθρώπου για ζωή.

Η απόφαση του Δήμου για τον ελεγχόμενο κυνηγότοπο νομίζουμε ότι είναι ήδη ειλημμένη. Συζητήθηκε και ρυθμίστηκε το θέμα στη πρώτη συνάντηση του Δήμου με τους κυνηγετικούς συλλόγους στην οποία βέβαια δεν είχαμε κληθεί για να πούμε τις αποψεις μας. Αναρωτηθήκαμε λοιπόν προς τι αυτή η εκ των υστέρων συνάντηση του Δήμου με τις οικολογικές κινήσεις και τους κυνηγετικούς συλλόγους. Για να αντιπαρεταθούμε με του κυνηγούς. Οχι βέβαια δεν έχουμε σκοπό να κάνουμε κάτι τέτοιο. Η αποψη μας για το κυνήγι είναι ξεκαθαρή. Το κυνήγι ουσιαστικά είναι πλέον μια άχρηστη δραστηριότητα με τρομερά επιζήμιες επιπτώσεις στο οικοσύστημα. Είναι αποδεδειγμένη η μόλυνση

του περιβάλλοντος από το μόλυβδο, οι ζημιές που προκαλούνται στις καλλιέργειες, η συμβολή των κυνηγών στην εξαφάνιση των ειδών αλλά και η βία που καλλιεργείται από αυτή τη δραστηριότητα *χόμπυ*. Ειδικά στη ρεζέρβα εκτρέφονται θηράματα τα οποία συνηθισμένα στην επαφή τους με τον άνθρωπο δεν απομακρύνονται εύκολα και έτσι δολοφονούνται εν ψυχρώ από τους κυνηγούς.

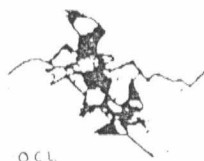
Μας ζητήθηκε επίσης από το Δήμο Ιωλκού γραπτή εισηγήση για τη πρότασή μας για το δάσος της Λέσχιανης. Δεν έχουμε να κάνουμε πρόταση, το δάσος πρέπει να το αφήσουμε να επιβιώσει χωρίς επεμβάσεις. Ο ισχυρισμός του Δήμου ότι έτσι θα πατάξει τη λαθροθηρία είναι αδιανόητος. Όσο θα επιτρέπεται το κυνήγι θα γίνεται και λαθροθηρία. Δεν δεχόμαστε καμία επέμβαση στο δάσος της Λέσχιανης που θα πλήξει την άγρια χλωρίδα και πανίδα του. Ολόκληρος ο πλανήτης περνάει μεγάλη οικολογική κρίση και δεν πρέπει να γίνονται επιλογές που εντείνουν αυτή τη κρίση και ο Δήμος ως

κοινωνικός φορέας θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του γιατί πρόκειται για την ίδια μας την επιβίωση. Οι ισχυρισμοί του τύπου μα το κυνήγι είναι νόμιμο δεν κάνουμε τίποτα παράνομο δεν τον εξιλεώνουν για τη καταστροφή που πρόκειται να γίνει με την ίδρυση ελεγχόμενου κυνηγότοπου. Ας λάβει υπόψη του επίσης ο Δήμος ότι η περιοχή είναι κορεσμένη τουριστικά ότι οι κοινότητες Μακρυνίτσας και Πορταριάς ετοιμάζονται κι αυτές για ίδρυση κυνηγότοπων σε επέκταση του κυνηγότοπου της Λέσχιανης και αυτό θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία μας διότι ήδη η Πορταριά αποδεδειγμένα μολύνει το νερό και με μεγαλύτερη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής λόγω συρροής κυνηγών και από άλλα μέρη πρέπει να αντιληφθεί το μέγεθος του προβλήματος αν πράγματι ενδιαφέρεται για την υγεία των κατοίκων του. Επί πλέον ο Δήμος πρέπει να λάβει υπόψη του ότι τρεις κοινότητες στην Ελλάδα όπου λειτουργούν ελεγχόμενοι κυνηγότοποι όπως η κοινότητα Μεταξάδων Κεφαλονιάς, η κοινότητα Αγίου Ανδρέα Κατάκολου Ηλείας και η κοινότητα Σπηλιάς Κισσάβου έχουν ζητήσει την κατάργηση των κυνηγότοπων αυτών γιατί έχουν υποστεί τρομερές συνέπειες από τη λειτουργία του

Θέλουμε να τονίσουμε ότι δεν έχουμε πλέον καμμία εμπιστοσύνη στο Δημο για να συζητήσουμε μαζί για τη προστασία του δάσους διότι έδειξε ξεκάθαρα ποιά είναι η άποψή του για τη προστασία των δασών. Τελευταίο παράδειγμα και καθοριστικό η ενέργειά του να κόψει 40-50 πεύκα στο δασάκι της Ανωμαλιάς για επέκταση του γηπέδου. Τα πρώτα 25 δένδρα κόπηκαν χωρίς άδεια του Δασαρχείου και τα υπόλοιπα ίσως με κάποια άδεια αλλά μέσα στη νύχτα για το φόβο των κατοίκων που είχαν σταματήσει τη κοπή των πρώτων δένδρων. Τέτοιες ενέργειες είναι αχαρακτήριστες και δείχνουν ποιά συμφέροντα εξυπηρετεί ο Δήμος και φυσικά αυτά δεν είναι τα συμφέροντα των κατοίκων.

Τέλος με λύπη μας διαπιστώνουμε ότι ο Δήμος Ιωλκού είναι άξιος του αντι-βραβείου Ατίτλα-του μεγαλύτερου καταστροφέα της φύσης- για το οποίο τον έχει προτείνει το περιοδικό * Φύση και Οικολογία*

Περιοδικό
"ΦΥΣΗ και
ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ"

Τ.Θ. 30736 - ΑΘΗΝΑ 100 33

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας για την προστασία της φύσης και
ενάντια στο κυνήγι.

Δ/ση γραφείων: Νικηφόρου 1 και Ζήνωνος (5ος όροφος)

Ταχυδρομική δ/ση: Τ.Θ. 30736 100 33 ΑΘΗΝΑ

τηλ: (01) 32-43-782 και (01) 52-44-496

φαξ: (01) 32-49-002

Αθήνα 2/6/1992

Προς τον Δήμαρχο Ιωλκού Βόλου
κο. Νέστορα Τσίρο

Κύριε Δήμαρχε,

η Φυσιολατρική Αντι-κυνηγετική Πρωτοβουλία και το περιοδικό Φύση και
ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, επιθυμούν να σας εκφράσουν τα θερμά τους συγχαρητήρια, για
την πρωτοποριακή και γεμάτη σκέψη απόφασή σας, να δημιουργήσετε ελεγχό-
μενη κυνηγετική περιοχή, στα όρια του δήμου σας.

Σε μία εποχή οικολογικής κρίσης, τέτοιες αποφάσεις κυριολεκτικά σηματο-
δοτούν το μέλλον του ταλαίπωρου πλανήτη και της χώρας μας.

Γι' αυτό και η συντακτική επιτροπή του περιοδικού μας, αποφάσισε ομόφωνα,
να διαφημίσει την ενέγειά σας, στα πέρατα της οικουμένης και να σας προ-
τείνει σαν υποψήφιο για το 5ο αντι-βραβείο ΑΤΤΙΛΑ.

Πιστέψτε το, κύριε Δήμαρχε, υλοποιώντας την απόφασή σας για Ελεγχόμενη
Κυνηγετική Περιοχή, θα έχετε σημαντικές πιθανότητες, να το κερδίσετε.

Είμαστε μαζί σας.

Με φυσιολατρικούς, φιλοζωϊκούς και οικολογικούς χαιρετισμούς.

Για το Δ.Σ.

Rouza Mhenaoulis
Ρόζα Μηνακούλη
πρόεδρος

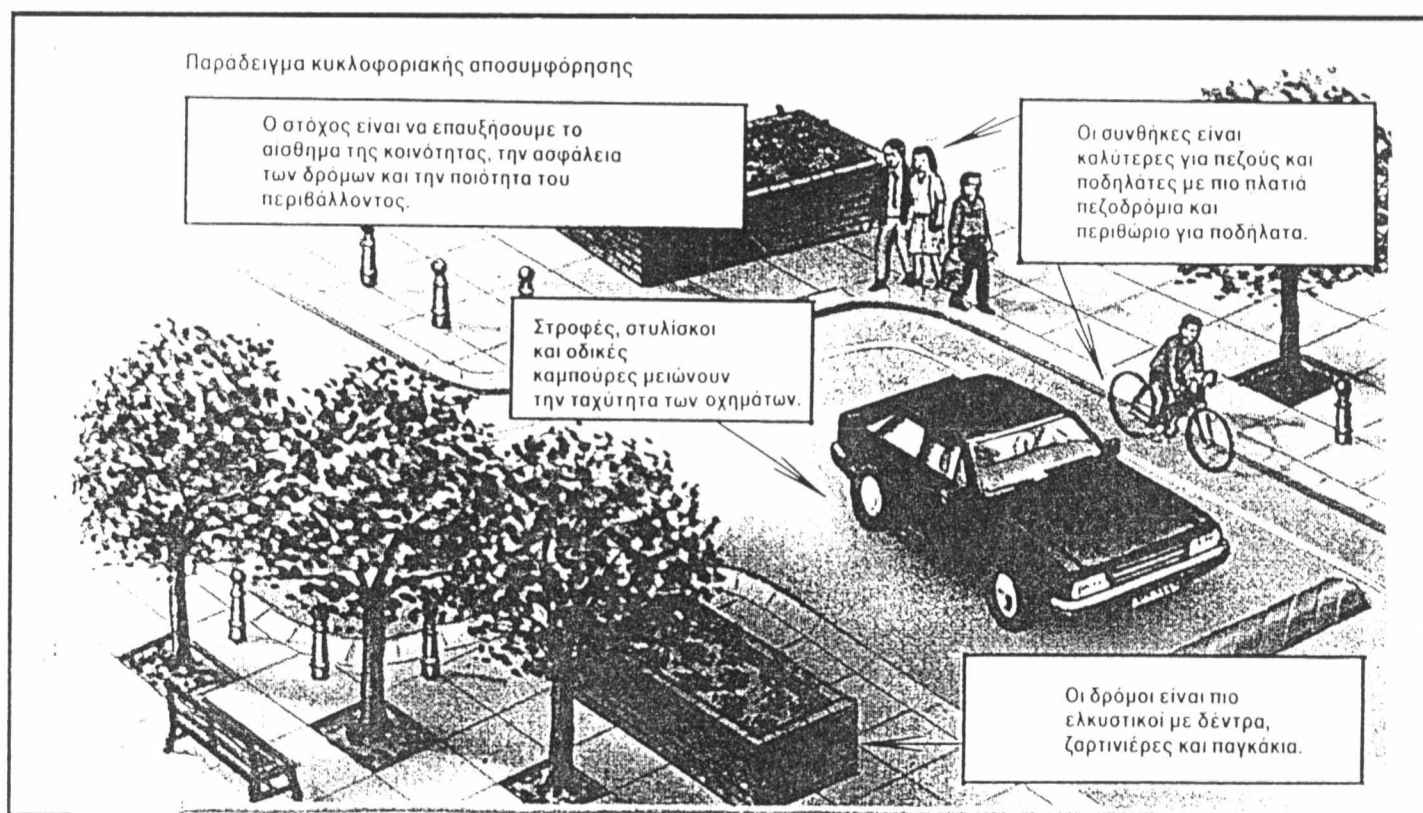
Kostas Tsipiras
Κώστας Τσίπρας
γεν. γραμματέας

ΚΡΑΥΣΙΔΩΝΑΣ

ΑΝΑΣΑ ΖΩΗΣ

ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΡΟΧΘΙΩΝ ΔΡΟΜΩΝ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΩΡΑ!

ΚΟΙΤΗ & ΠΑΡΟΧΘΙΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΚΡΑΥΣΙΔΩΝΑ"